

The Mizo logo is written in a bold, blue, italicized sans-serif font with a white outline. It is positioned in the upper left corner of the image, which features a background of a blue sky with white clouds and a rural landscape with a wind turbine and fields.

Mizo

A MI TEJÜNK. A MI JÖVŐNK.

Fenntarthatósági jelentés • 2020 • Sole-Mizo Zrt.

● Vezérigazgatói előszó 3

1 Bevezető 4

2 A Sole-Mizo Zrt. 5

3 Érdekelte feleink 13

4 A jelentésről 14

5 A MIZO ÉS A FENNTARTHATÓSÁG 16

5.1. A mi tejszűnk. A mi jövőnk. 16

5.2. A fenntarthatóság integrálása a vállalat irányításába 18

5.3. Vállalati etika 19

5.4. Felelősség az értékláncban 20

6 A MI KÖRNYEZETÜNK 23

6.1. Klímavédelem 25

6.2. Körforgásos gazdaság erősítése (anyaghasználat és hulladéktermelés) 30

6.3. Vizeink védelme 37

6.4. Állatjólét 41

7 A MI MUNKATÁRSAINK 44

7.1. Támogató és elismerő munkakörnyezet 44

7.2. Munkavállalóink egészsége és biztonsága 52

8 A MI TÁRSADALMUNK 57

8.1. Jó kapcsolat a helyi lakossággal 57

8.2. Hazai gazdaságok erősítése 59

8.3. Tápláló, minőségi élelmiszerek 61

9 Küldetésünk 70

10 GRI tartalmi index 72

11 Mellékletek 78

KEDVES OLVASÓ!

Örömmel és büszkén mutatom be Önnek a Sole-Mizo Zrt. első fenntarthatósági jelentését, amely nem csak egy a sok közül. Már régóta foglalkozunk a tevékenységünk környezetre gyakorolt hatásaival, a társadalmi felelősségvállalással, azaz a „fenntarthatósággal”, hiszen manapság ezekről a témakörökről ezzel a tágabban értelmezhető kifejezés használatával szokás beszélni. Jelentésünk több éves kemény munkánk eredménye, amely összegzi a fenntarthatósággal kapcsolatos gondolatainkat, az ahhoz való viszonyulásunkat, az eddig elért eredményeinket és a jövőre vonatkozó terveinket. Így amellet, hogy beszámolunk arról, hogy mit értünk el eddig és hol tartunk most, egyben előre is tekintünk, és bemutatjuk fenntarthatósági stratégiánkat, valamint a 2025-re kitűzött céljainkat.

Fontosnak tartom, hogy vállalatunk egy olyan működési/irányítási modell szerint működjön, amely lehetővé teszi számunkra, hogy megteremtjük a társadalmi-gazdasági igények és a környezeti dimenziók közötti egyensúlyt. Nem elég ugyanis csak az, ha elérjük gazdasági céljainkat, hanem elengedhetetlen, hogy ezt a társadalommal és a természettel összhangban tegyük. Ezt jelenti számunkra a fenntartható működés a Sole-Mizo Zrt.-nél. Ahogy fenntarthatósági stratégiánk mottója, egyben jelentésünk címe – „A mi tejünk. A mi jövőnk.” – is összefoglalja: úgy kívánjuk tejtermékeinket előállítani, hogy a mi tevékenységünk is hozzájáruljon ahhoz, hogy mindannyiunk-

nak esélyünk legyen egy élhető jövőre, és azt a következő generációk számára is biztosítsuk. Konstruktívan hozzá kívánunk járulni a fenntarthatóbb világ felé vezető változást folyamatokhoz, azáltal, hogy cselekedeteinkkel kiállunk a fenntarthatóságot érintő valamennyi szempont mellett. Bár a tejágazaton belül számos nyugat-európai vállalat már előttünk járhat, de nemzeti és regionális szinten kötelezettségünk, egyben határozott szándékunk is, hogy ne csak a követőik legyünk. Proaktívan részt akarunk venni a fenntarthatósági kezdeményezésekben, hogy vállalatunkat és érdekelt feleinket egy fenntarthatóbb működés felé vezessük.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdéseket nem lehet könnyen vagy egyik napról a másikra megoldani. Össze kell fognunk, hogy közösen járjuk ugyanazt az utat, és kellő időt és energiát kell fordítanunk a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdéskörök feltérképezésére, hogy utána megtehessek a szükséges lépéseket. Ez az egyik oka annak, hogy közzétesszük eddig elért eredményeinket és jövőbeli terveinket, így érdekelt feleink tisztában lehetnek azzal, hol állunk most és merre tartunk. Reméljük, hogy a jelentésünk jó példája átlátható működésünknek, és ez segít tovább erősíteni a vállalatunk és az érdekelt feleink közötti bizalmat.

A tejjpar, így a Sole-Mizo Zrt. számára is kihívást jelentenek a növényi alapú alternatívák, melyek azzal népszerűsítik kínálatukat, hogy alacsonyabb szénlábnymóúak és nem okoznak allergiás reakciókat. A tejjparnak komolyan kell vennie ezeket a kihívásokat

és további fejlesztéseken kell dolgoznia, miközben a tej pozitív élettani hatásainak védelme és a tejtermékekkel kapcsolatos tévhitek eloszlatása érdekében is jelentős erőfeszítéseket kell tennie. Szilárdan hiszünk a tej értékes tápanyagtartalmában. Látjuk a fogyasztói igények dinamikus változását is (pl. egészségesebb és fenntarthatóbb étkezési szokások). Amint azt a jelentésünkben is bemutatjuk, úgy gondoljuk, hogy a tejtermékek jó helyzetben vannak a meglévő és az új fogyasztói igények kielégítésére, különösen, ha folyamatos termékinnovációkkal támogatják őket.

Végül, de nem utolsósorban: a fenntarthatóság nem csak a természeti környezetről szól, hanem a munkatársainkról, a társadalomról, a vidéken élők megélhetésének biztosításáról is. Kollégáink a legértékesebbek számunkra, büszkék vagyunk 1200 fős „kis” közösségünkre. Folyamatosan arra törekszünk, hogy a Mizo a jövőben is egy olyan hely legyen, ahol az emberek szívesen dolgoznak, és érzik, hogy mindennapi munkájukat, erőfeszítéseiket elismerjük. Értékláncunkon keresztül, közvetetten még többekkel dolgozunk együtt nap mint nap, és számos helyi közösséggel is kapcsolatban vagyunk munkájuk aktív támogatása révén. Célunk, hogy a jövőben is fenntartsuk és tovább ápoljuk kapcsolatainkat minden partnerünkkel.

Remélem, sikerült ízelítőt adnom Önnek a fenntartható működés iránti erős elkötelezettségünkről. Hogy elkerüljük azt a hibát, hogy csak beszélünk róla, de nem teszünk az ügy érdekében semmit, kidolgoztuk a

GRI 102-14

2025-ig tartó fenntarthatósági ütemtervünket, melyet a jelentésünkben mutatunk be részletesen. Egyik legfőbb célkitűzésünk, hogy 2025-ig 25%-kal csökkentsük működésünk szénlábnymóúát 2015-höz képest. Ezt az energiatakarékos technológiák előnyben részesítésével, illetve a fenntartható csomagolási, és a jobb víz- és hulladékgazdálkodási rendszerek bevezetésével érjük majd el. Emellett gazdálkodó partnereinkkel együtt nagy hangsúlyt fektetünk az állatok jólétére és a fenntartható mezőgazdasági technológiák fejlesztésére.

Bár ezek a lépések óriási erőfeszítéseket igényelnek, de tudjuk, hogy globális viszonylatban apróságok. Azonban úgy véljük, ha mindenki megteszi a maga kis lépéseit, akkor az emberiség hatalmasat ugorhat egy élhetőbb és fenntarthatóbb jövő felé.

Szilárdan hiszek a jelentésünkben leírtakban, és arra kérem Önt, hogy legyen partnerünk, és tegyünk közösen egy fenntarthatóbb világért.

GERBRANT REDMER DE BOER
Vezérigazgató, Sole-Mizo Zrt.

Vállalatunk, a Sole-Mizo Zrt. fontos és alapvető felelősségének tartja, hogy tevékenységét a környezetével fenntartható kölcsönhatásban végezze. Működésünket úgy kívánjuk megvalósítani, hogy mindent, amit a természettől kölcsönbe kapunk azt vissza is adjuk és megőrizzük gyermekeink számára is.

Magyarország vezető tejipari vállalataként fontos számunkra a fenntartható működés, amiben vezető szerepet kívánunk betölteni. Üzleti modellünket és működésünket folyamatosan tökéletesítjük annak érdekében, hogy gazdasági céljainkat fenntartható módon, a társadalommal és a környezettel összhangban érjük el. Hogy ez strukturált keretek közt valósulhasson meg, 2020-ban eldöntöttük, hogy kialakítjuk fenntarthatósági stratégiánkat, mely ma már vállalati működésünk szerves részét képezi.

E jelentés – mely a Sole-Mizo Zrt. első Fenntarthatósági jelentése – összegzi 4 magyarországi telephelyünkre vonatkozóan a stratégiánk alapjául szolgáló eddigi fenntarthatósági eredményeinket, különös tekintettel a 2020-as évre, valamint egyben bemutatja 2025-ig szóló fenntarthatósági vállalásainkat, célkitűzéseinket. A jelentés a Globális Jelentéstételi Kezdeményezés Szabványainak, azaz a Global Reporting Initiative Standards előírásainak megfelelően készült, ezzel is alátámasztva a magas szintű fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelést.

A jelentés elsősorban Önöknek, fogyasztóinknak szól. Ezáltal szeretnénk Önöket abban segíteni, hogy megismerjék cégünk elsődleges fenntarthatósági céljait, és bízunk

Küldetésünk, hogy fogyasztóink számára ízletes, minőségi és tápláló tejtermékeket készítsünk. Mindezt a környezetünkkel összhangban, a hazai gazdaságokat erősítve, büszke és elégedett kollégák társaságában.

benne, hogy így még tudatosabb döntéseket tudnak hozni vásárlásaik, termékválasztásaik során. Szól továbbá minden olyan partnerünknek, akik kíváncsiak arra, hol tartunk a fenntarthatóságban és milyen utat jelöltünk ki magunk számára.

Ez az első fenntarthatósági jelentésünk, melyben megosztottuk eddigi programjainkat és céljainkat. Ez nem csak egy értékelés, hanem hagyományteremtő jelentés is egyben. Ezt követően két évente kiadjuk jelentésünket és számot adunk arról, hol tartunk, mit sikerült megvalósítanunk és milyen új célokat tűzünk ki.

Ön, mint jelentésünk olvasója, értékes ötleteivel tudja segíteni további lépéseinket a fenntarthatóság útján – ezért kérjük, ha észrevétele, fejlesztési javaslata van a jelentés bármely elemével kapcsolatban, az alábbi elérhetőségek egyikén jelezze felénk:

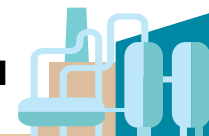
- E-mail-cím: fenntarthatosag@solemizo.bonafarm.hu
- Telefonszám: +36-62-569-000

1. BEVEZETŐ

2. A SOLE-MIZO ZRT.

A sokak által kedvelt Mizo termékek gyártója, a **Sole-Mizo Zrt.** (teljes név: SOLE-MiZo Tejterméket Gyártó, Forgalmazó és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság) története egészen 1955-ig nyúlik vissza. Ekkor alakult meg ugyanis a Csongrád Megyei Tejipari Vállalat, mely az évek során több átalakuláson is keresztülment, míg végül 2005-ben a Sole Hungária Rt. és az Új-Mizo Rt. egyesülésével létrejött a ma működő Sole-Mizo Zrt. A vállalat a **Bonafarm Csoport** tagja, mely 100%-ban magyar tulajdonú agrár- és élelmiszeripari vállalatokat fog össze, s ezáltal meghatározó szerepet tölt be a régió élelmiszergazdaságában.

4 MAGYARORSZÁGI TELEPHELY

GRI 102-1, 102-2, 102-5, 102-7

1 külföldi leányvállalat: **SZERBIA**

2 logisztikai központ: **ROMÁNIA**

1955 óta a tejiparban

MAGYARORSZÁGI TELEPHELYEK:

(Az adatok a 2020-as évre vonatkoznak)

100% magyar nyerstej-alapanyag

1244 munkavállaló Magyarországon

384 millió kg feldolgozott nyerstej

1235 beszállító

164 magyar nyerstej-termelő gazda

30 export ország

459 féle termék

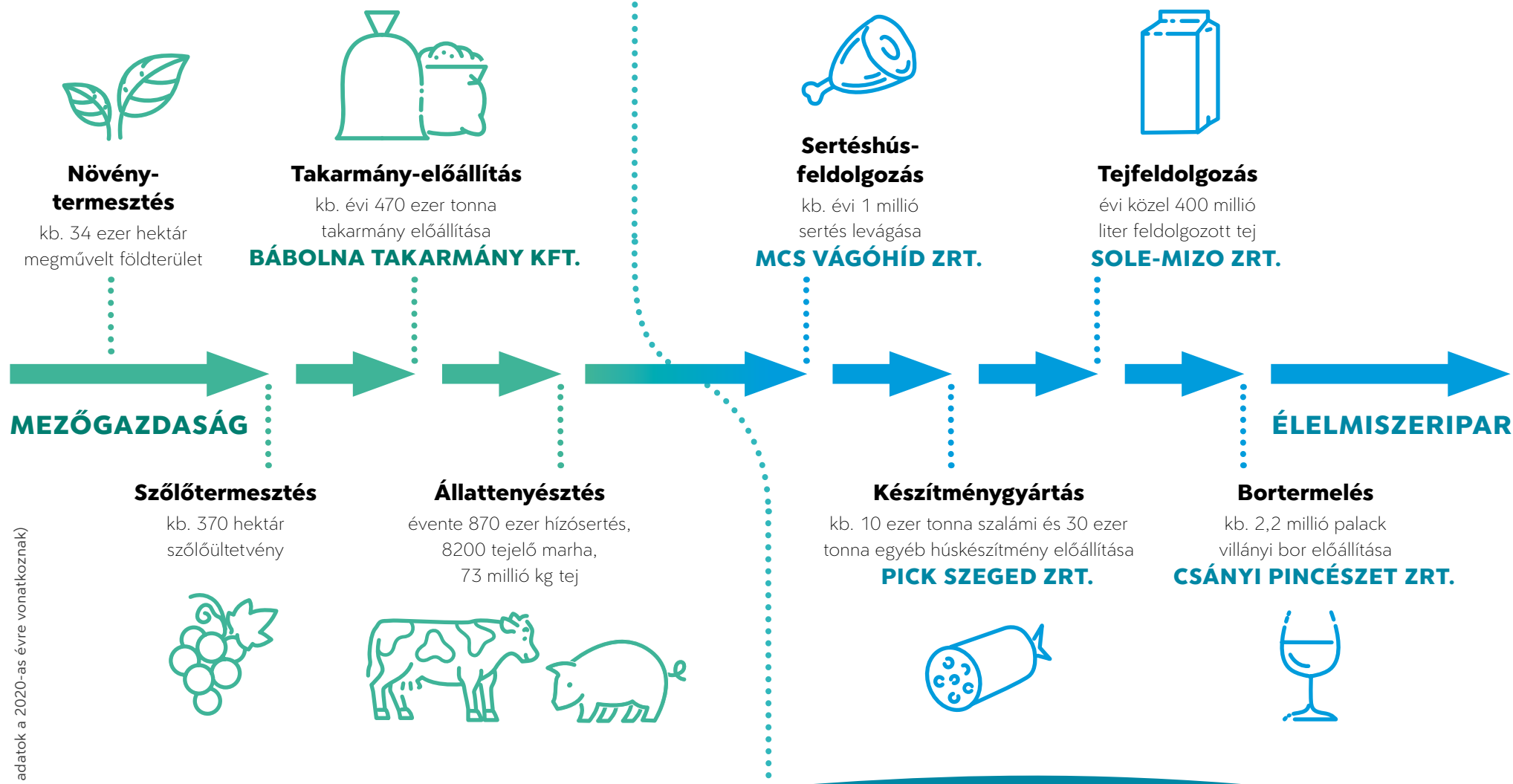

82 milliárd Ft árbevétel

4 magyarországi márka

Mizo FARMER
GAZDA Hazai

A Bonafarm Csoport

Família

Mizo

TELEKI
Díllány

BÁBOLNA
TAKARMÁNY

Az elmúlt 5 év növekedése számokban

BERUHÁZÁS
19 milliárd Ft
 (2017–2020 között)

TELJES FORGALOM:

82 milliárd Ft
 (2020) (2015: 47 milliárd Ft)

74% -os növekedés

BELFÖLDI FORGALOM:

56 milliárd Ft
 (2020) (2015: 33 milliárd Ft)

70% -os növekedés

EXPORT FORGALOM:

26 milliárd Ft
 (2020) (2015: 14 milliárd Ft)

86% -os növekedés

30

**EXPORT
 CÉLORSZÁG**
 (2020) (2015: 21)

43% -os növekedés

A Sole-Mizo Zrt. az elmúlt több mint 15 év alatt Magyarország legnagyobb tejipari cégévé nőtte ki magát. A forgalmunk a 2015-ös bázis-évhez viszonyítva 74%-kal növekedett, míg a jelentős fejlesztések és a nagymértékű kapacitásbővítések következtében 2020-ban már évi 384 millió kg nyerstej feldolgozása révén 258 millió kg minőségi tejterméket állítottunk elő hazai és külföldi fogyasztóink számára.

Telephelyeink

A Sole-Mizo Zrt. négy magyarországi telephelyen folytatja tevékenységét. Szegeden (6728 Budapesti út 6.) található a vállalat központja – mely egyben Közép-Európa egyik legnagyobb tejüzeme is –, míg további három gyárunk Bácsbokodon, Csornán és Marcaliban működik. A hazai gyártóegységeink mellett még két logisztikai központunk van Romániában (Bukarestben és Temesváron), valamint található egy üzemünk Szerbiában (Mlekara Leskovac) is. A jelentésünkben foglalt információk és adatok a magyarországi telephelyeinkre vonatkoznak.

Üzemeinkben kizárólag magyar gazdaságokból származó nyerstejet dolgozunk fel. 2020-ban az összes hazai nyerstej körülbelül negyedét a Sole-Mizo Zrt. dolgozta fel, és az általunk felvásárolt tej 18%-a a Bonafarm Csoporthoz tartozó tejtermelő gazdaságokból származott.

 Csorna

Marcali

 Bácsbokod

Szeged

SZERBIA

ROMÁNIA

GRI 102-3, 102-4

Csorna

Szeged

Csorna

Marcali

Bácsbokod

Szeged

Marcali

Bácsbokod

Munkavállalóink¹

Magyarországi telephelyeinken jelenleg több mint 1200 fő dolgozik nap mint nap azért, hogy friss, minőségi és finom tejtermékek közül válogathassanak a fogyasztók a boltokban.

Munkavállalóink jelentős része (84%) saját munkaerő, akiknek a kollektív szerződésben foglaltak alapján biztosítjuk a munkavégzéshez szükséges megfelelő feltételeket. 2020-ban 1244 főt foglalkoztattunk².

¹ A munkavállalóinkkal kapcsolatos információk a Sole-Mizo Zrt. szerződéses alkalmazotti állományára vonatkoznak. Az itt közölt adatok a 2020. november 30-i állapotot tükrözik.

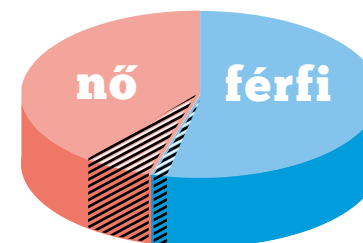
² Határozott idejű szerződéssel mindössze 1 szegedi (női) munkavállalónk rendelkezett 2020-ban. Az összes többi munkavállalónk határozatlan idejű szerződéssel dolgozott vállalatunknál 2020-ban.

**MUNKAVÁLLALÓINK SZÁMA 2020-BAN
4 TELEPHELYÜNKÖN ÖSSZESEN 1244 FŐ**

GRI 102-8, 102-41

**NŐ
566**

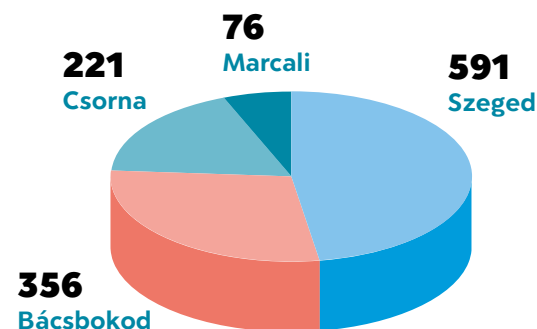
**FÉRFI
678**

Részmunkaidősök

	Férfi	Nő
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak	661	521
Részmunkaidőben foglalkoztatottak	17	45

**MUNKAVÁLLALÓINK SZÁMA
2020-BAN TELEPHELYENKÉNT**

Termékeink

Célunk, hogy minőségi tejtermékek széles skáláját kínálhassuk Önöknek, fogyasztóinknak. Több évtizedes tapasztalatunk, kollégáink szakértelme és felkészültsége, valamint az üzemekben alkalmazott modern technológiák biztosítják számunkra, hogy magas minőségű, a fogyasztóink ízpreferenciáinak megfelelő termékeket állítsunk elő széles és színes választékban. Portfóliónkat folyamatosan bővítjük, hiszen azt szeretnénk, hogy mindenki megtalálhassa a számára legmegfelelőbb tejterméket. A hagyományos tejtermékek mellett a speciális étkezési igényeket is igyekszünk széles körben kielégíteni. Laktózmentes termékcsaládunkat folyamatosan bővítjük, emellett további allergénmentes termékek fejlesztésén is dolgozunk.

4 TELEPHELYÜNKÖN **12** TERMÉKKATEGÓRIÁBAN
459 FÉLE TERMÉKET GYÁRTUNK

- **Szegedi** üzemünkben történik a friss és fermentált termékek, a tartós tejek, a tejjalok, a túró és a desszertek gyártása.
- **Bácsbokodi** üzemünkben többféle sajtot gyártunk: trappista, krémfehér, gyúrt és ömlesztett sajtok, illetve grillsajtok is készülnek itt.
- **Csornai** tejüzemünk ipari felhasználású exporttermékekre (pl. fehérjepor) szakosodott, de itt állítjuk elő a vajakat, vajkrémeket, az ízesített tejet, kávéitalokat, a sűrített tejet és az akkawi sajtot is.
- **Marcali** üzemünkben a töretlen népszerűségű túródesszerteket gyártjuk többféle kizserelésben és ízvilágban.

MAGYARORSZÁGON
4 MÁRKÁVAL
RENDELKEZÜNK:

Csorna

Bácsbokod

Szeged

Marcali

Kereskedelmi tevékenységünk és partnereink

Kereskedelmi partnereink elsősorban a **hazai és nemzetközi élelmiszerkereskedelmi áruházláncok, de értékesítünk kisebb önálló kereskedelmi egységeknek és a HoReCa-szektorba¹ is.**

Vevőinknek biztosítani tudjuk **sajátmárkás termékeik gyártását is.**

A hazai piac kiszolgálása mellett egyre több országba exportálunk².

2020-ban már 30 országban kerültek vállalatunk termékei a boltok polcaira, melynek köszönhetően az export **a teljes forgalmunknak mintegy 32%-át tette ki.**

EXPORT: A TELJES FORGALOM

32%-a

¹ HoReCa: hotelek, éttermek, kávézók.

² Export partnerországaink 2020-ban: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Arab Emírségek, Egyesült Királyság, Egyiptom, Finnország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izrael, Jordánia, Koszovó, Kuvait, Lengyelország, Libanon, Litvánia, Németország, Románia, Svájc, Svédország, Szaúd-Arábia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, USA.

SZERVEZETI TAGSÁGAINK

Fontosnak tartjuk a kölcsönösen előnyös, előremutató szakmai és üzleti együttműködések, valamint hiszünk az összefogás szükségében és erejében, ezért számos érdekvédelmi és egyéb, szakmai ernyőként működő szervezet munkájában veszünk részt aktívan.

- ✓ **Tej Termékτανács**
 - elnökségi tagság
- ✓ **Magyar Kereskedelmi és Iparkamara**
 - tagság
- ✓ **Nemzeti Agrárgazdasági Kamara**
 - tagság
- ✓ **Felelős Élelmiszergyártók Szövetsége**
 - tagság
- ✓ **EUCOLAIT (Tejkereskedelem Európai Szövetsége)**
 - tagság
- ✓ **CLAL (tejpiac elemző tejipari gazdasági vállalat)**
 - tagság

TEJ TERMÉKTANÁCS

(Tej Szakmaközi Szervezet és Termékτανács)

A Tej Termékτανács 1992-ben alakult, 2013 óta pedig az agrárügyekért felelős miniszter által elismert, reprezentatív szakmaközi szervezetként folytatja tevékenységét. A Tej Termékτανács elnökségében több hazai tejipari szereplő mellett a Sole-Mizo Zrt. is képviselteti magát.

A Termékτανács működésének célja a kormányzat szakmai és jogalkotási tevékenységének támogatása. További feladatai közé tartozik a megfelelő fórum biztosítása az ágazati érdekegyeztetésekhez, melynek segítségével közelebb hozza egymáshoz a termelőket, a feldolgozókat és a kereskedőket.

A hazai tejágazaton belül a Tej Szakmaközi Szervezet és Termékτανács az alapanyag-termelés (értékesítés) vonatkozásában 80%-os, a felvásárolt tej vonatkozásában mintegy 97%-os, míg a (kis)kereskedelem vonatkozásában 76%-os lefedettséggel rendelkezik.

További információk a Tej Termékτανácsról:
<https://tejtermek.hu/>

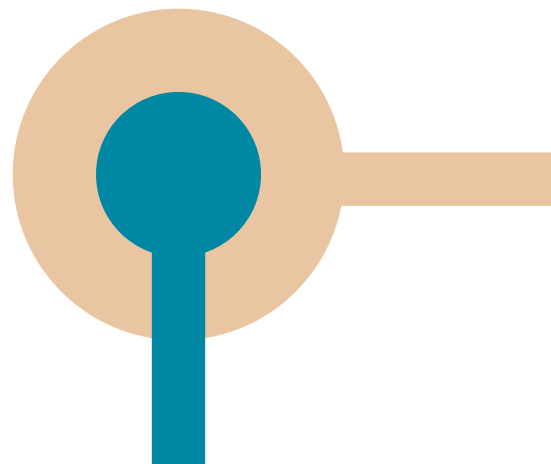

3. ÉRDEKELT FELEINK

GRI 102-42, 102-43

Mindennapi működésünk során számos érintetti csoport tevékenységére vagyunk hatással és ránk is számos érintetti csoport tevékenysége hat közvetlenül vagy közvetetten.

Érdekelte feleinkkel **folyamatos kommunikációt** folytatunk különböző témákban (részletek az 1. számú mellékletben), és az elmúlt évtizedben azt tapasztaltuk, hogy ezen interakciók során egyre meghatározóbbakká váltak a fenntarthatósághoz kapcsolódó területek. Éppen ezért fontosnak tartottuk, hogy mind a fenntarthatósági stratégiánkat, mind pedig a Fenntarthatósági jelentésünket a belső és a külső érintettjeinkkel egyeztetve, a véleményüket figyelembe véve hozzuk létre és formáljuk. Ezt egy kérdőíves konzultáció segítségével valósítottuk meg (további részletek a jelentésírás folyamatáról a 4. fejezetben olvashatóak).

- **Tulajdonos**
- **Management**
- **Munkavállalók**

BELSŐ ÉRINTETTJEINK

KÜLSŐ ÉRINTETTJEINK

A Bonafarm Csoport ágazatai

Beszállítók

Nyerstej-beszállítók

Alap- és segédanyag-beszállítók

Csomagolóanyag-beszállítók

Szolgáltatók

Kereskedelmi partnerek

Fogyasztók

Helyi közösségek

Kutatás-fejlesztési és Innovációs, oktatási intézmények

Szakmai szervezetek

Civil szervezetek

Versenytársak

Hatóságok

Tanúsító szervezetek

4. A JELENTÉS RŐL

**GRI 102-42, 102-46,
102-50, 102-52, 102-54**

FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSÜNK TARTALMÁNAK KIALAKÍTÁSA

1.

Az iparági, jogszabályi trendek és a fenntarthatósági irányvonalak teljes körű vizsgálata alapján meghatároztuk a fenntarthatóság azon területeit, amelyekre a legnagyobb hatásunk van – akár közvetlenül, cégünk tevékenységein, akár az értékláncunkon keresztül.

2.

Egy internetes, anonim kérdőíves konzultáció keretében felmértük érdekelt feleink véleményét², hogy megtudjuk, szerintük mely területekkel szükséges kiemelten foglalkoznunk.

3.

A hatáselemzés és a konzultáció eredményei alapján elkészítettük az ún. lényegességi mátrixot, amelyben jól kirajzolódik, hogy mely területek a legfontosabbak cégünk és érintettjeink számára, amikor a fenntarthatóságról beszélünk. Jelentésünkben ezen témákat ismertetjük részletesen.

HATÁSELEMZÉS

ÉRINTETTI
ELEMZÉS

LÉNYEGESSÉGI
MÁTRIX

² Érintetti elemzésünk során a Power-Interest mátrix (Hatalom-Érdekltség mátrix) eszközével azonosítottuk érdekelt feleinket. Közülük azon érintetti csoportokat kerestük meg, akikkel legszorosabb kölcsönhatásban vagyunk működésünk során. A felmérést interneten, anonim módon végeztük 2021. február 25. és 2021. március 19. között. A stratégiaalkotási és jelentésírási folyamatba bevont érdekelt feleink listája az 1. mellékletben olvasható.

Fenntarthatósági jelentésünk a GRI nemzetközi jelentéstételi sztenderd Core követelményeinek megfelelően készült.¹

A jelentésünkben szereplő adatok és információk a magyarországi telephelyeink működésére és azok tevékenységéből eredeztethető hatásainkra vonatkoznak.

Ahol nem található forrásmegjelölés, ott az adatok a Sole-Mizo Zrt.-től származnak.

Az elemzett időszak elsősorban a 2020-as naptári év. Emellett bizonyos esetekben, a tendenciák kirajzolódásához és ismertetéséhez korábbi évek eredményeit is megjelenítettük, illetve mivel az elmúlt egy évben a fenntarthatóság témakörének több területén is jelentős fejlődést értünk el, ezért néhol már a 2021-es részeredményeinkkel is kiegészítettük beszámolóinkat.

Jelentésünket a jövőben 2 éves ciklusban tervezzük közzétenni.

¹ További információ:
<https://www.globalreporting.org/>

Lényeges ügyeink

Tevékenységünk hatásainak kezelését és a teljesítményünket mérő indikátorokat a 6-7-8. fejezetekben mutatjuk be. Mivel a fenntarthatóság egy dinamikusan fejlődő terület, ezért a későbbiekben rendszeresen felül fogjuk vizsgálni a kiemelt ügyeinket, és amennyiben indokolt, úgy módosítani fogjuk a részletesebben vizsgálandó területeink körét.

JELMAGYARÁZAT

- LÉNYEGES KÖRNYEZETI ÜGYEINK
- LÉNYEGES TÁRSADALMI ÜGYEINK
- LÉNYEGES GAZDASÁGI ÜGYEINK

GRI 102-46, 102-47

FONTOSSÁG AZ ÉRINTETTEK SZÁMÁRA

VÁLLALATUNK KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI HATÁSAINAK MÉRTÉKE

5. A MIZO ÉS A FENNTARTHATÓSÁG

5.1. A mi tejünk. A mi jövőnk.

A Sole-Mizo Zrt. értékrendszerének mindig is meghatározó eleme volt a környezetvédelem és a társadalom iránti felelősségtudat. 2020-ban azonban elértünk ahhoz a fontos mérföldkőhöz, hogy stratégiai keretet adtunk a fenntarthatósági törekvéseinknek és céljainknak.

Mivel a stratégiánk kialakítása és első jelentésünk elkészítése szinte párhuzamosan zajlott, így a lényeges témák – azaz a stratégiánk és egyben jelentésünk elemeinek – meghatározása egy lépésben történt meg (a lényegességi elemzés részletei a 4. fejezetben olvashatóak). Stratégiánk az alapvető vállalati értékeinkre épül, így az etikus működésre és a fenntartható beszerzési gyakorlatra (melyet az új fenntarthatósági auditrendszerünkkel tovább kívánunk fejleszteni). Vállalásainkat és céljainkat a saját és az értékláncunk okozta hatások feltérképezése és elemzése alapján határoztuk meg a környezetünk, a munkavállalóink és a társadalom védelmének érdekében (jelentésünk is ezt a struktúrát követi a következő fejezetekben).

CSAK EGYÜTT SIKERÜLHET

A társadalmi és a globális környezeti problémák csak összefogással kezelhetők sikeresen. Fontos, hogy saját telephelyeink esetleges negatív hatásait a legjobb technológiai megoldások és hatékonyságjavító intézkedések által kezeljük, azonban nem dőlhetünk nyugodtan hátra ennyivel.

Kötelességünk, hogy értékláncunk esetleges negatív hatásait is minimalizáljuk annyira, amennyire csak telhet tőlünk, ezért fontosnak tartjuk a már meglévő partnerségi kapcsolatok és együttműködések fenntartását és megerősítését beszál-lítóinkkal, vevőinkkel és egyéb érintett feleinkkel, illetve újabbak kialakítását, hogy egy irányba tartva, összehangolt cselekvésekkel kölcsönösen erősítsük egymást a fenntarthatóság útján.

HITELESSÉG

A stratégiaalkotás folyamatában fontosnak tartottuk, hogy hiteles, reális, számonkérhető és nyomon követhető vállalásokat határozzunk meg. Ezért az egyes lényeges témákban középtávú célokat tűztünk ki 2025-ig. Ezekhez cselekvési terveket vázoltunk fel és egyben kialakítottuk hozzá a megfelelő szervezeti hátteret is, hogy a stratégiában meghatározott célokat sikeresen meg tudjuk valósítani.

DINAMIKA

Tudjuk, hogy napjainkban a fenntarthatóság területe folyamatosan és dinamikusan fejlődik, amely sok változást hoz magával. Emiatt stratégiánk sem lehet statikus, a jövőben folyamatosan felülvizsgáljuk és fejlesztjük azt. Ez egy izgalmas utazás számunkra, ahol sok kihívás és lehetőség vár ránk.

Fenntarthatósági stratégiánk fő pillérei és témakörei

A MI KÖRNYEZETÜNK

Klímvédelem

Körforgásos gazdaság erősítése

Vizeink védelme

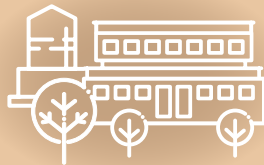

Állatjólét

A MI MUNKATÁRSAINK

Támogató és elismerő munkakörnyezet

Munkavállalók egészsége és biztonsága

A MI TÁRSADALMUNK

A hazai gazdaságok erősítése

Tápláló, minőségi élelmiszerek gyártása

„A fenntarthatóság vállalatunknál mindig is fontos szempont volt és a jövőben még nagyobb hangsúlyt kívánunk fektetni rá. Ezért határoztuk el közel 1 éve, hogy fenntarthatósági tevékenységeinket egy strukturált keretbe foglaljuk és a vállalati működés egészére kiterjesztve, egységes elvek alapján foglalkozunk vele tovább. Nagyon örülünk, hogy az elmúlt időszakban tovább tudtuk erősíteni vállalati értékrendünkben a fenntarthatósági szempontokat. Mára elmondhatjuk, hogy a vezetőség látja a téma adta fejlődési lehetőségeket és proaktívan, építő jellegű javaslatokkal támogatja ez irányú törekvéseinket: például már a beruházások tervezésénél is felmérjük, hogy hogyan tudjuk az adott projektet a legfenntarthatóbban megvalósítani. Igen ritka egy vállalat életében, hogy olyan gyorsan, de egyben alaposan és hatékonyan alkosson meg egy stratégiát, mint ahogyan mi tettük ezt a fenntarthatóság ügyében, és ez büszkeséggel tölt el bennünket.”

Béres István

Termelési igazgató,
Sole-Mizo Zrt.

ETIKUS MŰKÖDÉS, FELELŐS BESZERZÉS

A fenntarthatóság témaköréhez számos terület tartozik, melyek nem egzaktnak kapcsolódnak egy vállalat felelősségi köreihez. Egészen 2021-ig a fenntarthatósággal és a kijelölt lényeges témáinkkal kapcsolatos feladatokért külön-külön, az egyes területek vezetői feleltek (pl. környezetvédelem, energetika, HR).

5.2. A fenntarthatóság integrálása a vállalat irányításába

GRI 102-18

2021-ben a fenntarthatósági stratégiánk kialakítása közben a fenntarthatósági feladatköröket integráltuk a vállalatirányítási struktúránkba és létrehoztunk 6 munkacsoportot.

*Menedzsment tagjai: Vezérigazgató, Termelési igazgató, Kutatásfejlesztési és minőségirányítási igazgató, Gazdasági igazgató, Felvásárlási és tejkereskedelmi vezető, Logisztikai igazgató, Üzletfejlesztési igazgató, Tejágazati stratégiai és marketing vezető, Kereskedelmi igazgató, Export vezető, Termelési igazgatóhelyettes

5.3. Vállalati etika

Mindennapjainkban kiemelt figyelmet fordítunk a korrupció és a versenyellenes magatartással szembeni fellépésre és a tisztességes működésre. Vállalatunk és egyben vállalatcsoportunk etikai normáit és alapértékeit a Bonafarm Csoport Etikai kódexe tartalmazza.

Az etikai ügyek és visszaélések megelőzése, munkatársaink erkölcsi kérdésekben történő támogatása, valamint a felmerülő kérdéses ügyek, visszaélések kivizsgálása a Belső Ellenőri Szervezet és a vállalatoknál működő Etikai Bizottságok feladata.

Munkatársaink észrevételeiket és esetleges sérelmeiket az anonimitást biztosító zöldvonalon keresztül jelenthetik be. A bejelentéseket az illetékes kollégák maximális titoktartással kezelik annak érdekében, hogy a bejelentést tevőt ne érhesse semmilyen retorzió. A kivizsgálás után megtesszük a megfelelő lépéseket és a jövőre vonatkozóan megelőző akciókat hajtunk végre, melyekről az érintetteket is tájékoztatjuk.

ETIKAI KÓDEX

Az Etikai kódexünk azokat az alapértékeket, etikai normákat foglalja össze, melyek a leginkább meghatározzák a Bonafarm Csoport, s így a Sole-Mizo Zrt. működését. A kódexben összegezzük az elvárt helyes viselkedés szabályait és életszerű példákon keresztül mutatjuk be egy-egy esetlegesen felmerülő etikai kérdésre a helyes válaszreakciókat. Minden munkavállalónktól elvárjuk az Etikai kódex előírásainak ismeretét, azok betartását és azt, hogy ennek szellemében végezzék mindennapi munkájukat cégünknel.

GRI 102-16

A BONAFARM CSOPORT LEGFONTOSABB NORMÁI, A VÁLLALATCSOPORT ÉRTÉKRENDJÉT MEGHATÁROZÓ FŐBB ELVEK:

- ✓ **Mindenkor tartsuk tiszteletben és tartassuk be a jogszabályokat és a szabályzatokat!**
- ✓ **Őszinte, korrekt és etikus viselkedést tanúsítunk minden tevékenységünk során, kerüljük a hátrányos megkülönböztetést!**
- ✓ **Ügyeljünk arra, hogy egyéni érdekeltségeink ne ütközzenek a társaság érdekeivel!**
- ✓ **Védjük a cégcsoport érdekeit, vigyázzunk a cég anyagi és szellemi tulajdonára és vállalatunk jó hírnevére!**
- ✓ **Vevőinkkel és partnereinkkel mindig korrekt, kölcsönös érdekeken nyugvó, stabil együttműködésre és tisztességes bánásmódra törekedjünk!**
- ✓ **Teremtsünk mindenhol biztonságos munkakörülményeket és figyeljünk oda környezetünk védelmére!**

5.4. Felelősség az értékláncban

GRI 102-9, 103-1,2,3

A Sole-Mizo Zrt. termelési tevékenysége önmagában nem tud megvalósulni. Részei vagyunk egy **értékláncnak** melynek minden eleme direkt vagy indirekt módon kapcsolódik a működésünkhöz. Az általunk előállított tejtermékekhez nélkülözhetet-

lenek például a minőségi takarmányok, a nyerstejet megtermelő tehenészetek, a logisztikai erőforrások, az értékesítést végző kereskedelmi szereplők és a fogyasztóink is. 2020-ban, az első karbonlábnyom számításunk során **feltérképeztük a**

teljes értékláncunkat és az ezen keresztül kifejtett indirekt hatásainkat. Mind a klímahatásaink meghatározásánál, mind a későbbiekben, a fenntarthatósági stratégiánk kialakítása során fontos tényezőként vettük figyelembe a feltárt eredményeket.

5.4.1. BESZERZÉSI GYAKORLAT

Mivel a Sole-Mizo Zrt. saját hatásaihoz képest az értéklánc egyes területein sokkal jelentősebbek a keletkező hatások (pl. üveg-házhatású gázok kibocsátása a nyerstej termelése során kiemelkedő, míg a hulladékok okozta hatások a vevőinknél és a fogyasztóinknál jelentkeznek nagyobb mértékben), ezért a jövőben **erősebb együttműködést kívánunk megvalósítani** partnereinkkel a fenntarthatósági célok kialakításának és megvalósításának érdekében. Eddig nem **auditáltuk** beszállítóinkat fenntarthatósági szempontok alapján, ezért szeretnénk kiegészíteni a nyerstej-termelő beszállítóinkra vonatkozó értékelési rendszerünket, mely így az eddigi 2 terület (higiénia és minőség) mellett a jövőben a fenntarthatósági szempontokat is figyelembe fogja majd venni. Ez 5 fő területet érint: a klímavédelmet, a vízvédelmet, az állatjólétet, valamint a szociális és a munkaügyi gyakorlatokat. Az új auditrendszer kialakításába szeretnénk az érintett feleket is bevonni, ezért 2021-ben felmérjük nyerstej-beszállító partnereink fenntarthatósági szempontok alapján vett jelenlegi helyzetét és azt, hogy milyen fejlesztéseket terveznek a témában. Ennek eredményeit figyelembe vesszük az új auditrendszerünk kiépítése során, és 2023-tól évente egy alkalommal tervezzük majd minden nyerstej-beszállítót auditálni. 2025-től ezt a fenntarthatósági auditrendszert minden egyéb beszállítónkra is ki fogjuk terjeszteni. Célunk, hogy az eredmények alapján és **a jó gyakorlatok megosztásának segítségével motiváljuk**

beszállítóinkat a fenntarthatóbb működésre. Hiszünk, hogy összefogással, kölcsönös párbeszéddel és segítségnyújtással fejleszthetjük és pozitív irányba befolyásolhatjuk teljes értékláncunk működését.

Ezen felül 2023-ra kialakítjuk **beszállítói etikai kódexünket** is, mely terveink szerint minden beszállítónkra vonatkozni fog.

FENNTARTHATÓSÁGI TANÚSÍTÁSOK

Akárcsak vevőink, mi is fontosnak tartjuk, hogy termékeinkhez már olyan minőségi segédanyagokat és csomagolóanyagokat alkalmazzunk, melyek előállításuk a fenntarthatósági szempontok figyelembevételével történt. Ezért a környezeti és társadalmi hatások szempontjából kritikus segédanyagok (kakaó, bevonó és pálmazsír) esetén már jelenleg is teljes egészében csak megfelelő **fenntarthatósági tanúsítvánnyal (RFA, RSPO)** rendelkező anyagokat használunk fel. Minden papírcsomagolásunk **FSC tanúsítással rendelkező erdőből** származik, illetve 2020 áprilisától a Tetra Pak csomagolásaink esetében megkezdtuk az átállást a felelős módon előállított cukornádból készült, **Bonsucro tanúsítvánnyal** rendelkező csomagolóanyagokra (további részletek a 6.2.1. fejezet Csomagolás részben). Célunk, hogy a jövőben is 100%-ban felelős forrásból szerezzük be a kritikus segédanyagokat és a papír csomagolóanyagokat.

GRI 103-1,2,3, 308-1, 414-1

CÉLJAINK:

2023-TÓL NYERSTEJ-BESZÁLLÍTÓINK 100%-ÁT AUDITÁLJUK FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTBÓL.

2023-TÓL BESZÁLLÍTÓI ETIKAI KÓDEXSZEL EGÉSZÍTJÜK KI SZERZŐDÉSEINKET.

FENNTARTHATÓSÁGI TANÚSÍTÁSSAL RENDELKEZŐ SEGÉD- ÉS CSOMAGOLÓANYAGAINK

TANÚSÍTVÁNY	RFA	RSPO	FSC	Bonsucro
Arány (2020)	100%	100%	100%	36%*
Érintett anyagok	Minden kakaó- és bevonó segédanyagok	Minden pálmazsír-segédanyag	Összes papír-csomagolás	Összes Tetra Pak csomagolás

*2020 év végére elért arány

RFA Rainforest Alliance Esőerdő Szövetség tanúsítvány

Az RFA-tanúsítvány biztosítja, hogy a termékhez felhasznált anyag (pl. kakaó) olyan, a minősítési kritériumoknak megfelelő fenntartható gazdaságból származik, ahol a biológiai sokféleség védelme és a farmok, helyi közösségek fenntartható megélhetésének biztosítása alapvető elvárás.

<https://www.rainforest-alliance.org/>

RSPO Roundtable on Sustainable Palm Oil Fenntartható Pálmaolaj Kerekasztal tanúsítvány

RSPO-tanúsítvánnyal rendelkező termék esetén a fogyasztó olyan árut vásárol, melyben a felhasznált pálmazsír előállításához nem kerültek újabb erdőterületek kivágásra, valamint biztosítják az ültetvényen dolgozó munkások és a környező lakosság alapvető jogait.

<https://rspo.org/>

FSC Forest Stewardship Council Felelős Erdőgazdálkodás Tanácsa tanúsítvány

Az FSC-tanúsítványok biztosítják a vásárlót arról, hogy az adott faanyag (pl. papír csomagolás előállításához felhasznált fa) felelős, szigorú társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi szabványok alapján megvizsgált és tanúsított erdőgazdálkodásból származik.

<https://fsc.org/en>

Bonsucro Felelős cukornádtermesztés tanúsítvány

A Bonsucro tanúsítvány biztosítja, hogy a termék csomagolásához felhasznált cukornád felelősen működő gazdaságból származik. A Bonsucro egy olyan globális, nonprofit szervezet, mely a cukornádtermesztés szociális és környezetvédelmi negatív hatásainak csökkentése érdekében jött létre, hogy biztosítsa a cukornádtermesztés hosszú távú fenntarthatóságát.

<https://www.bonsucro.com/>

CÉLUNK:

100%-ban

FELELŐS FORRÁSBÓL SZÁRMAZÓ
ANYAGOK FELHASZNÁLÁSA TOVÁBBRA IS

Kakaó és bevonó anyagok: RFA

Pálmazsír: RSPO

Papír: FSC

2020: 100%

6. A MI KÖRNYEZETÜNK

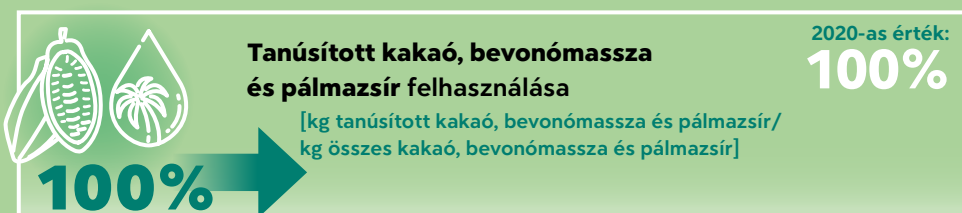
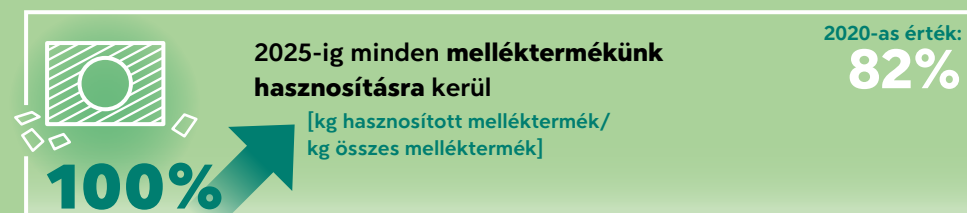
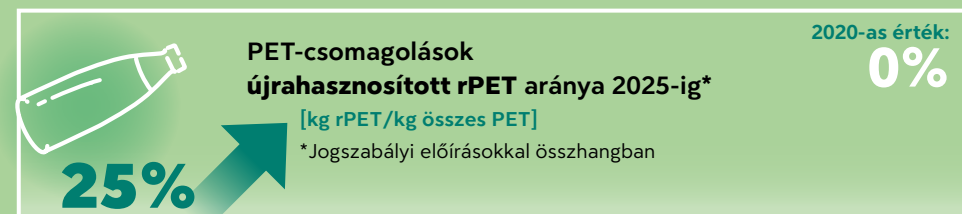
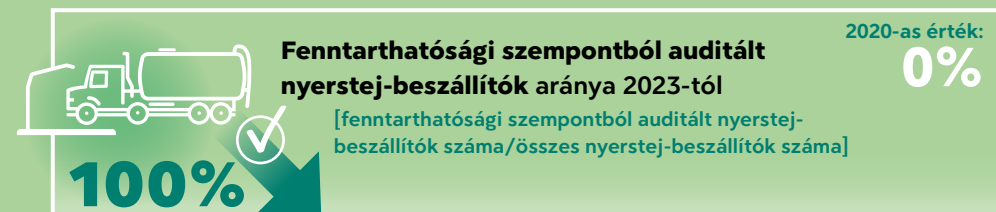
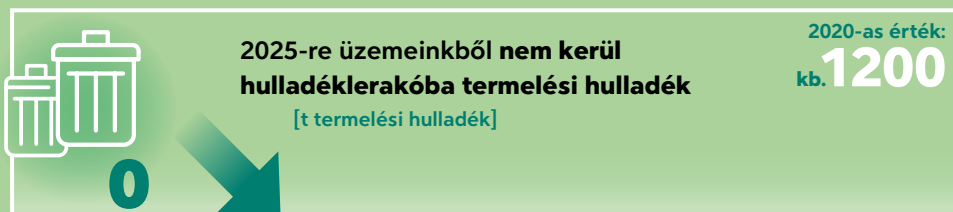
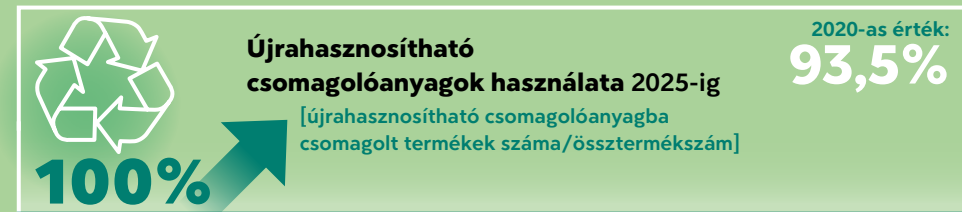
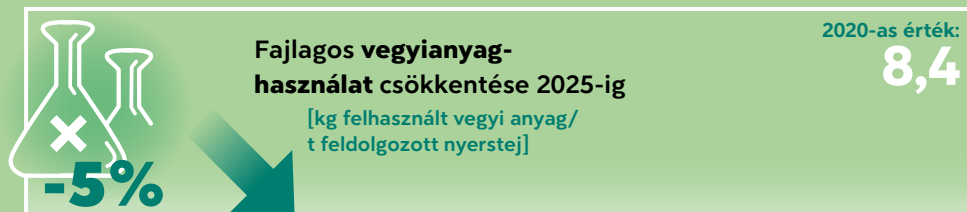
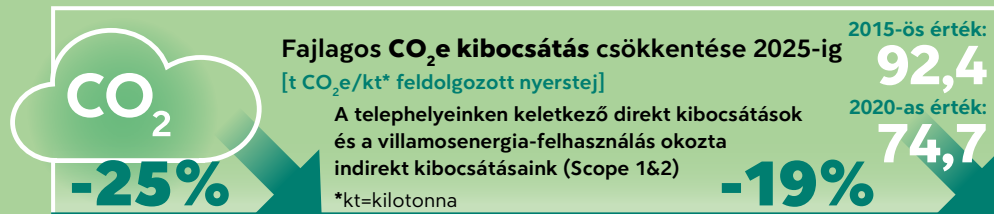
Környezeti értékeink nélkül nem tudunk teljes értékű életet élni. A jóléti társadalom igényeinek kiszolgálása érdekében az elmúlt évtizedekig figyelmen kívül maradt a természeti adottságok, kincsek megbecsülése. Bolygónk javainak kiaknázása azonban olyan méreteket öltött, hogy napjainkra már saját bőrünkön érezhetjük a klímaváltozás vagy a túlzott hulladéktermelés negatív hatásait.

Felelősen működő vállalatként fontosnak tartjuk környezetünk védelmét és a működésünkhöz kapcsolódó negatív hatások minimalizálását. A téma fontosságát és elköteleződésünk súlyát jól mutatja, hogy a környezetvédelem egyik meghatározó eleme lett a kialakított fenntarthatósági stratégiánknak. Felmérve saját és értékláncunk működésének hatásait, a klímavédelem, a körforgásos gazdaság erősítése (anyaghasználat és hulladékminimalizálás), a vízhasználat csökkentése és az állatjóléti intézkedések kerültek a középpontba. Ezekkel kívánunk a jövőben kiemelten foglalkozni és jelentésünkben is ezeket a témaköröket vesszük górcső alá.

Célunk, hogy saját tetteink, valamint kollégáink, fogyasztóink és üzleti partnereink ösztönzésével, közösen tegyünk környezetünkért. Vállalati tevékenységünket mi magunk szabályozzuk. Itt mindent megteszünk annak érdekében, hogy harmóniában tudjunk működni a környezetünkkel. Az elmúlt években és a jövőben is olyan korszerű és előremutató műszaki megoldások álltak és állnak vállalatunk fókuszában, melyek a károsanyag-emisszió egyidejű csökkentésével anyag- és energiamegtakarításhoz vezetnek.

Felelőségünk, hogy minden, a működésünkhöz szükséges, és abból eredő – de a közvetlen ráhatásunk alá nem eső – környezeti hatás kezelésében is szerepet vállaljunk, mivel ezek gyakran jelentősebbek, mint a saját, közvetlen tevékenységünk hatásai. Ennek érdekében a jövőben még szorosabb együttműködést – partnerségi programot, figyelemfelhívó, a fogyasztók tájékoztatását segítő tevékenységet – tervezünk megvalósítani értékláncunk szereplőivel karöltve, hiszen együtt nagyobb pozitív ráhatást tudunk gyakorolni a témakörre és jobb eredményeket tudunk elérni.

6.1. Klímavédelem

A klímavédelem az összes közül a jelenkor legsürgetőbb környezeti kihívása, amelyre mihamarabb meg kell találni és adni a helyes választ, mind globális és vállalati szinten, mind pedig fogyasztói oldalról. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével a globális klímaváltozás felgyorsuló folyamatainak lassítása az elsődleges cél. Ezt felismerve a környezeti témákon belül a klímavédelem olyan kiemelt terület lett vállalatunknál, amivel a jövőben még intenzívebben kívánunk foglalkozni.

Az élelmiszeripar és ezen belül a tejtermelés nagy kihívások előtt áll a klímavédelem területén, hiszen szerepe jelentős az üvegházhatású gázok kibocsátásában (Európában az összes üvegházhatású gáz kibocsátásának 30%-a az élelmiszerrendszerből származik¹). Mi azonban a Sole-Mizo Zrt.-nél a kialakított fenntarthatósági stratégiánk keresztül arra törekszünk, hogy a lehető legkisebb karbonlábnyomot hagyjuk magunk után minőségi és tápláló tejtermékeink előállításakor.

Az évek óta folyamatosan megvalósuló energiahatékonysági intézkedéseink eddig az üzemvezetés és az energetikai vezető irányítása alatt valósultak meg. 2021-ben a klímavédelem kérdéskörét is stratégiai

szintre emeltük és megalakult a **Klíma- és vízvédelmi munkacsoportunk** (lásd szervezeti ábra az 5.2. fejezetben), melynek feladata a stratégiai tervek előkészítése, a kibocsátás-csökkentési lehetőségek feltérképezése, a tervezett intézkedések megvalósítása, ellenőrzése és az eredmények folyamatos nyomon követése.

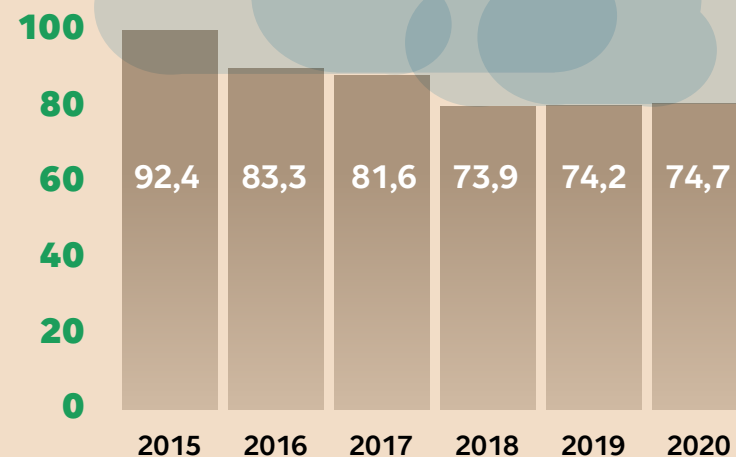
FELMÉRNI ÉS CSELEKEDNI

Klímavédelmi intézkedéseink tervezéséhez és a hatások nyomon követéséhez 2020-ban **felmértük működésünk karbonlábnyomat²**, mely során visszamenőleg, 2015-től meghatároztuk a vállalat magyarországi telephelyeinek üvegházhatású gáz kibocsátását. 2021-ben a számításokat kiegészítettük a 2020-as évre vonatkozóan is. A vállalat abszolút kibocsátása érthető módon a termelési volumen növekedésével párhuzamosan nőtt, azonban **a feldolgozott nyers-tej tonnánkénti mennyiségére vetített érték jelentősen, 19%-kal csökkent** a 2015-ös bázisévhez képest. Ezt a nagymértékű csökkenést a 2015-től folyamatosan bevezetett energiahatékonysági intézkedéseknek köszönhetően sikerült elérnünk.

¹ Forrás: a JRC (Joint Research Center) által fejlesztett EDGAR-FOOD adatbázis alapján: <https://ec.europa.eu/jrc/en/science-update/edgar-food> [2021.07.18].

² A számításokat külső szakértői csapat segítségével végeztük el a GHG Protocol módszertana alapján. A GHG Protocol Initiative a World Resources Institute (WRI) és a World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) többéves együttműködése során alakult meg. A GHG Protocol által kidolgozott

GRI 103-1,2,3, 305-4

Fajlagos üvegházhatású gázkibocsátás (ÜHG) (Scope 1&2)³ [t CO₂e/kt feldolgozott nyers-tej]

CO₂e: Szén-dioxid ekvivalens, azaz egy tonna szén-dioxid vagy azzal meg egyező, a 100 éves időhorizonton vizsgált globális éghajlat-módosító potenciálnak (GWP) megfelelő mennyiségű üvegházhatású gáz. A GWP legfrissebb adatait az IPCC Fifth Assessment Report tartalmazza: https://www.ipcc.ch/pdf/assessmentreport/ar5/wg1/WG1AR5_Chapter08_FINAL.pdf (73-79. o).

szabványokat vállalatok, városok és kormányok is alkalmazzák, és ez szolgál számos egyéb szervezet (ISO, CDP, The Climate Registry stb.) kibocsátásokkal kapcsolatos módszertanának alapjául is, valamint ezeken alapul a legtöbb önkéntes kibocsátásmérési program is. További információk: <http://ghgprotocol.org/standards>.
³ A számítások a Greenhouse Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard előírásai alapján készültek. 4 magyarországi telephelyünkön és szegedi raktárunkban az energiafelhasználás, a klímafolyadékok, illetve saját vagy általunk működtetett járműveink és targoncáink okozta ÜHG-kibocsátásokra vonatkozik. A Scope 2 számítás location-based módszer alapján került meghatározásra. A figyelembe vett üvegházhatású gázok: CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs, SF₆. Alkalmazott emissziós faktorok: elektromos áram: International Energy Agency (IEA); földgáz: Nemzeti Leltárjelentés (<https://unfccc.int/ghg-inventories-annex-i-parties/2020>); benzin, dízel, klímagázok: Defra (<https://environment.data.gov.uk/>).

Stratégiai célunk, hogy további intézkedésekkel a 2015-ös bázisévhez képest 2025-ig 25%-kal csökkentsük az 1 tonna feldolgozott nyerstejre vetített relatív üvegházhatású gázok kibocsátását (az ún. Scope 1&2 kibocsátásokat, azaz a telephelyeinken keletkező direkt kibocsátásokat és a villamosenergia-használat okozta indirekt kibocsátásainkat). E célunk eléréséhez folytatjuk energiahatékonysági intézkedéseink megvalósítását. Emellett munkacsoportunk folyamatosan dolgozik a további csökkentési potenciálok feltérképezésén és kivitelezésén is.

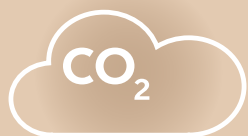
CÉLUNK:

-25%

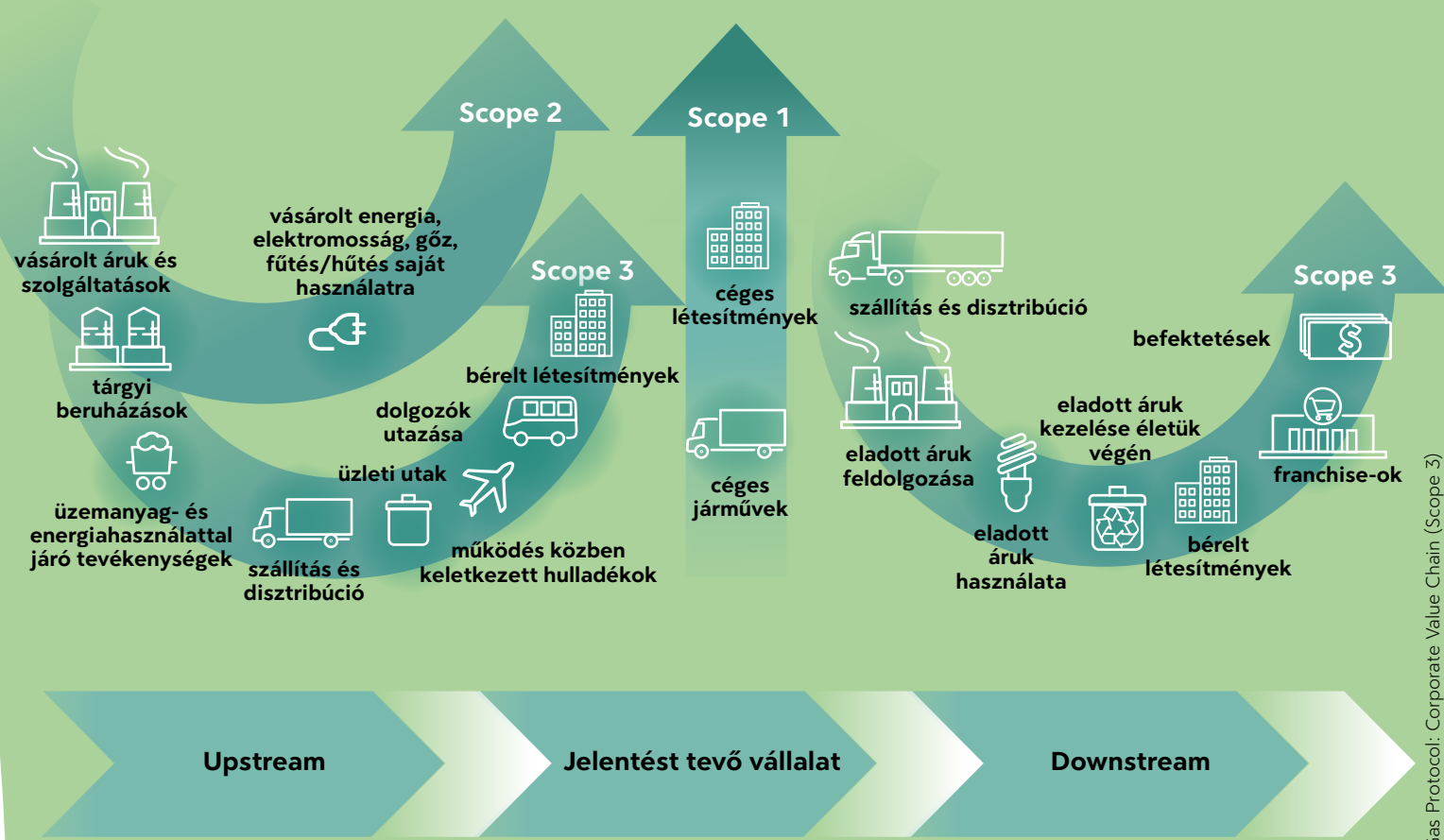
**25%-KAL CSÖKKENTJÜK
2025-IG A FAJLAGOS
CO₂E KIBOCSÁTÁSUNKAT***

[t CO₂e/kt feldolgozott nyerstej]
Bázisév: 2015 • 2020: -19%

*Scope 1&2 kibocsátások

CO₂ CH₄ N₂O HFCs PFCs SF₆

A GHG protokoll az ÜHG kibocsátásának meghatározásához kínál nemzetközi sztenderdeket, így biztosítva, hogy az ÜHG emissziók számítása azonos keretek közt valósuljon meg világszerte. A vállalati karbonlábnyom számításra vonatkozó útmutatók alapján három fő kibocsátási területet különböztetünk meg az értéklánc mentén: Scope 1, Scope 2 és Scope 3. Az ezekhez tartozó egyes forráskategóriák az ábrán láthatóak.

Az ábra a Greenhouse Gas Protocol: Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard képe alapján készült

ENERGIAHATÉKONY- SÁGI INTÉZKEDÉSEINK

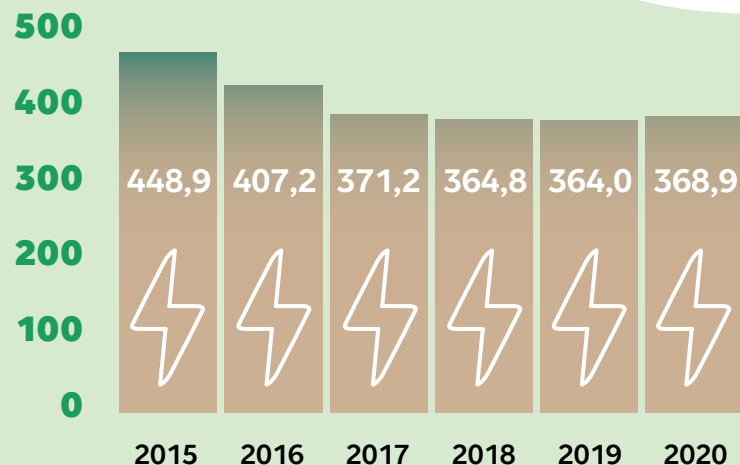
A nyerstej feldolgozása és a tejtermékek előállítása energiaigényes folyamat. Ezt kibocsátásaink karbonlábnyoma is jól tükrözi: legnagyobb mértékben **a földgáz- és villamosenergia-felhasználás** járul hozzá termelési tevékenységünk okozta (ún. Scope 1&2) üvegházhatású gáz kibocsátásunkhoz. Az energia hatékony felhasználása mind gazdasági, mind környezeti érdekünk, ezért a jogszabályi előírásoknak megfelelően és a folyamatos javulás érdekében **négyévente külsős szakértőkkel energiaauditot végeztetünk**, melynek eredményeit figyelembe vesszük energetikai és technológiai fejlesztéseink tervezésénél és megvalósításánál. Vállalatunk 2015-től számos intézkedésnek (pl. új trafók, új kazánok és bojlerok beszerelése), illetve az energiatudatos működésnek köszönhetően nagymértékű energiamegtakarítást ért el 2020-ra, mely a vállalat üvegházhatású gáz kibocsátására is igen pozitívan hatott.

Az intézkedések következtében az 1 tonna feldolgozott nyerstejre vetített villamosenergia- és gázfogyasztásunk 18%-kal csökkent 2015-2020 között.

Folyamatosan dolgozunk azon, hogy a lehető legkisebb energiafelhasználással állítsuk elő termékeinket. Az idei évben a jelentés kiadásáig a szegedi és a csornai üzemünkben a meddő energetikai problémák megoldásra kerültek.

A jövőben folytatjuk az üzemek világításának korszerűsítését (LED), tervezük az automata világítási rendszereink felülvizsgálatát, a csornai ammóniás rendszer kompresszorainak cseréjét és a kóser gyártási folyamathoz szük-

séges különálló kazán létesítését. Emellett tervben van a szegedi üzemünk kazánjainak teljes automatizálása, a hővisszanyerés megvalósítása, valamint a sűrített levegős rendszerek felülvizsgálata.

Fajlagos energiafogyasztás (földgáz és villamos energia)

[kWh/t feldolgozott nyerstej]

GRI 103-1,2,3,
302-3

„A csornai gyáregységben a tavalyi évben egy modernizáló beruházás keretében kicseréltük a régi, korszerűtlen kondenzátorokat. Amennyiben a teljes éves üzemeltetést vesszük alapul, úgy 92 220 kWh áramot tudtunk megtakarítani, ami nagyságrendileg 15 darab 4 fős háztartás villamosenergia fogyasztását jelenti éves szinten. A kevesebb áramfelhasználás mellett kisebb a felhasznált hűtővíz mennyisége is, valamint ammóniás rendszerről lévén szó, nagyobb az üzembiztonsága is az új berendezéseknek.”

Léhárt Tibor

Termelési igazgatóhelyettes,
Sole-Mizo Zrt.

AZ ÉRTÉKLÁNC SZEREPE A KLÍMAVÉDELEMBEN

Tudatában annak, hogy sikeres működésünkhöz sok, direkt módon a vállalatunk működéséhez nem köthető, de mégis nélkülözhetetlen tevékenység szükséges (pl. takarmánytermelés, állattartás, logisztika, kiskereskedelmi tevékenységek), a karbonlábnyomunk meghatározása során a saját termelésünk és energiafelhasználásunk okozta üvegházhatású gázok kibocsátásán túl feltérképeztük értékláncunk klímahatásait is egészen a takarmánytermeléstől a fogyasztói hulladékokig (ezek az úgynevezett Scope 3 kibocsátások). A becslt értékek alapján a saját működésünk okozta kibocsátás mindössze kb. 3%-a a teljes értékláncunk kibocsátásának (ahogy ez a 29. oldali ábrán is látható), és a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás a beszállított alap- és segédanyagaink előállításához, ezen belül is a tejtermeléshez köthető (a kérődző tehének bélgázai nagy mennyiségű metánt juttatnak a légkörbe, mely a CO₂-nál 28-szor erősebb üvegházhatású gáz).¹

Bár értékláncunk minden elemének működésére és azok üvegházhatású gáz kibocsátására sincs közvetlen ráhatásunk, mégis kötelességünknek érezzük, hogy a tőlünk telhető lehető legtöbbet ezeken a területeken is megtegyük a negatív klímahatások mérséklése érdekében. Többek között ezért is törekszünk folyamatosan a hazai alapanyagok felhasználására (pl. a feldolgozandó nyerstejet 100%-ban hazai termelőktől vásároljuk). 2020-tól szoftveres alkalmazás segítségével optimalizáljuk a nyerstejbeszállítási útvonalakat, továbbá 2017 óta

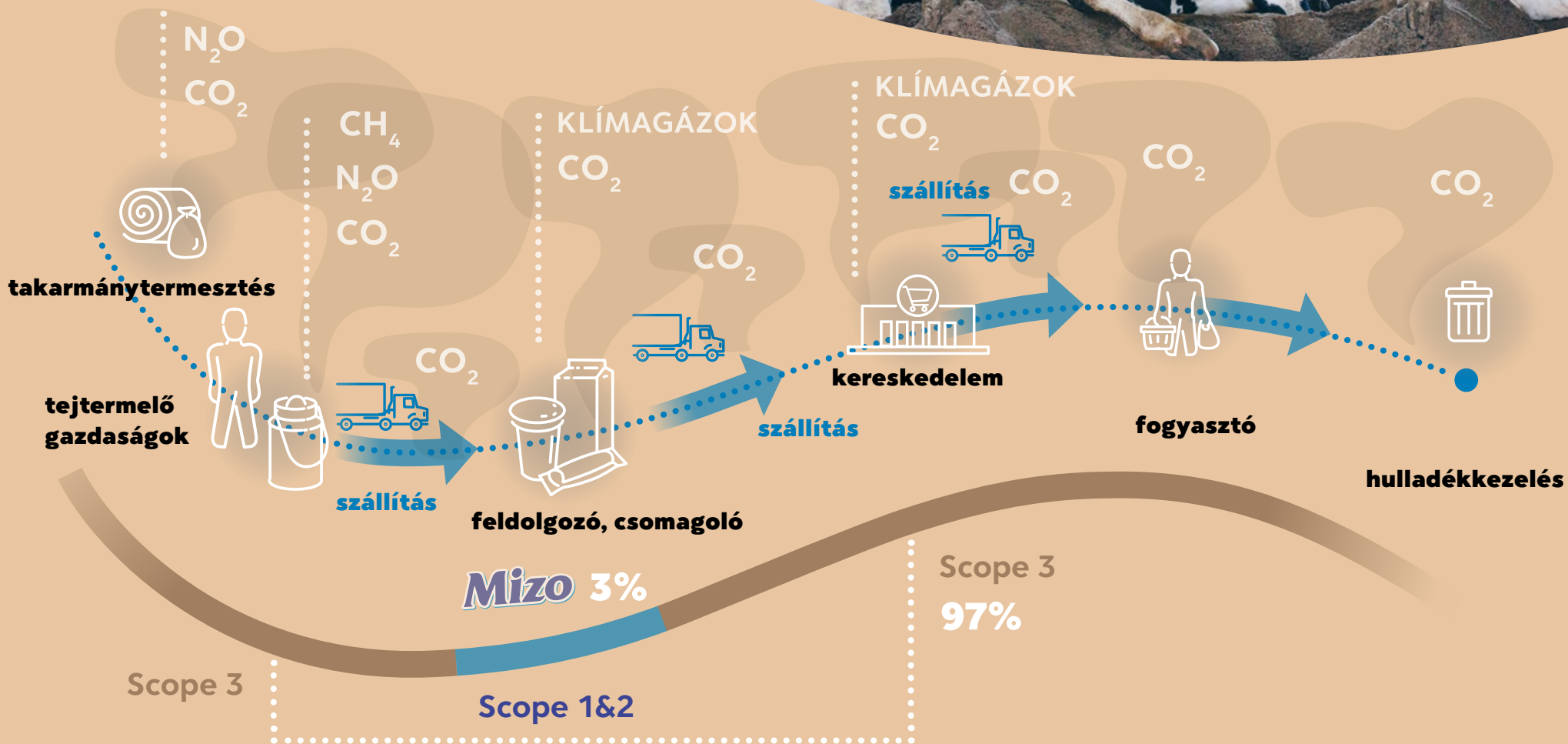
GRI 103-1,2,3

a kiszállítások során fuvarozó alvállalkozóink dupla szinten szállítják az árukat a kamionokban, így növelve az egyszerre szállítható termékek mennyiségét.

Az itt felsorolt intézkedéseket saját hatáskörünkben tudtuk végrehajtani. **A tejtermelés okozta üvegházhatású gázok kibocsátására és ezek csökkentésére jelenleg kisebb ráhatással bírunk, azonban látva ennek súlyát és fontosságát, stratégiánkban célul tűztük ki a gazdákkal történő, a fenntarthatóság területén megvalósuló szorosabb együttműködést.** Ennek koordinálására állítottuk fel idén a **Tejtermelőkért felelős munkacsoportot** (további információ a munkacsoportokról az 5.2. fejezetben olvasható). A munkacsoport feladata a stratégiai tervek előkészítése, az intézkedések megvalósítása, a folyamatos párbeszéd kialakítása a témában a nyerstejet megtermelő gazdákkal, valamint az együttműködés és tudásmegosztás a beszállítóinkkal. A fenntarthatósághoz kapcsolódó együttműködésünk során célunk a kétoldalú párbeszéd kialakítása a nyerstej-termelőinkkel, hogy kölcsönösen tudjuk segíteni egymást a klímavédelem témakörében is. 2022-ben egy kérdőíves konzultáció során felmérjük nyerstej-beszállítóink fenntarthatósággal kapcsolatos már meglévő tevékenységeit és jövőbeli terveit. Ez alapján alakítjuk ki azon auditrendszerünket, melyben a már meglévő higiéniai és minőségi szempontok mellé a fenntarthatósági (köztük klímavédelmi) tényezőket is beépítjük. Ezt 2023-tól tervezzük bevezetni: évente egyszer minden nyerstej-beszállítónkat ellenőrizzük. Igény esetén szívesen adunk tanácsot és jó gyakorlati példákat is a javulásuk érdekében.

¹ Forrás: IPCC AR5.

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSA AZ ÉRTÉKLÁNCUNK MENTÉN

6.2. A körforgásos gazdaság erősítése (anyaghasználat és hulladéktermelés)

GRI 103-1,2,3, 301-1

Földünk kapacitásai végesek, ezért anyaghasználatunkat úgy kell megválasztanunk, hogy a bolygónk által biztosított erőforrásokat ne pazaroljuk el rövid idő alatt. A már megszokott lineáris termelés következtében azonban a természet adta nyersanyagok rohamos kiaknázásán túl óriási mennyiségű hulladékot is termeltünk. Az ellátási láncban a megtermelt élelmiszerek közel 1/3-a válik hulladékká¹, melynek előállításához rengeteg felesleges energiával és egyéb negatív környezeti hatással jár (pl. üvegházhatású gázok kibocsátása). A körforgásos gazdaság kialakításának célja, hogy a nem megújuló anyagok és energiaforrások visszaforgatásával minimalizáljuk az új nyersanyagok felhasználását és a keletkező hulladékokat, és mindezt úgy, hogy már a terméktervezés során figyelembe vesszük termékeink és azok csomagolásainak környezetre gyakorolt hatásait.

Élelmiszeripari szereplőként felelősek vagyunk azért, hogy termékeinket milyen módon és milyen anyagokba csomagoljuk, hogy a termeléshez szükséges anyagokat milyen hatékonysággal használjuk fel, valamint hogy hogyan csökkentjük a tevékenységünk során keletkező hulladékokat, illetve a fogyasztóknál keletkező élelmiszer-

hulladékokat. Éppen ezért emeltük szintén stratégiai szintre a körforgásos gazdaság megvalósításának témakörét a Sole-Mizo Zrt.-nél, ahol a tevékenységünkhöz kapcsolódó anyaghasználatunkkal és hulladékaikkal foglalkozunk kiemelten.

A téma komplex és több felelősségi kört is magába foglal, ezért a stratégiánk kialakítása során létrehoztuk a **Csomagolás, beszerzés munkacsoportot** és a **Hulladékkezelési munkacsoportot**, melyek feladata a területekre vonatkozó stratégiai tervek előkészítése, a további javítási és fejlesztési lehetőségek feltérképezése, a tervezett intézkedések megvalósítása, valamint azok ellenőrzése és az eredmények nyomon követése.

Anyaghasználat

Mint tejfeldolgozó vállalat, anyaghasználatunk túlnyomó részét – az összes anyaghasználat kb. 81%-át – a nyerstej teszi ki. Fontosnak tartjuk, hogy anyaghasználatunkat is a minimális szinten tartsuk. Az anyagveszteség és a termelési hulladékok mennyiségének csökkentése érdekében termelésünk hatékonyságát folyamatosan

optimalizáljuk. Mivel alapanyagunk, a nyerstej – melyből naponta átlagosan 1,1 millió kg érkezik üzemeinkbe – igen érzékeny és kevés ideig tárolható, ezért körültekintően kell megterveznünk alapanyagbeszállításainkat. Termelési és logisztikai szakembereink nap mint nap azon dolgoznak, hogy a legkisebb anyagveszteséggel tudjunk termelni, és ennek eredménye az, hogy 2020-ban a tejalapanyagunk töredéke került csak selejtezésre.

Anyaghasználat a Sole-Mizo Zrt.-nél 2020-ban

Anyaghasználat ² 2020-ban	Mennyiség (tonna)
Alapanyag (nyerstej)	384 219
Egyéb tejalapú alapanyag	57 339
Segédanyagok	8 122
Csomagolóanyagok	22 978
Karbantartási anyagok	427
Vegyszerek, tisztítószer	3 224

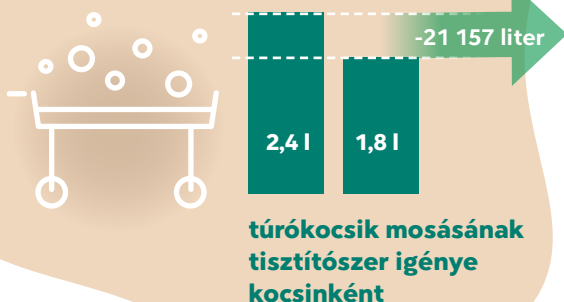
² Felhasznált anyagaink közül a nyerstej és a tejalapú alapanyagaink megújulóak. Emellett csomagolóanyagaink is tartalmaznak megújuló anyagokat, azonban ennek pontos mennyisége jelenleg nem áll rendelkezésre. Minden egyéb anyaghasználatunk nem megújuló. A GRI sztenderdek definíciója alapján megújuló minden olyan anyag, mely olyan, bőségesen rendelkezésre álló erőforrásokból származik, melyek az ökológiai körforgások vagy mezőgazdasági folyamatok révén gyorsan újratermelődnek, így az ilyen és más kapcsolódó erőforrások által nyújtott szolgáltatások nem kerülnek veszélybe és a következő generáció számára is rendelkezésre állnak.

¹ Forrás: https://denkstatt.eu/wp-content/uploads/2020/08/guideline_stopwastesavefood_en_220520.pdf.

KEVESEBB VEGYI- ANYAG-FELHASZNÁLÁS

Élelmiszerbiztonsági szempontból és a minőségi kritériumoknak történő megfelelés érdekében telephelyeinken nélkülözhetetlen a gépsorok megfelelő tisztítása. Ez nagy víz- és vegyszerrel járó, de a felhasználás optimalizálásával jelentős megtakarítások érhetőek el. 2020-ban és 2021-ben a felhasznált vegyszerek mennyiségét nagymértékben csökkentettük: 2020 júniusától a túrókocsimosók telepítésével kocsinként 2,4 literrel 1,8 literre redukáltuk a szükséges tisztítószer-felhasználást, így fél év alatt 21 157 literrel kevesebb vegyszert használtunk üzeinkben. Továbbá 2021-től a folyékony vegyszerről átálltunk a **habosított**ra, melynek segítségével 2021 júniusára már **0,3 liter/kocsi értékre sikerült csökkentenünk a túrókocsik mosásához szükséges vegyszermennyiségét.**

vegyszer megtakarítás
fél év alatt:

„2020-ban szegedi telephelyünkön beüzemelésre került egy túrókocsi mosó berendezés. A beruházás célja a korábbi kézi takarítás hibáinak kiküszöbölése volt: egyrészt a mosási folyamat gyorsítása, másrészt a mosási hatékonyság javítása. A beruházás eredményeként a mosási idők csökkentése mellett jelentős vegyszer-megtakarítást értünk el.”

Kuk Titus
Üzemigazgató, Szeged
Sole-Mizo Zrt.

CÉLUNK:

-5%

**5%-KAL CSÖKKENTJÜK 2025-IG
A FAJLAGOS VEGYIANYAG-
FELHASZNÁLÁSUNKAT**

[kg vegyi anyag/t
feldolgozott nyerstej]
Bázisév: 2020
2020: 8,39 kg

MINŐSÉGI ÉS FENNTARTHATÓ SEGÉDANYAGOK

Tejtermékeink előállításához több, a környezeti és a társadalmi hatások szempontjából „kritikus segédanyagot” használunk üzeinkben. Ilyenek a kakaók, a bevonók és a növényi zsírok. A minőségi igények mellett ezen segédanyagok beszerzése során az előállításukkal kapcsolatos fenntarthatósági szempontokat is figyelembe vesszük és csak a megfelelő fenntarthatósági tanúsítvánnyal (RFA, RSPO) rendelkező anyagokat használjuk fel termékeinkhez (erről az 5.4.1. fejezetben részletesen írtunk a beszerzési gyakorlatunk ismertetése során).

Össességében 2020-ban 1 tonna feldolgozott nyerstejre vetítve 8,39 kg vegyi anyagot használtunk fel. Célunk, hogy 2025-ig ezt a mennyiséget 5%-kal csökkentjük a 2020-as báziséhoz képest. Ehhez a fent leírtakon túl 2020-ban elkezdtük a vegyszeradagolók kiépítését és használatuk kialakítását, a vegyszerelfolyások megszüntetését. Továbbá a terveink közt szerepel a mosási berendezéseink optimalizálása, a használt vegyszerfeleségek számának csökkentése és a mosószer- és fertőtlenítőszer-fogyasztás redukálása is.

JÖVŐBARÁT CSOMAGOLÁSOK – TERMÉSZETESEN

A környezetre gyakorolt hatásaink minimalizálása érdekében nagy hangsúlyt fektetünk arra is, hogy termékeinkhez az elérhető leginkább környezetbarát csomagolóanyagokat használjuk fel mindenkor úgy, hogy a minőségi, az élelmiszerbiztonsági és az eltarthatósági kritériumok ne sérüljenek. Ehhez rendszeres kommunikációt folytatunk a csomagolóanyag-beszállítókkal annak érdekében, hogy a tudományos újításokról és az innovációs lehetőségekről első kézből értesüljünk. Emellett a csomagolási hulladékokkal kapcsolatos edukációs kampánnyal szeretnénk segíteni a fogyasztóinkat abban, hogy termékeink vásárlása, fogyasztása és a csomagolóanyagok hasz-

nálata során megismerjük az azok kidobásával, újrafelhasználhatóságával kapcsolatos releváns információkat, hogy ezek tudatában felelősen tudjanak dönteni és eljárni.

KEVESEBB CSOMAGOLÓANYAG FELHASZNÁLÁSA

2018 júniusától bizonyos sajttermékeink csomagolásának fóliavastagságát vékonyabbra vettük, mellyel 12%-os anyaghasználati csökkenést tudtunk elérni. 2020-ban a kereskedelmi partnereinkkel együttműködve egyes termékek esetében elindítottuk a csomagolóanyagoptimalizálási folyamatunkat, melynek során feltérképeztük, hogy milyen változtatási lehetőségek vannak még, melyek révén lehetséges a csomagolóanyag-felhasználás további csökkentése (pl. tejfölös vödör fülének vagy a vajkrém koronás fedelének elhagyása). 2020 novemberétől néhány termékünk esetében már mellőzni tudtuk a koronás tető használatát, mellyel kb. havi 125 kg műanyag-felhasználást takarítottunk meg.

CÉLUNK:

100%

100%-RA NÖVELJÜK 2025-IG AZ ÚJRAHASZNOSÍTHATÓ CSOMAGOLÓANYAGAINK ARÁNYÁT

[újrahasznosítható csomagolóanyagba csomagolt termékek száma/összes termékszám]
Bázisév: 2020 • 2020: 93,5%

CÉL A 100% ÚJRAHASZNOSÍTHATÓSÁG

A mennyiségi csökkentésen túl, fontos, hogy olyan anyagokat használjunk fel a csomagolásokhoz, melyek a későbbiekben újrahasznosíthatóak (pl. mono, azaz egyszemű anyagok használata, polisztirol helyett polipropilén vagy PET [polietilén-tereftalát] használata). 2020 végén az egyetlen nem újrahasznosítható csomagolóanyagunkat, a PS-t (polisztirol) már csak termékeink 6,5%-ához használtuk fel. A közeljövőben szeretnénk a polisztirolt leváltani más fajta, fenntartható anyagfajtára, ezzel biztosítva, hogy 2025-re minden csomagolóanyagunk újrahasznosítható legyen.

ÚJRAHASZNOSÍTOTT ÉS MEGÚJULÓ ALAPANYAGOK

Az újrahasznosítható alapanyagok alkalmazásán túl szintén fontosnak tartjuk, hogy csomagolásainkban az újrahasznosított, illetve a megújuló alapanyagok arányát növeljük.

A törvényi előírásoknak megfelelően termékeink PET-csomagolását 2025-re 25%-ban, 2030-ra pedig 30%-ban leváltjuk rPET (újrahasznosított polietilén-tereftalát), azaz újrahasznosított műanyag alapúra.

CÉLUNK:

25%

25%-RA NÖVELJÜK MŰANYAG PET-CSOMAGOLÁSAINK rPET ARÁNYÁT

[kg rPET/kg összes PET]
Bázisév: 2020 • 2020: 0%

Miért fontos az újrahasznosítható csomagolás?

Az újrahasznosítható csomagolás használata az első lépés a körforgásos anyaghasználat felé. Ha egy csomagolóanyag újrahasznosítható, akkor az megfelelő gyűjtés esetén nem a lerakóba, hanem az újrahasznosító üzembe kerül, ahol anyagában hasznosítják, és így a későbbiekben egy újabb termék csomagolásához lesz majd felhasználható.

A **kompozit csomagolások** terén a környezettudatosság jegyében 2020-ban a Sole-Mizo Zrt. üzemében a Tetra Pak által kifejlesztett legújabb, környezetvédelmi szempontból is korszerű csomagolóanyagokra álltunk át. Ezek a csomagolóanyagok

növényi forrásból származó rétegeket is tartalmaznak.

Tetra Pak dobozaink közül a TT3 csomagolásaink már 93%-ban, az EDGE csomagolásaink már 88%-ban, míg a Prisma csomagolásaink már 77%-ban készülnek megújuló (növényi) alapanyagból.

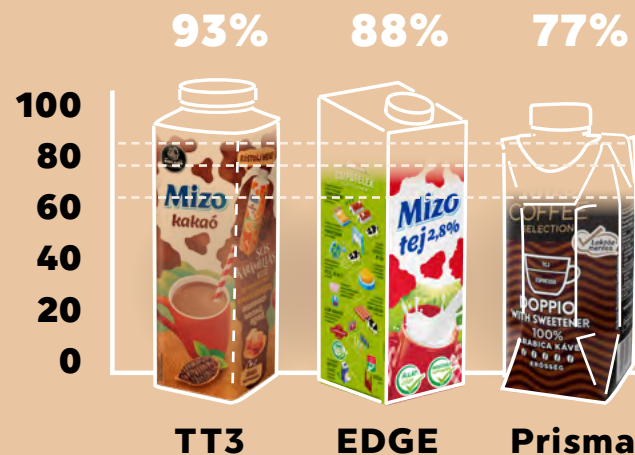
2020 áprilisában megkezdtük az átállást a **Bonsucro tanúsítvánnyal¹ rendelkező, cukornádalapú Tetra Pak csomagolásokra**. A folyamat 2021 márciusáig tartott, melynek következtében 2020 év végén a Tetra Pak csomagolások 36%-a, 2021 márciusában pedig már a 40%-a rendelkezett ilyen Bonsucro tanúsítvánnyal. A tanúsítvány biztosíték arra, hogy a csomagolás növényialapú részeihez felhasznált cukornádat fenntartható módon termesztették.

Mi az a növényi műanyag?

A növényi LDPE (kis sűrűségű polietilén) alapanyaga a **cukornád**, ami az egyetlen, megújuló forrásból származó, kereskedelmi forgalomban is elérhető növényi műanyag. Ez pontosan olyan tulajdonságokkal rendelkezik, mint fosszilis párja, ugyanakkor **újrahasznosítható, növeli a csomagolások megújuló tartalmát, miközben csökkenti a környezeti lábnyomot**. A cukornádalapú kupakkal 19%-kal alacsonyabb CO₂-ki-bocsátást tudunk elérni, mint a fosszilis tüzelőanyagból származó műanyag kupakkal.

A növényi alapú LDPE-réteget papírral kombinálva akár 93%-ra növelhető a csomagolóanyag megújuló részének aránya.

Csomagolások növényi alapanyag tartalma
termékfajták szerint

A TERMÉKTERVEZÉS SORÁN ÚGY TERVEZZÜK TERMÉKEINKET ÉS CSOMAGOLÁSAINKAT, HOGY AZOK KÖRNYEZETI HATÁSA MINIMÁLIS LEGYEN.

Papírkartonjaink 70-75%-a újrahasznosított, továbbá **minden általunk használt papírkarton FSC minősítéssel** rendelkezik. A körforgásos gazdasági gondolkodás alapeleme, hogy már a terméktervezés fázisában úgy tervezzük, fejlesztjük termékeink csomagolását, hogy az elfogyasztást követően visszaforgatható legyen. 2021-től terméktervezési folyamatainkat kiegészítjük környezetvédelmi szempontokkal is. Ennek érdekében átvizsgáljuk az általunk használt csomagolóanyagokat és ahol még erre lehetőség van, ott áttérünk mono (egynemű) anyagok használatára a jobb hasznosíthatóság érdekében. Az új termékeinket már eleve úgy szeretnénk kialakítani, hogy csomagolásuk minél minél nagyobb mértékben újrahasznosítható legyen. Mindemellert felmérjük és megszüntetjük a szükségtelen csomagolásokat és törekszünk optimalizálni termékeink kiszerezéseinek nagyságát is.

¹ A Bonsucro egy 2008-ban alapított, nonprofit szervezet, melynek célja a felelős cukornádteljesítés biztosítása. 2019-ben az összes cukornád ültetvény 27%-át fedte le. Több mint 40 országból több mint 500 taggal rendelkezik, a cukornád ellátási lánc és a civil társadalom minden eleméből. A megbízható fenntarthatósági szabványokért felelős globális szervezet (ISEAL) tagja, illetve elnyerte a Corporate Knights „Best-Practice” ököcím elismerést. További információ: www.bonsucro.com.

Hulladékaink

A főbb hulladékok, melyek a Sole-Mizo Zrt. értékláncában keletkeznek, a következők:

- Mezőgazdasági hulladékok, melyek alap- és segédanyagaink előállításánál keletkeznek.
- Termelési és kommunális hulladékok, melyek termelésünk során keletkeznek.
- Csomagolási és élelmiszerhulladékok, melyek szintén termelésünk során, továbbá a kereskedelmi partnereinknél és a fogyasztóinknál keletkeznek.

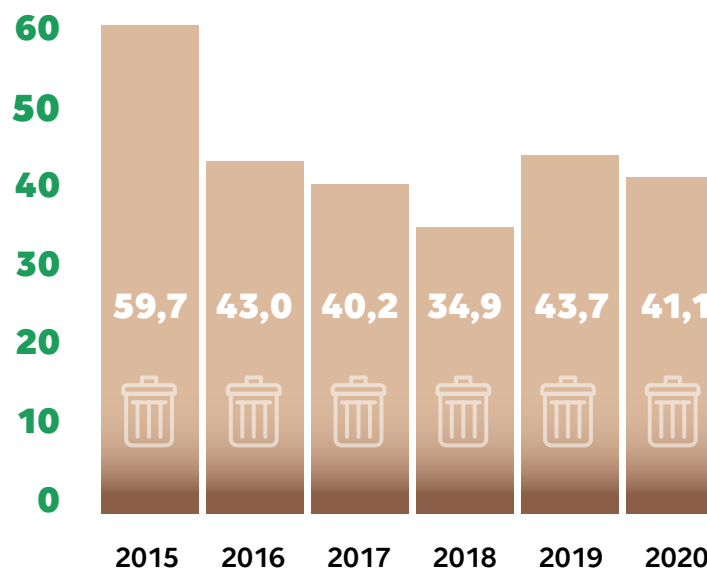
A Sole-Mizo Zrt.-nek legnagyobb befolyása a saját tevékenységéhez közvetlenül kapcsolódó termelési és kommunális hulladékok keletkezésére és kezelésére van. A kereskedelmi partnereknél és a fogyasztóknál keletkező csomagolási és élelmiszerhulladékokra csak a megfelelő csomagolás- és terméktervezésen keresztül, illetve szemléltetformáló és edukációs tevékenységünkön keresztül tudunk befolyást gyakorolni.

Termelésünk során veszélyes és nem veszélyes hulladékok, települési hulladékok, illetve állati eredetű melléktermékek keletkeznek. Hulladékokkal kapcsolatos tevékenységünket a jogszabályi előírásoknak megfelelően végezzük a környezetvédelmi vezető irányításával, és azokról a jogszabályi előírásokkal összhangban nyilvántartást vezetünk telephelyeinken.

2020-ban 15 782 tonna hulladék keletkezett vállalatunk magyarországi telephelyein, melynek túlnyomó része (89%) a termelésből származó szennyvíziszap és a fogyasztásra, feldolgozásra alkalmatlan élelmiszerhulladék volt.

Telephelyeinken keletkező hulladékok és mennyiségük 2020-ban

Hulladékkategória	Mennyiség (t)
Szennyvíziszap	7 401,2
Élelmiszerhulladék (fogyasztásra vagy feldolgozásra alkalmatlan anyag)	6 584,4
Kommunális hulladék	1 013,3
Egyéb	783,0
Összesen	15 781,9

Keletkező hulladékaink fajlagos mennyisége

[kg/t feldolgozott nyerstej]

GRI 103-1,2,3, 306-1, 306-2, 306-3

Hulladékkezelésünket a **3R**, azaz a **Reduce (csökkentés), Reuse (újrahasználat) és a Recycle (újrahasznosítás)** elve mentén végezzük.

A HULLADÉKOK KELETKEZÉSÉNEK MEGELŐZÉSE

A hulladékhierarchia elveit követve elsődleges szempont a hulladékok keletkezésének megelőzése. Többek között ennek céljából mindig szem előtt tartjuk a termelési folyamatok optimalizálását és a hatékonyság javítását. Gyárainkban már most is minimális késztermék válik hulladékká: a rövid szavatossági idejű termékeket kedvezményesen értékesítjük, illetve eladományozzuk a Magyar Élelmiszerbank Egyesület részére (2020-ban **27 385 kg tejterméket adományoztunk részükre**). Eddigi intézkedéseinknek köszönhetően 2015-2020 között **a fajlagos, 1 t feldolgozott nyerstejre vetített hulladékunk mennyisége 31%-kal csökkent, így 2020-ban ez az érték már csak 41,1 kg/tonna feldolgozott nyerstej volt.**

HULLADÉKMENNYISÉG:

31% -OS CSÖKKENÉS

41,1 KG/TONNA
FELDOLGOZOTT NYERSTEJ

(2020) (2015: 59,7 kg/t)

Célunk, hogy telephelyeinken tovább csökkentsük hulladékaink fajlagos mennyiségét. Ezt úgy érjük el, hogy a laborminták mennyiségét optimalizáljuk, valamint automatizálunk, új berendezéseket helyezünk üzembe és képzéseket szervezünk élelmiszerhulladékaink további csökkentése érdekében.

Jelenlegi termelésünk során több olyan **melléktermék** is keletkezik (savó, félkész termékek és permeátum), amelyek egyéb tevékenységekhez is felhasználhatóak. Tavaly több mint 210 ezer tonna mellékterméket, azaz az **összes potenciális melléktermékünk 82%-át használtuk fel saját telephelyeinken vagy adtuk át harmadik félnek további hasznosításra** (pl. komposztálásra, illetve állati takarmányozásra). Célunk, hogy 2025-ig minden potenciális melléktermékünket felhasználjuk vagy átadjuk hasznosításra.

CÉLUNK:
100%

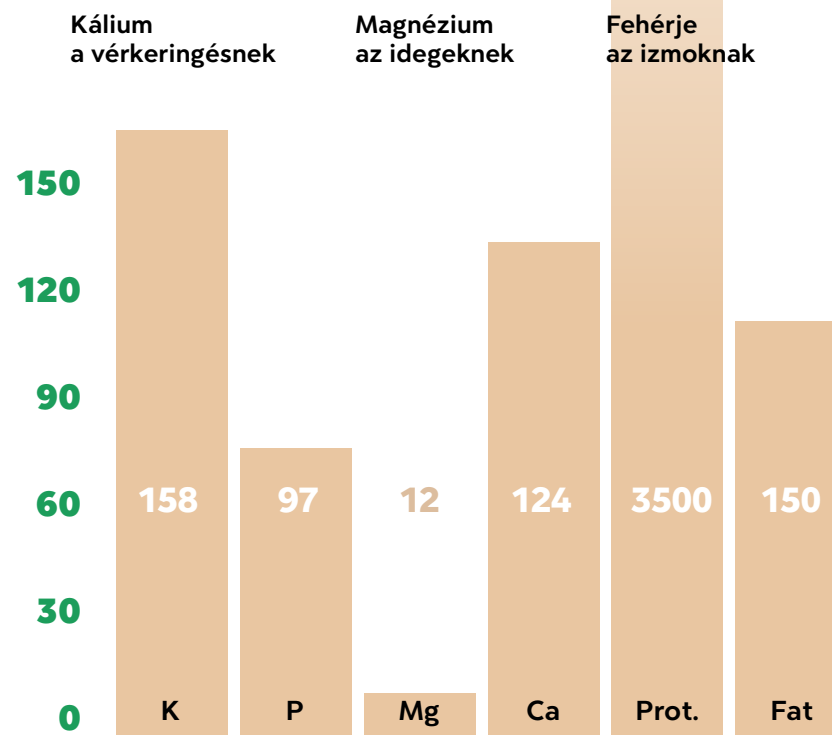
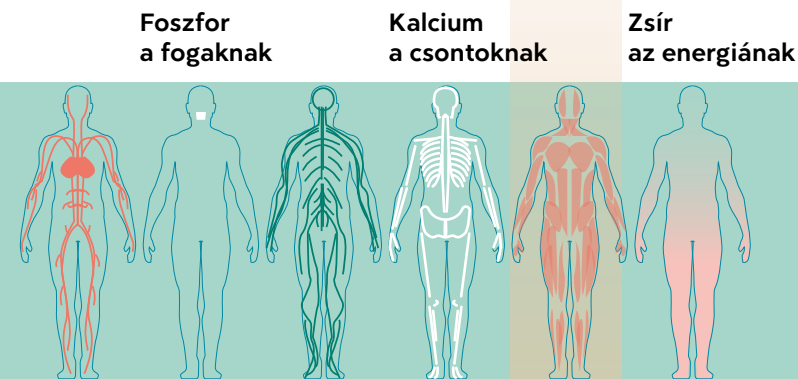
2025-IG MINDEN MELLÉKTERMÉKÜNK HASZNOSÍTÁSRA KERÜL.

[kg hasznosított melléktermék/
kg összes melléktermék]
Bázisév: 2020 • 2020: 82%

Tudta?

A túrógyártás mellékterméke a savanyú savó. A savó vitaminban gazdag és számos, az emberi szervezet számára pozitív tulajdonsággal rendelkezik.

100 g savanyú savó tartalma (mg)

CÉL A NULLA LERAKÁS!

A keletkező hulladékainkat az előírásoknak megfelelően gyűjtjük, amit a környezetvédelmi vezető irányításával tartott környezetvédelmi bejárások alkalmával 2 havonta ellenőrzünk is. A hulladékokat kizárólag megfelelő kezelési és begyűjtési engedéllyel rendelkező szerződéses hulladékkezelő partnereknek adjuk át további kezelésre. Törekszünk a **minél nagyobb arányú újrahasznosítás elérésére.**

Az elmúlt években intézkedéseket vezetünk be a beérkező anyagok kartoncsoomagolásainak elszállítására. Emellett a vashulladékainkat, illetve a fa és műanyag raklapjainkat, kosarainkat további felhasználásra vagy hasznosításra értékesítjük. Irodaházainkban megvalósult a hulladékok szelektív gyűjtése és a használt elemek gyűjtése is.

Már most is minimális (főként kommunális) hulladék kerül vállalatunktól hulladéklerakóba, de célunk, hogy 2025-re elérjük, hogy egyáltalán ne kerüljön lerakóba termelési hulladék¹. Kompozit csomagolási hulladékainkat (melyek eddig lerakóba kerültek) 2022-től telephelyi tömörítést követően partnercégünknek adjuk át, aki a csomagolást alkotóelemeire bontja (papír, műanyag és alumínium), majd újrahasznosítja azt. **Ezzel éves szinten további kb. 112,4 tonna hulladék kerülhet újrahasznosításra.**

¹ Termelési hulladék minden olyan hulladékká váló anyag, mely a termelés során keletkezett (szennyvíziszap, fogyasztásra és/vagy feldolgozásra már alkalmatlan élelmiszerhulladék, csomagolási hulladék, szűrők, abszorbensek, vegyszerek, laborminták, labor vegyszermaradékok).

TÁJÉKOZTATÁS FOGYASZTÓINK FELELŐS DÖNTÉSEINEK TÁMOGATÁSÁHOZ

Termelésünkhöz szorosan kapcsolódik a vevőinknél és a fogyasztóinknál keletkező csomagolási és élelmiszerhulladék kérdése is. Mivel az élelmiszerhulladékok mennyisége függhet a csomagolástól, ezért a termékcsomagolásainkat úgy tervezzük meg, hogy azok elősegítsék a termékeink magas minőségének megtartását és azok eltarthatóságát. A nagyobb méretű csomagolási oldalpaneleken, (pl. az italdobozokon) a csomagolási hulladékok kezelésével kapcsolatos hasznos információkat osztunk meg, illetve további kampányokat kívánunk indítani az otthoni élelmiszerpazarlás megelőzésére történő figyelemfelhívás céljából.

CÉLUNK:

2025-RE ÜZEMEINKBŐL NEM KERÜL HULLADÉKLERAKÓBA TERMELÉSI HULLADÉK.

[t hulladéklerakóba kerülő termelési hulladék]
Bázisév: 2020
2020: Kb. 1200 t

GRI 306-2

„Jövőre tervezzük egy tömörítő berendezés beszerzését a szegedi telephelyre, melynek segítségével a telephelyen képződött hulladékok újrahasznosítását segítjük elő. A hulladéktömörítő a képződő kompozit csomagolás hulladékból bálákat készít. Ezeket a bálákat egy szerződött partner újrahasznosításra fogja elszállítani.”

Kuk Titus
Üzemigazgató, Szeged
Sole-Mizo Zrt.

6.3. Vizeink védelme

A víz életünk nélkülözhetetlen eleme. Földünk felszínének kétharmadát víz borítja, mely kb. 1,4 milliárd km³ mennyiségű vízkészletet jelent. Ennek az elképzelhetetlenül nagy mennyiségnek azonban csak 1%-át tudjuk felhasználni. Magyarországon szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen jelenleg biztonságos mennyiségű elérhető és jó minőségű vízforrással rendelkezünk (szemben a világ számos vízhiányos régiójával, ahol nagy küzdelmek folynak az ivóvízért).

VÍZHASZNÁLATUNK ÉS SZENNYVIZEINK

Működésünk vízzel kapcsolatos hatásait a magyarországi jogszabályoknak megfelelően telephelyeinken vizsgáltuk. Elmondható, hogy sem működésünk, sem vízhasználatunk nem veszélyezteti a gyáraink környezetének felszíni és felszín alatti vízkészletét. Továbbá az elővigyázatosság elvét és a szigorú környezetvédelmi előírásokat szem előtt tartva, minden vízkivételi és szennyvíztisztító egységünk modern, a jelenkor igényeinek megfelelő műszaki kialakítású. A kéthavi rendszerességű környezetvédelmi bejárások alkalmával környezetvédelmi vezetőnk a vízügyi létesítményeket és minden vízzel kapcsolatos tevékenységünket ellenőrzi és szükség esetén azonnali javító intézkedést rendel el. A vízkivétellel,

vízhasználattal kapcsolatos adatok nyomon követéséért, a hatóságokkal történő kapcsolattartásért és az engedélyeztetésekért szintén a környezetvédelmi vezetőnk felel.

A szigorú higiéniai körülmények miatt jelentős mennyiségű vizet használunk fel termelésünk során. **A vízhasználatunk 2020-ban négy telephelyünkön 1 686 908 m³ volt és közel ugyanennyi, 1 561 162 m³ volt a vízkibocsátásunk is.** Bár magyarországi telephelyeink nem vízhiányos területen üzemelnek¹, ismerte természetes vizeink értékét, fontosnak tartjuk, hogy működésünk vízigényét és a termelés következtében keletkező szennyvizeink mennyiségét a lehető legalacsonyabb szintre csökkentsük.

Az ügy fontosságát mutatja, hogy a fenntarthatósági stratégia elemeként 2022-ben külön **vízgazdálkodási stratégiát** fogunk kialakítani. Célunk, hogy 2025-ig az 1 tonna feldolgozott nyerstejre vetített fajlagos szennyvíz kibocsátásunkat 20%-kal csökkentsük a 2019-es bázisúhoz² képest, mely közel azonos csökkenést jelent a vízhasználatban is. A stratégia kialakításáért, a célok és intézkedések meghatározásáért és megvalósításáért a 2021-ben megalakult **Klíma- és vízvédelmi munkacsoport** tagjai felelnek, akik mindemellett folyamatosan vizsgálják az újabb hatékonyságjavító intézkedések, technológiák alkalmazásának lehetőségét is.

¹ Forrás: World Resource Institute vízkockázati atlasza: <https://www.wri.org/initiatives/aqueduct>.

² 2019-től valósultak meg jelentősebb vízhatékonysági intézkedések, ezért választottuk ezt az évet bázisévnek.

CÉLUNK:

-20%

20%-KAL CSÖKKENTJÜK FAJLAGOS SZENNYVÍZ-KIBOCSÁTÁSUNKAT 2025-IG

[m³ szennyvíz/t feldolgozott nyerstej]
Bázisév: 2019 • 2020: -16%

2019

4,8

2020

4,0

Fajlagos szennyvízkibocsátás 2019-ben és 2020-ban* [m³ szennyvíz/t feldolgozott nyerstej]

*A saját telephelyünkön (Bácsbokod) üzemelő szennyvíztisztítóba vagy harmadik fél által üzemeltetett szennyvíztisztítóba kerülő szennyvíz.

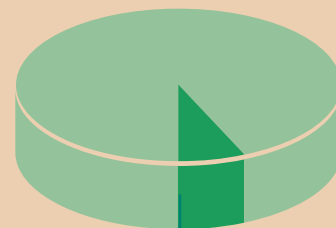
GRI 303-4

„A sajtgyártás mellékterméke a savanyú savó, melyet 2020-tól egy RO-berendezéssel (fordított ozmózis) hasznosítunk a bácsbokodi üzemben. Az RO a rávezetett folyadékot 2 részre bontja: sűrűbb, hasznos anyag tartalmú folyadéokra és egy híg lágyvízre. Az így képződő lágyvizet fel lehet használni a szűrő-berendezések mosásához és a CIP-mosóközpontokban a hálózati víz helyettesíthető vele. Ezzel vizet tudunk megtakarítani a gyárban és nőtt az üzembiztonság is.”

Lakatos Ferenc
Gyárigazgató, Bácsbokod
Sole-Mizo Zrt.

1 453 141 m³
Víz kibocsátás közcsatornába

108 021 m³
Víz kibocsátás felszíni vízbe

1 561 162 m³
Víz kibocsátás összesen

A kitűzött céljaink eléréséhez 2019-től kezdődően csökkenteni tudtuk a kézi vízfelhasználást a munkavállalóink képzése révén és a vizesztömlők-re szerelt csapok segítségével. 2020-ban további víztakarékossági projekteket indítottunk el, melyek a következők: CIP-tisztítóberendezéseink¹ és a silóink tisztításhoz használt öblítővizek mennyiségének optimalizálása és a mosási idők csökkentése minden telephelyünkön, a túrókocsik mosásának automatizálása, a bácsbokodi üzemben a melléktermékek víztartalmának visszanyerése, illetve formamosók telepítése, Szegeden pedig automata adatgyűjtő rendszert alakítottunk ki vízfelhasználásunk monitorozására. 2021-től a túrókocsik mosásánál áttértünk a folyadékvegyzerről a habosított vegyszerek használatára (erről részletesebben a 6.2.1. fejezetben írtunk).

2021-ben fenntarthatósági stratégiánk kialakítása során felmértük a további vízmegtakarítási potenciálokat és számos csökkentési lehetőséget térképeztünk fel: a kézi vízfelhasználás további csökkentése, hűtővizeink visszaforgatása Szegeden, Csornán a melléktermékekből visszanyerhető víz kinyerése és felhasználása, CIP-tisztítóberendezéseink, silóink és öblítővizeink további optimalizálása, valamint ennek kiterjesztése csornai telephelyünkre is, illetve az ammóniás rendszer kondenzátorainak karbantartása és bővítése telephelyeinken. Az itt leírt intézkedések segítségével 2022-től évente további **kb. 116 000 m³ víz felhasználása előzhető meg.**

¹ CIP-tisztítóberendezések: Cleaning-in-Place tisztítóberendezések, melyek segítségével a különféle termelőberendezések (pl. tartályok, eszközök, pasztörök, csővezetékek) automatikus belső tisztítása elvégezhető.

A MINŐSÉGI PARAMÉTEREK RENDSZERES ELLENŐRZÉSE

A fajlagos vízfelhasználás csökkentése mellett fontosnak tartjuk, hogy a termelésből keletkező szennyvizeink minél kisebb mértékben terheljék a befogadó víztesteket. Ezt segítik folyamatos fejlesztéseink is, mint például a vegyszerhasználatlalt kapcsolatos intézkedések (lásd: 6.2.1. fejezetben), illetve az új, közép-európai szinten is kimagasló technológiájú **bácsbokodi szennyvíztisztítónk**.

Ipari szennyvizeink a tartályok, csővezetékek vegyszeres mosásából keletkeznek, melynek következtében magas a szervesanyag- és zsírtartalmuk, illetve időszakosan erősen lúgos vagy savas kémhatásúak lehetnek. Ahhoz, hogy a határértékeknek megfelelő minőségű szennyvizet engedjünk ki telephelyünkről, a szervesanyag- és zsírtartalom csökkentése érdekében

előkezeljük technológiai vizeinket.

A termelésünk során felhasznált vizeinket az előírásoknak megfelelő minőségben **élővízbe bocsátjuk vagy átadjuk harmadik fél részére tisztításra**. Élővízbe bocsátás esetén – csornai és 2020 szeptemberétől bácsbokodi telephelyünkön – a befogadó víztest típusát figyelembevéve külön határértékek kerültek meghatározásra. Minden telephelyünkön az engedélyünkben előírtak szerint rendszeresen önellenőrzést végzünk¹. 2020-ban az önellenőrzések során a szennyezőanyagok esetén nem történt határérték-túllépés. Bácsbokodi telephelyünkön a napi technológiai szennyvízkibocsátás mennyisége meghaladta a megengedett határértéket. Ez a probléma azonban 2020. szeptember 1-től szennyvíztisztító telepünk próbaüzemének elindításával megoldódott.

¹ Előírás szerint vizsgálendő anyagok a kibocsátott vizeinkben: aktív klór, ammónia, ammónia-ammónium-nitrogén, arzén, biológiai oxigénigény, kémiai oxigénigény, mangán, összes foszfor, összes nitrogén, összes szerves nitrogén, összes só, nátrium, üledékanyagok, pH, zsír- és olajtartalom, vas. (Telephelyenként nem egységes; a lista a vizsgálendő anyagok teljes körű listája).

VÍZHASZNÁLAT AZ ÉRTÉKLÁNCBAN

A tejtermékek előállításához a teljes értékláncot vizsgálva a legnagyobb vízigény és a legjelentősebb környezeti hatás a takarmánytermeléshez és a nyerstej termeléséhez kapcsolódik. Ezt figyelembevéve a beszerzési gyakorlatunkat ismertető fejezetben bemutatott tervezett fenntarthatósági auditrendszerben a vizsgálendő környezeti szempontok közt a klímavédelem és állatjólét mellett a vízvédelem is kiemelt szerepet fog kapni. További információk a tervezett auditrendszerről és annak kialakításáról az 5.4.1. fejezetben olvashatók.

„A megnövekedett termelés miatt a település szennyvíztisztítója nem tudta fogadni a nagyobb mennyiségű üzemi szennyvizünket. Így szükségessé vált a tejfeldolgozásnál keletkező szennyvíz megfelelő kezelése. A megnövekedett szennyvíz kezelésének elengedhetetlen feltétele a jogszabályoknak maradéktalanul megfelelő, a szükséges, de igény szerint bővíthető kapacitással, optimális hatékonysággal működő szennyvíztelep létesítése. Az üzemi szennyvízen túl a kommunális szennyvíz kezelését is elvégzi a telep. Az üzem jelenlegi teljes termelési kapacitása mellett a szennyvíztisztító telep kihasználtsága 70%-os, a tisztított szennyvíz minősége pedig olyannyira jó, hogy élővízbe is kibocsátható.”

Kun Attila

Gyárigazgató helyettes,
Bácsbokod, Sole-Mizo Zrt.

BÁCSBOKODI SZENNYVÍZTISZTÍTÓNK

2019 és 2020 között egy közel 1,7 milliárd forintos beruházás keretében Európa egyik legkorszerűbb szennyvíztisztító létesítményét alakítottuk ki Bácsbokodon.

A modern technológiának köszönhetően a szigorú nemzetközi sztenderdeknek is megfelelő minőségű tisztított vizet bocsáthatunk ki az élővízbe, ezzel is csökkentve az általunk korábban használt helyi szennyvíztisztító terhelését. Az új szennyvíz-

tisztító napi 1200 m³ szennyvíz tisztítását teszi lehetővé 5 tisztítási lépésen keresztül: zsírfogó, mechanikai tisztítás, fizikai-kémiai kezelés, biológiai kezelés és a végén egy harmadlagos tisztítási folyamat a maradék lebegőanyag és a kicsapatott foszfor visszatartására. A tisztított szennyvizet a 650 méter hosszú Vajüzemi csatornán keresztül a Bokodi-Kígyós csatornába engedjük.

A kibocsátott tisztított szennyvíz mennyiségét folyamatosan nyomon követjük, továbbá az engedélyeztetés során megjelölt és vizsgálandó minőségi paramétereket az önellenőrzések során vizsgáljuk és jelentjük az illetékes hatóság felé. Elmondhatjuk, hogy idáig nem történt határérték-túllépés. A tisztítóból a Bokodi-Kígyós csatornába kerülő tisztított szennyvíz minden ellenőrzés során megfelelt a szigorú határértékeknek.

Figyelünk a lakossági észrevételekre!

A próbaüzem alatt lakossági panasz érkezett üzemünkbe a szennyvíztisztító telep zajkibocsátásával kapcsolatosan, melynek orvoslására szakértői véleményt készítettünk és megtettük a szükséges, javítást célzó intézkedéseket. A szakértők által javasolt műszaki megoldásokat és fűvőbeállításokat alkalmaztuk, így biztosítani tudtuk, hogy számos üzemállapotban olyan tartományban mozogjon a zajkibocsátás értéke, ami a lakosságot nem zavarja. Ezt mérési jegyzőkönyveink is igazolják.

6.4. Állatjólét

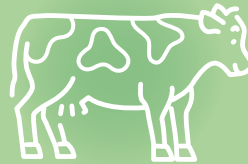
Tejfeldolgozó vállalat lévén a legfontosabb alapanyagunk állati eredetű. Az üzeinkbe érkező, napi kb. 1,1 millió kg nyerstej 164 nyerstej-beszállító partnerünk kb. 35 000 tehenétől származik. Ennek a tejnek a 18%-a ered a Bonafarm Csoportból, melynek több mint fele a szintén a cégcsoporthoz tartozó Csípőtelekről érkezik a Sole-Mizo Zrt.-hez.

Hiszünk benne, hogy az állatok jóléte tetten érhető a termékek minőségében is. Mint a magyar nyerstej-készlet körülbelül negyedének felvásárlója, fontosnak tartjuk, hogy nyerstej-termelő gazdáink különös tekintettel legyenek az állatok jólétére.

Magyarországon a mezőgazdasági haszonállatok tartása az Állatvédelmi Törvény által előírtak szerint kell, hogy történjen, tehát az állatok szabadságjogait biztosítani kell minden magyarországi állattartó telephelyen. Természetesen a jogszabályi követelmények betartása alapvető elvárásunk szerződött partnereinkkel szemben. Ez a garancia az állatok kíméletes tartására, az állatokkal való jó bánásmódra. A Sole-Mizo Zrt. szerződéses nyerstej-beszállító partnerei 2020-ban a szerződésekből rögzítettek megfelelően működtek. Állatjóléti szabálysértés nem történt, emiatt nem kellett intézkedést, szerződésbontást kezdeményeznünk.

AZ ÁLLATOK 5 SZABADSÁGJOGA

- ✓ **Éhség és szomjúság nélküli élet.**
- ✓ **Kényelmetlenség nélküli élet.**
- ✓ **Fájdalom, sérülés és betegség nélküli élet.**
- ✓ **Jog a normális viselkedés kifejezéséhez.**
- ✓ **Félelem és gyötrelmek nélküli élet.**

Mind termékeink minősége, mind pedig az állatok jóléte miatt nagy hangsúlyt fektetünk a higiéniára és a minőségi követelmények betartására az állattartó telepeken. Ennek keretében számos intézkedést valósítunk meg: félévente higiéniai felmérést végzünk a partnereink telepein, negyedévente pedig minősítjük is termelőinket. Havonta legalább 2 alkalommal komplex tejmintát veszünk és bevizsgáljuk azt, mely során többek között mérjük a szomatikus sejtszámot, ami indikátorként szolgál az esetleges fertőzések azonosítására. A szomatikus sejtszám követésével sok betegség, fertőzés megelőzhető, ezért is ösztönözzük partnergazdáinkat ennek gyakori mérésére. Amennyiben szükséges, a vizsgálathoz mobil mérőberendezést is tu-

dunk biztosítani számukra vagy mi magunk végezzük el a vizsgálatot a helyszínen.

Tejtermelő gazdáinkkal folyamatos kapcsolatban állunk. Amennyiben a hozzánk beérkező nyerstej vizsgálata alapján valamilyen problémát tapasztalunk, azonnal értesítjük a termelőt és a telephely ellenőrzésével párhuzamosan szükség esetén segítjük az érintett nyerstej-beszállító partnerünket. Kérdés esetén örömmel segítünk termelőinknek, és osztozunk velük a jógyakorlatokat, illetve a tapasztalatainkat.

Mint említettük, a jogszabályi előírások betartása alapkövetelmény. Ezen túlmenően szeretnénk a jövőben nyerstej-termelő gazdáinkat ösztönözni, hogy a meglévőeken túl még több állatjóléti intézkedést és

jógyakorlatot alkalmazzanak telephelyeiken. Első lépésként a tervezett fenntarthatósági auditrendszerünkbe az állatjólét témakörét is beépítjük, melyről várhatóan 2022-ben előzetes konzultációt folytatunk majd a gazdáinkkal (az auditrendszerrel és annak tervezett kialakítási folyamatáról részletebben az 5.4.1. fejezetben olvashatnak). 2023-tól évente 1 alkalommal tervezzük az auditot, amely eredményei alapján javaslatokat, ötleteket, jógyakorlatokat adunk beszállító gazdáinknak a további fejlődési lehetőségekkel kapcsolatosan, annak érdekében, hogy a telepeiken tartott állatok a lehető legjobb körülmények között élhessenek.

„A magas szakmai szintű, fenntartható, alacsony környezetterhelésű termelés csak egészséges, stresszmentes környezetben és jólétben élő állatállománnyal valósítható meg. Mindezt szem előtt tartva épült meg Csípőtelek, mely Közép-Európa egyik legnagyobb és legmodernebb tehenészeti telepe. Ebben az élettérben igyekszünk a nagy genetikai képességű holstein-fríz teheneink igényeit (takarmányozás, víz, higiénia stb.) a legmagasabb színvonalon kielégíteni. A szakmai munkát irányító menedzsment nyitott a 21. század új technológiai iránt, így olyan precíziós eszközt is használ, ami egyedenként monitorozza a tehenek egészségi állapotát. A jó minőségű élelmiszer-alapanyag előállítását a minőségirányítási rendszerünk és a nyomonkövethetőség biztosítja.”

Dr. Hoffmann Dénes
Szarvasmarhaágazat-igazgató,
Bóly Zrt.

CSÍPŐTELEK – A CSODAFARM, AHOL MINDEN A TEHENEKÉRT VAN

A Bonafarm Csoporthoz tartozó Bóly Zrt. csípőteleki farmja egy csodafarm, ahonnan a legtöbb Mizo tej származik. Csípőtelek igazi különlegesség. Nemcsak Magyarország, de Közép-Európa egyik legmodernebb tejtermelő tehenészeti telepe is egyben.

A kiegyensúlyozott és jó körülmények között tartott tehenek finomabb és táplálóbba tejet adnak. Ennek szellemében történt a farm teljes területének kialakítása is. A telep nagyvárosoktól távol, a villányi régió ideális környezetében található. Itt a tehenek kényelmes, kvarchomok borítású pihenőtérben töltik idejüket, az istállóik oldalfalai leereszthetőek, míg a nagy nyári melegtől ventillátorokkal összekötött zuhanyzófejekeken keresztül bespriccelt víz védi meg őket. Az állatok a fejőházig tartó rövid utat kényelmes gumijárdán teszik meg, ahol fejésük korszerű körülmények között, kíméletes gépekkel történik.

A tehenek ideális lakókörnyezetének biztosítása mellett kiemelten fontos szempont az, hogy milyen minőségű táplálékot fogyasztanak, hiszen ennek alkotóelemeit megtaláljuk majd az általuk adott tejben is. A csípőteleki tehenek éppen ezért csakis a Bonafarm Csoport által megművelt földeken termelt, ellenőrzött minőségű és tisztaságú, tápanyagban gazdag, GMO-mentes tömegtakarmányt kapnak.

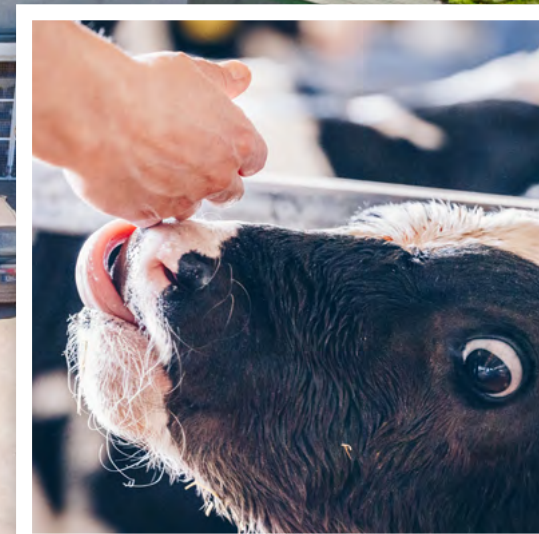
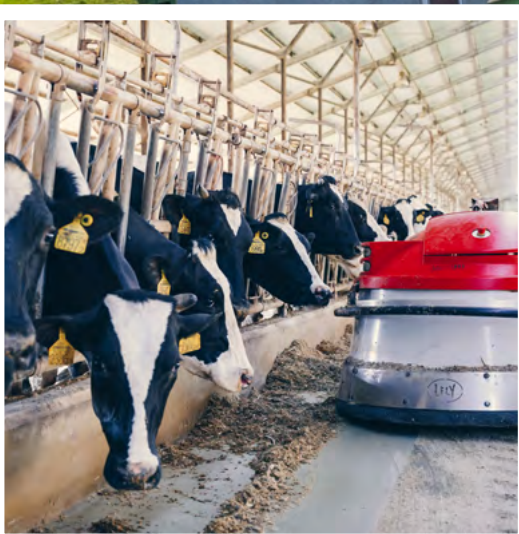
A CowManager rendszer

A Csípőteleken alkalmazott modern technológia is a magas minőséget garantálja. A CowManager rendszer széles körű és folyamatos információt ad a tehenekről. A rendszer monitorozza az állatok egészségi állapotát testhőmérsékletük mérésével és számolja a kérdéseiket is, információt adva így a bendőjük állapotáról.

A tehenek által adott tej zárt rendszeren keresztül kerül ki a fejőházból, át a tartálykocsikba, majd onnan a Sole-Mizo Zrt. szegedi üzemébe feldolgozásra.

Forrás: Mizo Tejkódex

Csípőtelek, a csodafarm

7. A MI MUNKATÁRSAINK

GRI 103-1,2,3

Magyarországi telephelyeinken több mint 1200 munkatársunk dolgozik minden nap azért, hogy a fogyasztóink, azaz az Önök asztalára minőségi termékek kerüljenek. A kiváló minőségű, finom termékek gyártásához nélkülözhetetlen a megfelelő munkakörnyezet, az inspiráló légkör és a szakképzett, megbecsült, elégedett munkaerő. Fenntarthatósági stratégiánk egyik alappilléreként célul tűztük ki, hogy munkavállalóink számára megbízható és vonzó munkahelyet alakítsunk ki. Elmondhatjuk, hogy az elmúlt évtizedben már jelentős eredményeket értünk el e téren is, de a jövőre nézve vannak még további terveink. Ezek megvalósítása érdekében 2021 tavaszán megalapítottuk **Munkaügyi csoportunkat** a HR vezető szakmai irányításával.

A munkacsoport feladata a stratégiai célok kijelölése, a hozzájuk kapcsolódó szükséges intézkedések meghatározása és ezen pontok megvalósításának a nyomon követése. A stratégiai feladatok mellett a mindennapi munkaügyi feladatok a HR szervezetünk, a munkavédelmi feladatokat pedig a munkavédelmi szakértőnk és felelősünk végzi.

7.1. Támogató és elismerő munkakörnyezet

Fontos számunkra, hogy biztonságos, inspiráló és elismerő munkakörnyezetet biztosítsunk üzemeinkben, hogy munkavállalóink büszkén és elégedetten mondhasák: „A Sole-Mizonál dolgozom”. Ennek megvalósításáért is folytatjuk HR tevékenységünket, mely a következő 4 Bonafarm Csoport-szintű pillérré épül:

- ✓ **Elégedettség növelése**
- ✓ **Fluktuáció csökkentése**
- ✓ **Utánpótlás biztosítása**
- ✓ **Képzések**

Ezekhez kapcsolódóan célokat, mérőszámokat és intézkedéseket határozzunk meg, melyeket folyamatosan nyomon követünk.

7.1.1. AZ ELÉGEDETT-SÉG NÖVELÉSE ÉS A FLUKTUÁCIÓ CSÖKKENTÉSE

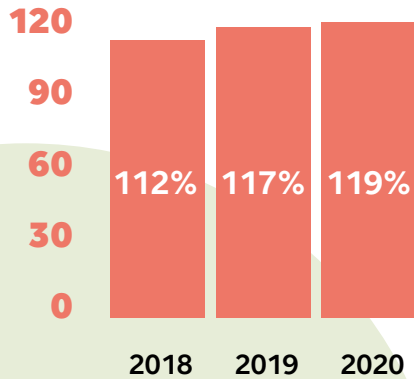
Az ember a legfontosabb értékünk.

Fontosnak tartjuk, hogy munkatársaink érezzék a megbecsülést és megkapják munkájukért a méltó erkölcsi és anyagi elismerést. Az elmúlt években kialakított folyamataink is ezt kívánják erősíteni, és a továbbiakban is e célkitűzés vezérlő intézkedéseinket.

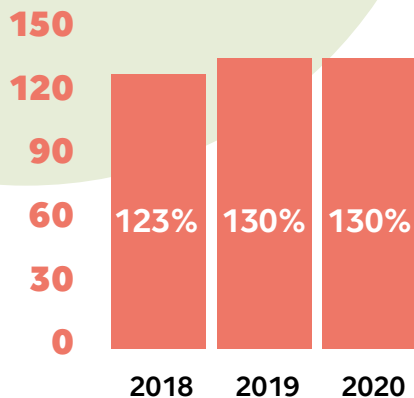
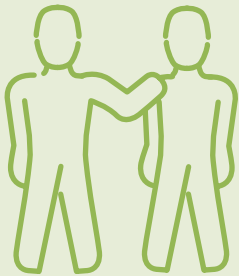
VERSENYKÉPES FIZETÉSEK

Büszkék vagyunk rá, hogy az elmúlt évek bérkorrekciói következtében már **versenyképes fizetést** tudunk biztosítani munkatársaink részére, ezzel is elismerve szorgalmukat, odafigyelésüket és minőségi munkájukat. A munkavállalóink több mint háromnegyedét képviselő betanított, illetve szakmunkás (nem vezető beosztású) fizikai dolgozóink havi bruttó átlagbérét vizsgálva kijelenthetjük, hogy abszolút és relatív (kötelező minimális bérekhez viszonyítva) értékben is sikerült növekedést elérnünk¹. Célunk, hogy a jövőben is tisztességes fizetést tudjunk biztosítani munkavállalóink számára.

¹ Vállalatunknál a pozíciók száma meghaladja az 50-et. Mivel munkavállalóink több mint 75%-a fizikai dolgozó, ezért Jelentésünkben a betanított fizikai dolgozók és a fizikai szakmunkások bérének alakulását mutatjuk be (az utóbbinál a vezetői fizikai szakmunkások bérét nem vesszük számításba azok torzító hatása miatt). Az itt bemutatott bérek a saját munkavállalóink bruttó alapbérét reprezentálják, melyek további jutalásokkal, bónuszokkal és jutalmakkal egészülnek ki.

Betanított munkások havi bruttó alapbérének alakulása a minimálbérhez képest (%)

Nem vezető fizikai szakmunkások havi bruttó alapbérének alakulása a garantált bérminimumhoz képest (%)

Az egyenlő feltételek biztosítása érdekében 2020-ban **megvizsgáltuk női és férfi dolgozóink fizetéseit**, hogy az esetleges eltéréseket feltérképezzük és szükség esetén korrigáljuk. A felmérés eredményei alapján, az itt bemutatott munkavállalói csoportok esetén, az azonos pozícióban dolgozó betanított és nem vezető fizikai szakmunkások bére között nem volt eltérés a vizsgált időszakban.

További részletek a munkatársak béreivel kapcsolatosan a 3. számú mellékletben találhatóak.

TOVÁBBI JUTTATÁSAINK

A **versenyképes béreken, extra juttatásokon, cafeteriaán** (melyet 2021-től minden dolgozónkra kiterjesztettünk), **bónuszokon és jutalmakon** felül több hasznos, a kollégáink életét könnyítő egyéb, nem anyagi juttatást is biztosítunk a nálunk dolgozók számára. 2020-ban a Bonafarm Csoport tagjaként mi is elindítottuk az **OTP Gondoskodó Munkáltató programot**, melynek keretében munkavállalóink a telephelyeinken sorban állás nélkül intézhetik bank- és hitelügyleteiket. Szintén a Bonafarm Csoport tagjaként kollégáink részt vehetnek a Bonafarm Kedvezményprogramban is. Ennek keretében egy **kedvezményfüzetet** biztosítunk a számukra, melyben különféle ajánlatokat találhatnak, melyekkel éttermek, edzőtermek, szabadidős tevékenységek és szálláslehetőségek szolgáltatásait vehetik olcsóbban igénybe.

INSPIRÁLÓ, TÁMOGATÓ KÖRNYEZET

Meggyőződésünk, hogy munkavállalóink megbecsülését nem elég anyagi és egyéb támogató juttatásokban kifejezni. Egy-egy jó szó vagy apró elismerés minden embernek jól esik, és az ilyen pozitív munkakörnyezet hozzájárul a hatékonyabb és minőségibb munkavégzéshez is. **Fontos, hogy a kollégák a fejlődésüket segítő támogatást és elismerést megkapják a feletteseiktől.**

Vezető beosztású munkatársaink számára **People management** képzéseket szervezünk, amely segíti őket abban, hogy beosztottjaikat és azok munkáját hatékonyabban tudják támogatni.

Célunk, hogy minden telephelyünkön igazságos, **etikus és egységes bánásmódban** részesüljenek a kollégák, ezért etikai kódexünket minden munkavállalónk számára elérhetővé tesszük, az ennek megfelelő etikus viselkedést pedig elvárjuk minden munkatársunktól.

Kollégáinknak lehetőségük van arra, hogy problémáikat feletteseikkel vagy HR osztályunk dolgozóival megbeszéljék. Mindenemű sérelem anonim módon bejelenthető a vállalat által biztosított zöldvonalon, melyeket kivétel nélkül kivizsgálunk és megtesszük a szükséges intézkedéseket.

„2021 tavaszán kerestem fel az OTP-s kollégát a marcali üzemben. Nagyon türelmes és segítőkész volt. Elmagyarázta, hogy milyen lehetőségeim vannak a problémámmal kapcsolatban. A nyomtatványokat, amelyekre szükségem volt, átküldte a marcali OTP-be, ahová időpontot is kért számomra. Összességében nagyon örültem, hogy ilyen gördülékenyen el tudtam intézni a számomra fontos adminisztrációt.”

Gaálné Kovácsévics Judit
Senior gépkezelő, Marcali
Sole-Mizo Zrt.

7.1.2. TÁJÉKOZÓDÁS ÉS TÁJÉKOZTATÁS

Hisszük, hogy a gördülékeny munkavégzés egyik alapja a nyitott, őszinte és kétirányú **kommunikáció**. Munkatársainkat folyamatosan és részletesen tájékoztatjuk az őket érintő témákról, valamint minden évben lehetőséget adunk számukra, hogy személyesen is elmondhassák észrevételeiket. Kollégáink visszajelzései nélkülözhetetlenek az éves munkaügyi intézkedések kialakításához, azok megvalósításához. Csak így tudunk megbízható munkahelyet biztosítani számukra is.

MUNKAVÁLLALÓINK TÁJÉKOZTATÁSA

A vállalat működésével kapcsolatos, a munkavállalókat is **érintő változások esetén, a Munka Törvénykönyvének előírásai alapján, a telephelyeken szokásos módon értesítjük** kollégáinkat, melyet kollektív szerződésünkben is rögzítettünk. Az illetékes munkavállalók mellett a szakszervezetet is informáljuk minden esetben.

Kollégáink naprakész és széleskörű tájékoztatáshoz számos kommunikációs csatornát használunk, melyek a következők:

- ✓ **Kaizala telefonos applikáció;**
- ✓ **Intranet;**
- ✓ **E-mail;**
- ✓ **Faliújság;**
- ✓ **Hírlevél;**
- ✓ **Különbféle szóróanyagok.**

Az információátadás javítása érdekében a jövőben az **intranetes felületünket** csoportszintű dolgozói portálként kívánjuk használni, így ennek érdekében 2022-ben megújítjuk és fizikai dolgozóink számára is elérhetővé tesszük azt. A teljes körű tájékoztatást szolgálja a negyedévente megjelenő, cégcsoportos szintű újságunk, a „**Friss**” is. Ebben a vállalatcsoporttal kapcsolatos híreken

túl könnyedebb témájú, de a kollégák számára releváns érdekességekről is találhatóak tartalmas cikkek. 2021 az Egészség Éve a Bonafarm Csoportnál. Az idei év számos akciójának egyike a hetente megjelenő **Egészség hírlevél**, melyben hasznos és érdekes információkat osztunk meg kollégáinkkal az egészséges életvitellel kapcsolatosan.

„Nagyon örültem, amikor megjelent ez az applikáció, egyből letöltöttem a telefonomra. Igazán hasznosnak tartom és szinte minden nap, amikor új értesítést kapok, használok az alkalmazást. Mindig friss információk jönnek, és olyan hírekről, határidőkről értesülök, amiről korábban csak a plakátokról, faliújságokról kaptam információt. Személy szerint nagyon szeretem a videós tartalmakat, illetve a Bonafarm Egészség Éve keretében rendszeresen megjelenő híreket, ajánlókat is mindig elolvasom. A könnyebb információáramlás mellett saját munkámat is segíti: én osztom ki a dolgozói vásáron rendelt termékeket. Azok a kollégák, akik pihenőnapjukat töltik vagy szabadságon vannak, korábban telefonon kerestek és érdeklődtek, de most már a Kaizalán keresztül meg tudják nézni a termékkínálatot és le tudják adni a rendelésüket. Nekem is könnyebb, hogy a Kaizalán megkapják a dolgozói vásár kínálati listáját.”

Kiss Attila

Kiemelt üzemi segédmunkás,
Szeged, Sole-Mizo Zrt.

GRI 103-1,2,3, GRI 402-1

Kaizala

2020-ban, a pandémia adta kihívások következtében kiemelten fontos volt egy olyan platform kialakítása, melyen keresztül naprakész információkat adhatunk át azon fizikai munkavállalóinknak is, akik nem rendelkeznek munkahelyi e-mail-címmel. Ezért vezettük be a Microsoft Kaizala applikációt, mely révén lehetőség van a munkavállalók gyors és hatékony tájékoztatására. A Kaizala segítségével informáljuk kollégáinkat az auditokról, ügyintézési folyamatokról, a kedvezményekről és a juttatásokról, a határidős feladatokról, a COVID-helyzettel kapcsolatos rendkívüli hírekről. Ezekon túl könnyedebb, a munkavégzéshez kevésbé kötődő posztok, témák is olvashatók az applikáción keresztül. Ilyenek többek között az ünnepi jókívánságok, programfelhívások, a céget, cégcsoportot érintő hírek vagy a munkavállalóink által is nagyon kedvelt, dolgozói vásárhoz kapcsolódó információk.

FONTOS A MUNKAVÁLLALÓINK VÉLEMÉNYE

Munkavállalóink véleménye a legjobb és leghitelesebb visszajelzés arról, hogy vállalatunk milyen munkaadó a gyakorlatban. A kollégákat képviselő, az Ő érdekeiket védő **szakszervezet**tel folyamatos és szoros együttműködést folytatunk. Rendszeresen egyeztetünk és a munkaügyi kérdéseket kivétel nélkül megvitatjuk egymással. A mindennapok során munkavállalóink a problémáikat, észrevételeiket közvetlen feletteseiknek vagy HR osztályunk dolgozóinak jelezhetik. 2019-től egy évente megrendezett programsorozat keretében további lehetőséget is biztosítunk a kérdések, panaszok, észrevételek részletes átbeszélésére és a munkavállalói elégedettség felmérésére. Programsorozatunk két meghatározó eleme:

Roadshow-k: Telephelyenként egy-egy 20 fős delegáció (részlegvezetők és minden területről további 1-1 ember, valamint a szakszervezet helyi képviselője) egy kerekasztal megbeszélés során megvitatja a mindennapokban tapasztalt problémákat a Sole-Mizo Zrt. felsővezetésével.

Motivációs fórumok: Ezek a félórás beszélgetések a HR munkatársai és a dolgozók között zajlanak. 5-6 munkatársnak van lehetősége munkakörönként (3-4 körben) a személyes konzultációra. A résztvevők kiválasztása véletlenszerű.

CÉLUNK:

100%

RELEVÁNS MUNKATÁRSI IGÉNYEK 100%-ÁNAK MEGVALÓSÍTÁSA

Roadshow-k és motivációs fórumok akciótervei alapján

Sajnos a 2020 márciusában kialakult pandémiás helyzet miatt félbe kellett szakítani ezeket a programokat, azonban 2021-ben újra el tudtuk indítani ezen roadshow-kat és a motivációs fórumokat. A személyes találkozások és megbeszélések eredményeként sok-sok apróbb, de a munkakörülmények javítását és a munkaelmény növelését szolgáló intézkedést tudtunk meghozni, valamint fel tudtuk számolni az ezekhez kapcsolódó esetleges problémákat. A személyes megbeszélések alapján akcióterveket dolgozunk ki, melyek megvalósítását és hatását nyomon követjük. A munkavállalók részére mind a roadshow és motivációs fórumok fejleményeiről, mind az akciótervről és az intézkedések hatásairól információt adunk.

Célunk, hogy minden évben az akciótervekben megfogalmazott intézkedések 100%-át megvalósítsuk, ezáltal is biztosítva a munkavállalóink igényeinek legmegfelelőbb munkakörnyezet kialakítását és folyamatos biztosítását.

A személyes megbeszéléseken túl 2021-től a Bonafarm Csoport tagjaként éves elégedettségi felmérést is tervezünk bevezetni. A hibrid felmérési rendszer (személyes és írásos) segítségével munkavállalóink elégedettségét és a felmerülő problémáikat széles körben és részletesen áll majd módunkban felmérni, és azokra a javító intézkedéseket meghatározni.

GRI 103-1,2,3

„Az elmúlt években a legtöbb intézkedésünk a munkavállalók megtartására és motiválására irányult. Számos új programot indítottunk, melyek során lehetőségünk volt a vezetőkkel együtt személyesen meghallgatni a munkavállalói észrevételeket, javaslatokat és a visszajelzéseik alapján tudtuk kialakítani az akcióterveinket. Büszke vagyok arra, hogy a járvány okozta nehéz időszak ellenére ezt a programot sikerült az idén is tovább folytatnunk, biztosítva ezzel a fluktuáció csökkentése mellett a munkafolyamatok és a munkafeltételek folyamatos javítását, fejlesztését is.”

Glózik Nóra

Megbízott HR vezető,
Sole-Mizo Zrt.

„Mindig szem előtt tartom a dolgozók kéréseit. A büfé hiányának ügye is ilyen volt. A megfelelő üzemeltető kiválasztása nem volt egyszerű, mert számos elvárást figyelembe kellett vennünk: a dolgozók jelezték, hogy milyen étel, ital, illetve egyéb igényük van; számomra pedig fontos volt a megbízhatóság, a rugalmas nyitva tartás, a megfizethető árak és a biztonságos ételek készítésének garantálása. A büfénk folyamatosan fejlődik, az üzemeltetők figyelembe veszik a dolgozói igényeket, és szezonális különlegességekkel is kedveskednek a kollégáknak (pl. nyáron jégkrém, jegeskávé). Örömmel tölt el a dolgozók elégedettsége!”

Kun Attila
Gyárigazgató-helyettes,
Bácsbokod, Sole-Mizo Zrt.

„Kényelmes dolog! Ha nem tudok friss pékárut venni, mert hétvégén vagy éjszaka dolgozom, akkor a büfé tökéletes megoldás. A nyitvatartás rugalmas és az árak is elfogadhatók. Változatos, meleg ételeket is tudok vásárolni, és az itt kapható hamburger a legjobb a környéken. A párom is itt dolgozik, ő is szívesen eszik a finom ételekből.”

Dudás Zoltán
Gépkezelő, Bácsbokod
Sole-Mizo Zrt.

7.1.3. FLUKTUÁCIÓ

STABIL MUNKAERŐ = HATÉKONYABB TERMELÉS

Részben az előző fejezetben bemutatott intézkedések hatására, az elmúlt években jelentősen csökkent a fluktuáció, azaz a kilépő munkavállalók száma az adott évben foglalkoztatottak számához képest 2020-ban.

A fluktuáció:

- Összes kilépő: 20%;
- Önkéntes kilépők (szellemi és fizikai dolgozók): 14%;
- Önkéntes kilépők (fizikai dolgozók): 16%.

CÉLUNK:

-20%

20%-KAL CSÖKKENTJÜK 2021-IG A FIZIKAI MUNKAVÁLLALÓK ÖNKÉNTES KILÉPÉSÉT

[önkéntes kilépő fizikai munkavállalók statisztikai létszáma/összes fizikai munkavállaló statisztikai létszáma]
Bázisév: 2019 • 2020: -37,2%*

*A 2019-es bázisévhez képest 37,2%-kal kevesebben léptek ki önkéntesen a Sole-Mizo Zrt.-től.

GRI 103-1,2,3, 401-1

kilépők (fő)		belépők (fő)		
23%	289	2018	375	30%
30%	384	2019	332	26%
20%	247	2020	304	24%

Fluktuáció a Sole-Mizo Zrt.-nél

A százalékos értékek az adott évben foglalkoztatottak számához képest mutatják be a kilépők és belépők arányát. 2019-ben a nagyobb mértékű fluktuáció a kereskedelmi munkatársak cégcsoporton belüli átlépése következtében alakult ki.

A hatékony termeléshez nélkülözhetetlen a stabil munkaerő, ezért a jövőben tovább kívánjuk erősíteni munkaerőmegtartási képességünket a munkakörülmények folyamatos fejlesztése által.

Célunk, hogy a fizikai dolgozók önkéntes kilépését 20%-kal csökkentjük 2021-ig a 2019-es bázisévhez képest.

Saját hibáink feltárására és a munkáltatói tevékenységünk javítása érdekében a kilépő kollégák véleményét minden esetben felmérjük. A fizikai dolgozóinkat egy online kérdőív kitöltésére kérjük meg, míg szellemi dolgozóinkkal egy személyes vagy telefonos exit interjú keretében beszélünk.

7.1.4. FEJLŐDÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS AZ UTÁNPÓTLÁS BIZTOSÍTÁSA

GRI 103-1,2,3, GRI 404-1

A közös sikerekhez és a fejlődéshez elengedhetetlen kollégáink képzése. Hisszük, hogy munkavállalóink tudásbővítése, készségeik fejlesztése, saját fejlődésükön túl hozzájárul a Sole-Mizo Zrt. sikereihez is. Ennek érdekében munkatársaink oktatója központi kérdéskör vállalatunknál.

KÉPZÉSEK

A kötelező képzéseken túl a dolgozók igényeit és karrierútját figyelembe véve, önkéntes képzéseket is támogatunk (pl. angol nyelvi képzés, Excel képzés, tejjipari alapismereti képzés). Minden évre dolgozunk ki **képzési tervet**, amelyben a munkavállalók egyéni fejlődési igényeit is figyelembe vesszük. A képzési igényeket bármely terület jelezheti a HR osztályunk felé, ahol ez alapján kialakítják az éves tervet, illetve havi rendszerességgel nyomon követik annak megvalósítását. Hosszú távon fontos szempont, hogy a **fejlesztési, karrier-támogatási tevékenységünket** tovább erősítsük és a lehető legszélesebb körnek biztosítsuk a képzési lehetőségeket. A pandémia alatt, 2020-ban is sikerült megtartani az oktatásokat, azonban ezek jelentős részét online kellett megszerveznünk. Büszkén mondhatjuk, hogy gyors alkalmazkodásunknak köszönhetően a hirtelen váltás ellenére is jó visszajelzések érkeztek kollégáinktól. Az idén azonban már szeretnénk visszaállni a személyes képzésekre.

„30 éve dolgozom a Sole Mizo Zrt. csornai tejjüzemében. 2013 óta szellemügyi területen, üzemi adminisztrátorként. Tavaly decemberben kaptam egy lehetőséget, hogy bérügyintéző OKJ-s képzésen vehetek részt. Nagyon örültem a felkérésnek, hisz így a sokévi szakmai gyakorlat és tapasztalat révén egy „kis” tanulóval hivatals képzettséget szerezhetek. A tanfolyamon elhangzottakat a munkám során jól tudom hasznosítani.”

Tengerné Fehér Katalin

Üzemi adminisztrátor,
Csorna, Sole-Mizo Zrt.

Összes
képzéssel
töltött óra:
9016

7

1 munkavállalóra eső átlagos képzési órák száma minden munkavállaló esetén

9

1 munkavállalóra eső átlagos képzési órák száma férfiak esetén

5

1 munkavállalóra eső átlagos képzési órák száma nők esetén

1 munkavállalóra
eső átlagos
képzési
órák száma
munkavállalói
kategóriánként

7

Nem vezető

13

Vezető

11

Szakmunkás

7

Betanított munkás

Egy
munkavállalóra
eső képzési
órák száma

TEHETSÉGGONDOZÁS, KARRIERTÁMOGATÁS

Szellemi munkatársaink teljesítményét évente értékeljük, fizikai munkatársainkat pedig bónuszrendszerünkön keresztül motiváljuk teljesítményük folyamatos javítása érdekében.

Tehetséges dolgozóinkat elindítjuk és segítjük **karrierútjukon**. Ha lehetőséget látunk az előrelépésre, felmérjük a munkavállaló kompetenciáit (CAPTain teszt alkalmazásával) és egyéni képzési utat alakítunk ki számára. Vállalatunknál többféle mentor- és gyakornoki programot is folytatunk:

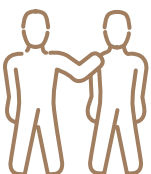
Munkavállalói mentorprogramunk

segítségével a szakmunkás dolgozók beilleszkedését segítjük a próbaidő alatt egy mentor koordinálásával. A mentor a szabályzatban foglaltak szerint átadja a szükséges tudást, majd azt vissza is méri vizsgák keretében.

Tanulói mentorprogramunk

azon diákoknak segít, akik hosszú távon (1-2 év) nálunk töltik gyakorlati idejüket. Itt a teljes gyakorlat alatt egy kijelölt mentor segíti a munkájukat, felügyeli az oktatást, követi az órarendjüket, a tantervet, illetve az iskolai és a munkahelyi vizsgákat is levezeti.

Emellett fogadunk **élelmiszermérnök**

gyakornokokat is, akik szintén egy mentor segítségével a gyakorlatban tapasztalhatják meg a tejtermékek előállításának szépségeit és kihívásait.

„3 éve dolgozom a Sole Mizo Zrt. csornai tejüzemében, a fehérjekoncentrátum-gyártás területén, ultraszűrő-kezelőként. Két alkalommal mentoráltam a belépő kollégákat, ami új kihívás volt számomra. Többek között bemutattam nekik a gyártástechnológiai folyamatokat, a gépek, berendezések működését, illetve ismerttem a gyártás során a gyártási paramétereket is, amelyek a koncentrátum minőségét befolyásolják. Ez egy nagy feladat, mivel a napi munkánk ellátása mellett kell egy új kollégát is oktatni. Fontos számomra, hogy az új dolgozóval ne csak megértsük, de meg is szeretessük az adott területet.”

Bognár Dániel

Ultraszűrő-kezelő, Csorna
Sole-Mizo Zrt.

„Már az első pillanattól kezdve mind a munkatársak, mind a vezetőség tagjai kedvesen és segítőkészen fogadtak. A mentorom készséggel segítette elindulásomat a fehérjekoncentrátum-gyártás területén, a pontos és szakszerű munka elvégzésére törekedve. A mai napig jó szakmai kapcsolatban állunk. Ha kérdésem adódna, bármikor fordulhatok hozzá. A mentorálási időszakom már lejárt, és személy szerint úgy érzem, hogy a program sikeresen zárult, már önállóan is el tudom végezni a feladataimat.”

Kocsis Piroska

Ultraszűrő-kezelő, Csorna
Sole-Mizo Zrt.

DR. HUSZKA TIBOR Élelmiszeripari Szakmai Klub

A Bonafarm Csoport és a Szegedi Tudományegyetem közös szervezésében működő Dr. Huszka Tibor Élelmiszeripari Szakmai Klub az élelmiszermérnökök utánpótlását hivatott segíteni. A szakmai klub diákjai minden félévben a Bonafarm Csoport egyik tagvállalatától vagy stratégiai partnerétől kapott problémán dolgoznak. A vállalati esettanulmányok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a hallgatók betekintést nyerhessenek a vállalatok mindennapi működésébe. Minden félévben számos szakmai és készségfejlesztő képzésen vesznek részt a diákok, melyeket a cégcsoport kollégái tartanak számukra. A félévet üzemlátogatások színesítik, hogy az egyetemen szerzett tudást kiegészítsük a gyakorlati információkkal. A tagoknak lehetőséget biztosítunk arra is, hogy az egyetemi éveik alatt gyakornokként nálunk dolgozhassanak. Célunk, hogy minél több diáknak adjunk át hasznos, a gyakorlatban is alkalmazható tudást a tanulmányaik alatt, így tudatosabb, magabiztosabb pályakezdőként léphetnek majd ki a munkaerőpiacra. A Sole-Mizo Zrt. 2020-ban 1 diáknak biztosított gyakornoki pozíciót, 2021-ben pedig már 3 főre nőtt ez a létszám, és a jövőben is tervezzük tovább bővíteni a szakmai klubhoz kapcsolódó gyakornoki helyek számát.

Gyakornoki programunk kereteiben a diákok fejlődése mellett vállalatunk számára is lehetőség nyílik a tehetséges fiatalok felkarolására és megtartására. A magyarországi tejipar meghatározó vállalataként számos oktatási intézménnyel működünk

együtt a jövő tejipari szakembereinek kinevelése érdekében. A Bonafarm Csoport tagjaként mi is részt veszünk a **Dr. Huszka Tibor Élelmiszeripari Szakmai Klub** tevékenységében, és örömmel biztosítunk gyakorlati lehetőségeket a klub diákjai számára.

„1972-ben kezdtem pályámat ipari tanulóként a marcali üzemben, és amikor végeztem a gyakorlati időmmel, állásajánlatot kaptam a cégtől. Nagyon örültem neki. Bár jelenleg kevesebben szeretnének a tejiparban dolgozni, régen ez nagyobb presztízsű ágazat volt. Az eltelt 50 évben rengeteg fejlődést tapasztaltam. A tejipar és a technológia fejlődésével folyamatosan követni kell a változásokat, melynek nagyon örülök, bár ez szakmailag állandó kihívások elé állít. Nagyon sok kedves emlékem van a Sole-Mizós múltamból, mint például a sok jó hangulatú kirándulás a csapattal és a családokkal.”

Harangozó József

TMK művezető, Marcali
Sole-Mizo Zrt.

MUNKATÁRSAINK MONDTÁK

„A Fodorban tanultam tejipari szakmunkásnak, majd Szentesen végeztem a gyakorlatomat és itt helyezkedtem el a Csongrád Megyei Tejipari Vállalatnál. Később a szentesi telephely megszűnt és Szegedre kerültem. Egész életemben tejipari szakmunkásként dolgoztam, de ezen belül voltam vajgyártó, pasztőrös, jelenleg pedig kutterkezelő vagyok. Mióta itt dolgozom, rengeteg változás történt. Sokkal modernebb a cég, nagyon sok új terméket gyártunk. Tudom, hogy már ritka, hogy valaki egész életében egy helyen dolgozik. Nem mindig könnyű megszokni a változásokat. Én tejipari szakmunkásként végeztem, itt pedig a szakmában dolgozhattam és ennek nagyon örülök.”

Gergely József

Kutterkezelő, Szeged
Sole-Mizo Zrt.

7.2. Munkavállalóink egészsége és biztonsága

Legfontosabb értékünk az ember, akinek pedig legfontosabb értéke az egészsége. E kincsre vigyázni feladatunk és kötelességünk is. Termelő vállalként ezért is döntöttünk úgy, hogy fenntarthatósági stratégiánk keretei közt kiemelten foglalkozunk kollégáink egészségével és munkakörnyezetével is, hogy mind fizikai, mind mentális szempontból a lehető legbiztonságosabb munkakörülményeket tudjuk biztosítani számukra.

7.2.1. BIZTONSÁGOS MUNKA-KÖRÜLMÉNYEK

A munkavédelmi feladatok ellátására külső szakértőt bízunk meg, akinek a feladata a jogszabályoknak megfelelő munkavédelmi rendszer kialakítása és a munkavédelmi szabályok betartásának rendszeres nyomon követése, melyet havonta, illetve véletlenszerű bejárások során ellenőriz.

Emellett 2020-ban megalakult a **Sole-Mizo Munkavédelmi csoportja**, mely a jövőben beolvad a fenntarthatósági stratégiaalkotás keretében létrejött **Munkaügyi csoportba**. A munkacsoport negyedéves rendszerességgel ülésezik, és feladata a

munkavédelmi operatív feladatok megtervezése, megvalósítása, valamint az eredmények nyomon követése.

Középtávú céljaink között szerepel, hogy telephelyeinken munkahelyi egészségvédelmi és biztonságirányítási rendszert (MEBIR) vezessünk be, ezzel tovább erősítve a munkavédelmi intézkedéseinket és garantálva a jövőre nézve is a biztonságos munkavégzés feltételeit.

MEGELŐZÉS MINDENEKELŐTT

Elsődleges szempont a munkabalesetek megelőzése, melyre kiemelt figyelmet fordítunk. **Hiszünk abban, hogy minden baleset megelőzhető.** Ennek érdekében a magyarországi munkavédelmi törvényben is megfogalmazott **megelőzés elvei alapján folytatjuk tevékenységeinket.**

A munkabiztonsági követelményeket a vezetők és a munkavállalók vonatkozásában a Munkavédelmi Szabályzatban és a munkavédelmi utasításokban rögzítjük.

Telephelyeinken szerződéses partnereinktől is mindenkor elvárjuk a Sole-Mizo Zrt. higiéniai, munka- és tűzvédelmi szabályzatainak betartását.

MUNKAHELYI KOCKÁZATOK FELMÉRÉSE

A munkavállalók egészségét és biztonságát fenyegető veszélyek és a kockázatok azonosítása érdekében a jogszabályoknak megfelelően a munkavédelmi felelős, a munkavédelmi tanácsadó és a foglalkozás-egészségügyi orvos közreműködésével minden technológiai váltáskor, de minimum 3 évente mindenre kiterjedően **munkahelyi kockázatelemzési tervet** készítünk. Minden munkakör vonatkozásában felmérjük a főbb egészségkárosító kockázatokat és azok súlyosságát, továbbá üzemrészenként részletesen vizsgáljuk a munkakörök kockázatait. Emellett felmérjük az optikai sugárzás munkahelyi kockázatát és a pszichoszociális kockázati tényezőket is. Jelenleg folyamatban van gyáregységeinkben a munkahelyi expozíciók feltérképezése.

Az eredmények alapján szükség esetén intézkedési tervet dolgozunk ki a veszélyek és a kockázatok megszüntetésére, majd pedig az intézkedések megvalósítását és eredményeit ellenőrizzük. A kockázatelemzés folyamatába az üzemi bejárások alkalmával a munkavállalóinkat is bevonjuk.

VESZÉLYEK KIKÜSZÖBÖLÉSE

A balesetmegelőzés jegyében folyamatosan ellenőrizzük berendezéseinket. Emellett fontosnak tartjuk, hogy kollégáink is a balesetmegelőzés szabályait követve tevékenykedjenek. Új munkatárs esetén munkakezdés előtt, egyéb esetben évente ismétlődő oktatások keretében felhívjuk dolgozóink figyelmét a számukra biztosított védőeszközök megfelelő és rendszeres használatára.

2020-ban az alábbi **programokat** szerveztük **a vészhelyzetek kiküszöbölése, illetve a balesetek számának csökkentése érdekében:**

- ✓ **Mentorprogram:** 2019-ben vezettük be a mentorprogramot telephelyeinken, melynek keretében az új fizikai munkavállalók egy mentor segítségével kezdik meg munkájukat, így valós, a gyakorlatban felmerülő munkavédelmi és egyéb kérdéseket, szituációkat is át tudnak beszélni megfelelő szaktudással rendelkező személlyel. E programot folyamatosan bővítjük, és újabb és újabb munkaköröket vonunk be.
- ✓ A kockázatértékelésünk felülvizsgálatának keretében a **munkaköri alkalmassági szűréseket felülvizsgáltuk.**
- ✓ Minden telephelyünkön felmértük az **egyéni védőeszköz-szükségleteket** és kialakítottuk az egyéni védőeszközök használatával kapcsolatos szabályzatunkat, illetve az ehhez kapcsolódó oktatási anyagainkat.

MUNKAVÉDELMI KÉPZÉSEK

Fizikai dolgozóink számára belépéskor, valamint évente egyszer a jogszabályi előírásoknak megfelelően munkavédelmi, tűzvédelmi, higiéniai és minőségbiztosítási képzést tart az adott szakterületi vezető vagy a munkavédelmi felelős. A biztonságos munkavégzés érdekében a tananyag el-

sajátítását ellenőrizzük (teszt, visszakérdezés). Az éves belső képzéseken túl a további munka- és egészségvédelemmel kapcsolatos képzéseket évente egyeztetik a területi vezetők, a munkavédelmi felelős és a HR, melynek eredményeként elkészül a személyekre szabott éves képzési terv. 2020-ban a következő, a **jogszabályban is előírt, munka- és egészségvédelmi képzéseket biztosítottuk kollégáink számára:**

- ✓ tűzvédelmi szakvizsga, munkavédelmi képviselők továbbképzése;
- ✓ elsősegélynyújtó tanfolyam;
- ✓ vegyszerkezelői tanfolyam.

A NYITOTTSÁG VEZÉREL MINKET

A 'nyitott ajtó' politikáját követve munkavállalóink bármilyen, a munkával kapcsolatos veszélyt, veszélyhelyzetet és az ezekkel kapcsolatos esetleges védelmi és elővigyázatossági igényüket is jelezhetik felettesiknek, a munkavédelmi külsős szakértőnknek, illetve az üzemekben megválasztott munkavédelmi képviselőknél, akik ezt tolmácsolják a vezetőség felé. A kollégák észrevételeit, javaslatait minden esetben értékeljük, feldolgozzuk és amennyiben azok hozzájárulnak a balesetek megelőzéséhez, megvalósítjuk azokat.

A személyes kommunikáción túl más kommunikációs csatornákat is alkalmazunk a munkavédelem területén is: faliújság, intranet és a Kaizala applikáció.

GRI 403-5

BALESETEK ÉS INTÉZKEDÉSEINK¹

Gyárainkban a munkabaleseteket a jogszabályi előírásnak megfelelően regisztráljuk és jelentjük az illetékes hatóságoknak. **2020-ban a bejelentésköteles balesetek száma a 4 magyarországi telephelyünkön összesen 65 volt.** Halálesetet és súlyos sérülést² okozó baleset nem volt. 2018-2020 között a növekvő termelés ellenére kismértékű csökkenést tudtunk elérni a munkabalesetek számában.

Az adott baleset okának kivizsgálása érdekében minden esetben auditot tartunk. Az eredmények alapján, a megelőzés elvének figyelembevételével a szükséges, javítást célzó intézkedéseket előírjuk és azok megvalósítását nyomon követjük.

A balesetek típusai gyárainkban a felületi sérülés, a vegyszeres marás, a rándulás, a húzódás, a beütődés, a zúzódás, a csonkolás, a vágás, az égés és forrázás, valamint a becsípődés és a ficam.

A balesetek jelentős része ezek közül a vegyszerhasználat során előforduló vegyszeres maráshoz kötődik, melynek kiküszöbölése érdekében vegyszerkezelői

¹ Az itt közölt adatok a Sole-Mizo Zrt. minden saját munkavállalójára, továbbá a diák és a kölcsönzött munkavállalókra terjednek ki. Egyéb, a telephelyeinken dolgozó külső vállalkozások munkavállalóit ért baleseteket az adott vállalkozások tartják nyilván, erről a Sole-Mizo Zrt. nem vezet külön jegyzéket.

² Súlyos sérülés: A sérülések súlyosságát a hatályos munkavédelmi törvény előírásai alapján vettük figyelembe (1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről).

képzést biztosítunk hígítatlan vegyszer kezeléssel foglalkozó munkatársainknak, illetve folyamatosan felhívjuk figyelmüket a védőeszközök megfelelő és rendszeres használatára.

A súlyosabb sérüléssel járó munkával kapcsolatos veszélyeket a fent bemutatott kockázatbecslés és az előfordult esetek alapján azonosítottuk, melyek a következők: mozgó gépbe nyúlás, forrázás.

E súlyosabb munkabalesetek kiküszöbölése érdekében azon berendezéseinknél, ahol az esetleges mozgó gépbe nyúlás akár csonkoláshoz is vezethet, ott villamosan reteszelt védőórácsot alakítottunk ki, illetve a forrázás elkerülése érdekében nyomás-kiegyenlítő szelepeket építettünk be egyes berendezéseinkbe.

Célunk, hogy mindenki, minden nap sérülésmentesen térjen haza a családjához.

Azért dolgozunk, hogy munkavállalóink baleseteknek való kitettsége telephelyeinken minimális legyen. Célunk, hogy 2025-ig a balesetek számát 50%-kal csökkentsük 2020-hoz képest. Ezen ambiciózus cél elérése érdekében igyekszünk mindent megtenni, azonban ehhez nélkülözhetetlen **dolgozóink felelős és tudatos hozzáállása** is. Ezt szeretnénk munkavállalóinkban elmélyíteni a **munkavédelmi figyelemfelhívó kampányainkkal és programjainkkal**, továbbá gyakorlati, a munkavégzés során tanúsított példamutatással.

Munkabalesetek száma

	2018	2019	2020
Bejelentésköteles munkabalesetek száma	67	61	65
Bejelentésköteles munkabalesetek száma 200 000 munkaórára vetítve	9	6	6

Ledolgozott munkaórák 1 437 946 2 110 386 2 158 429

Mottónk: „Felelős vagyok a beosztottjaimért, felelős vagyok a munkatársaimért.”

Vállalatvezetésünk minden évben meghatároz olyan prioritási területeket, melyeket az adott évben kiemelten kezel. 2021-ben a foglalkozás-egészségügy és a munkavédelem került a központba. Összhangban a szintén 2021-ben kialakított fenntarthatósági stratégiánkkal, számos lényeges intézkedést előirányoztunk, melyek bevezetését megkezdjük, illetve néhányat a következő években szándékozunk hatályba léptetni:

CÉLUNK:

-30%

30%-KAL CSÖKKENTJÜK 2025-IG A MUNKABALESETEK SZÁMÁT

[bejelentésköteles munkabalesetek darabszáma]

Bázisév: 2020
2020: 65 munkabaleset

Munkabiztonság:

- ✓ A Sole-Mizo Zrt. Munkavédelmi munkacsoportjának megalakítása.
- ✓ Egészségvédelmi és munkabiztonsági politika kialakítása.
- ✓ Gyakoribb munkavédelmi bejárások a felsővezetés bevonásával.
- ✓ Mentorprogramunk fenntartása és kiterjesztése (pl. a takarító személyzetre).
- ✓ Munkavédelmi jelölések, utasítások felülvizsgálata.
- ✓ Gépek kezelési és karbantartási utasításainak felülvizsgálata.
- ✓ Balesetek mellett a kvázi balesetek (azaz azon szituációk, melyekből könnyen baleset lehetne) nyomon követése.
- ✓ Munkabiztonsági tájékoztató felület kialakítása.
- ✓ MEBIR-rendszer kiépítése.

Munkavállalói tudatosság növelése:

- ✓ Új belépő szellemi kollégáink számára higiéniai, munka- és tűzvédelmi online oktatóanyag biztosítása.
- ✓ Munkavédelmi oktatás fejlesztése: képes illusztrációk, 1-1 témakör bemutatása, képzés a kockázatok felismeréséről.
- ✓ Munkavédelemmel kapcsolatos figyelemfelhívó plakátok, események és programok.
- ✓ Az Egészség hírlevél (2021 nyarától) kiegészítése munkavédelmi tematikával.
- ✓ Munkavédelmi motivációs programok kidolgozása.

7.2.2. MUNKAVÁLLALÓINK EGÉSZSÉGE

A munkavédelmi intézkedések mellett munkavállalóink egészségére is kiemelt figyelmet fordítunk, a munkahely kialakításától kezdve a munkafolyamatok szervezésén át, egészen az egyéb általános egészségügyi programjainkkal bezáróan.

MUNKAKÖRÜLMÉNYEK FOLYAMATOS FEJLESZTÉSE AZ EGÉSZSÉGVÉDELME ÉRDEKÉBEN

Telephelyeinken az egészséget leginkább érintő kockázatok a hőhatások, illetve az anyagmozgatás és az azonos munkafolyamatok okozta ergonómiai eredetű hatások. Munkafolyamatainkat és munkakörülményeinket egészségvédelmi szempontok figyelembevételével alakítjuk és fejlesztjük:

- ✓ A vállalatunknál működő szigorú minőségbiztosítási rendszer garancia az egészség- és munkavédelem szempontjából is nélkülözhetetlen higiénikus munkakörnyezetre.
- ✓ A hideg és meleg munkakörnyezetben dolgozók számára a jogszabályokban is előírt pihenőidőt és védőitalt biztosítjuk.
- ✓ Munkafolyamatainkat minden esetben úgy optimalizáljuk, hogy az egyéni egészségvédelmi szempontból is a lehető legjobb legyen (pl. terhelések elosztása fizikai munka esetén).

Minden évben nagy létszámban tartunk elsősegély-oktatást, amin minden műszakból és minden szervezeti egységből részt vesz legalább egy munkavállaló. 2022-ben szeretnénk defibrillátorokat felszerelni mind a négy gyáregységünkben.

MUNKAVÁLLALÓINK SZEMÉLYES EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA

Munkavállalóink számára biztosítjuk a foglalkozás-egészségügyi és alkalmassági orvosi vizsgálatot.

A kötelező vizsgálatok mellett további szűrővizsgálatokra is lehetőséget kínálunk. A Sole-Mizo Zrt. évek óta **gyémántfokozatú támogatója Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramjának**.

A program keretében a szűrőbusz számos magyarországi helyszín mellett telephelyeinkre is ellátogat, ahol kollégáink térítésmentesen vehetik igénybe annak szolgáltatásait. A kamion korszerű eszközeivel 40 féle vizsgálat végezhető el egy helyen, egy időben, azonnali kiértékeléssel. Vizsgálat közben 9 monitoron 3D technológiával megalkotott filmek mutatják be a diagnosztizálni kívánt területet. A szakemberek életmód- és életviteli tanácsadást is biztosítanak: többek között az egészséges táplálkozásról, a sport és az egészség kapcsolódásáról, valamint az egészségügyi életmódról is szó esik.

A preventív szűrővizsgálatok nagy sikert arattak vállalatunknál. 2020-ban összességében munkavállalóink több, mint 25%-a (315 fő) vett részt az eseményen.

A pandémia hatására, a betegségek megelőzése érdekében 2020-ban és 2021-ben kollégáink számára biztosítottuk az influenza elleni védőoltások beadását is telephelyeinken.

A megelőzés jegyében, a szűrővizsgálatokon túl munkavállalóink **sportolási tevékenységét** is támogatjuk. Immár 17 éve minden évben megrendezésre kerül a **Bonafarm Focikupa**, melyen aktívan részt veszünk. Emellett az évente megtartott Bonafarm **Családi napok** során is kiemelt figyelmet kap az egészség témaköre. Minden évben szervezünk **véradó napokat** telephelyeinken, ahol munkavállalóink önként jelentkezhetnek donornak, hozzájárulva ezzel számos beteg ember állapotának javulásához.

Egészségügyi szűrőprogramjainkat és az egészséges életmóddal kapcsolatos intézkedéseinket, tevékenységeinket a jövőben is szeretnénk folytatni, mert munkavállalóink a legfontosabbak számunkra.

A dolgozók iránti elköteleződésünket jelzi, hogy **2021 az Egészség Éve a Bonafarm Csoportnál**.

Idén számos új akcióval támogatjuk kollégáinkat egészségük megőrzésében:

GRI 403-3, 403-6

- ✓ Elindítottuk a **Bonafarm Egészségbiztosítás programunkat**, melynek keretében munkavállalóink egészségügyi szolgáltatásokat vehetnek igénybe díjmentesen, rövid várakozási idővel egy meghatározott keretösszegig.
- ✓ Rendszeresen kiküldésre kerül a cégcsoportos szintű **Egészség hírlevelünk**, melyben érdekes egészségügyi javaslatokat és tanácsokat osztunk meg kollégáinkkal.
- ✓ Alkalmanként **szemléletformáló előadásokat** szervezünk a témához kapcsolódva, online formában.

A pandémia kezelése a Bonafarm Csoportnál

A 2020 tavaszán kialakult hazai járványhelyzet más iparágakhoz hasonlóan az agrárium és az élelmiszeripar területét sem kímélte. Korábban nem tapasztalt szituációk sokaságával találtuk szemben magunkat, azonban ezekre hamar megoldásokat kellett találnunk, hiszen az ország meghatározó élelmiszergazdasági vállalatcsoportjának tagjaként kötelességünk és felelősségünk volt biztosítani hazai élelmiszer-ellátás folytonosságát.

A helyzetre cégcsoport szinten gyorsan tudtunk reagálni: a cégcsoportnál felállítottuk a Bonafarm Operatív Csoportot, mely arra volt hivatott, hogy biztosítsa az egészségvédelemhez szükséges eszközöket, monitorozza a járvány vállalatainkra gyakorolt hatásait, valamint, hogy folyamatosan tartsa a kapcsolatot az illetékes hivatalok kijelölt képviselőivel. A tények ismeretében időben meg tudtuk hozni a szükséges döntéseket és intézkedéseket, valamint segítséget tudtunk kérni egyes problémák kezeléséhez a hatóságoktól.

Legfontosabb feladatunk a kollégáink egészségének megóvása volt, melynek érdekében következetes és szigorú megelőző intézkedéseket vezettünk be már a járvány kezdetén.

Belső kommunikációs csatornáinkon folyamatosan tájékoztattuk kollégáinkat a cégcsoportnál, a magyar kormány intézkedéseivel összhangban újonnan bevezetett szabályokról, azok változásairól, és a védőoltás felvételének lehetőségéről, annak fontosságáról. Továbbá különféle hasznos tanácsokkal láttuk el Őket, hogy miképp tudják a munkahelyen kívül is megőrizni saját maguk és a környezetükben élők egészségét, valamint sikerrel venni azokat az új típusú akadályokat, melyeket a pandémia görgetett elénk.

Kollégáink fegyelmezettsége, gyors alkalmazkodóképessége és felelősségtudata nemcsak ahhoz járult hozzá, hogy meg tudtuk védeni egymás egészségét, hanem ahhoz is, hogy a járvány alatt fenn tudtuk tartani üzemeink folyamatos működését, és ekképpen a kritikus időszakokban is ki tudtuk szolgálni partnereinket.

Eredményes gazdálkodásunk révén pedig a munkahelyeket is meg tudtuk őrizni ebben az embert próbáló időszakban.

Mindezeknek köszönhetően a járványhelyzetet sikeresen kezeltük a Bonafarm Csoportnál, így a Sole-Mizo Zrt.-nél is.

A telephelyeinkre történő belépés előtt és munkavégzés közben ellenőriztük a testhőmérsékletet.

Kötelezővé tettük a maszkviselést.

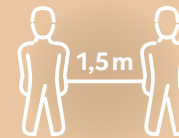
Az irodákban maximalizáltuk a létszámot.

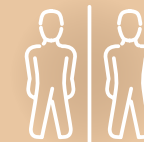
Növeltük a kézfertőtlenítő pontok számát és rendszeresen fertőtlenítettük a közösségi tereket és a munkaállomásokat is.

Sűrítettük a munkahelyi autóbusszjáratokat, hogy kollégáink ritkított ültetési rend szerint utazhassanak, valamint a saját gépjárművel történő munkába járáshoz magasabb összegű támogatást nyújtottunk.

A szociális helyiségekben biztosítottuk a 1,5 méteres távolságtartáshoz szükséges teret.

Az étkezőkben plexielemekkel választottuk el egymástól az ülőhelyeket.

Ahol a munkavégzés jellege engedte, ott home office-ra tértek át kollégáink és online tartottuk meg az értekezleteinket.

8. A MI TÁRSADALMUNK

GRI 103-1,2,3

8.1. Jó kapcsolat a helyi lakossággal

Mi, a Sole-Mizo Zrt.-nél úgy gondoljuk, hogy akkor mondhatjuk magunkat sikeresnek, ha saját gazdasági eredményeinken túl a társadalom számára is értéket tudunk teremteni. Ezt a szellemiséget követve úgy alakítjuk vállalatunk működését, hogy az közvetlenül vagy közvetve, de minél több embertársunk hasznára váljon. Tevékenységünkkel az alábbi társadalmi csoportokra gyakorolunk jelentős hatást:

- ✓ **Munkavállalóinknak** stabil munkahelyet és -körülményeket, versenyképes jövedelmet biztosítunk;
- ✓ **A helyi lakosok** felé a működésünk okozta pozitív és negatív hatásokkal, valamint a helyi közösségekben tett szerepvállalásaink által;
- ✓ **Beszállítóinknak** folyamatos nagy mennyiségű felvásárlásra vonatkozó keresletet biztosítunk;
- ✓ **Fogyasztóinknak** minőségi, ízletes és tápanyagban gazdag tejtermékek széles választékát kínáljuk.

A munkavállalóinkról és a nekik biztosított munkakörülményekről részletesen írtunk az előző fejezetben. Ez a fejezet a további három társadalmi csoportra – helyi lakosok, beszállítóink és fogyasztóink – gyakorolt hatásainkról számol be.

A helyi közösséggel kiegyensúlyozott, jó kapcsolatot ápolunk mind a 4 településünk környezetében. Ennek titka, hogy kölcsönösen figyelünk egymásra. Működésünk során sajnos olykor-olykor előfordulhat, hogy felmerül valamilyen, a lakosságot kellemetlenül érintő probléma, azonban ezt minden esetben igyekszünk a lehető leghamarabb elhárítani. Amennyiben tevékenységeink hatásai következtében lakossági panasz érkezik hozzánk, azt kivétel nélkül megvizsgáljuk és a szükséges intézkedéseket megtesszük. 2020-ban például Marcaliban a reflektoros világítás okozott problémát, melyet a lámpák beállításának módosításával orvosoltunk, míg Bácsbokodon szakértők által javasolt műszaki megoldásokat alkalmaztunk a szennyvíztisztítónk által okozott zaj csillapítására.

Összhangban a Bonafarm Csoport támogatási politikájával, azokon a településeken, ahol üzemünk található, ott **több intézménynek, szervezetnek is adományozunk tejtermékeket**, illetve ezen túlmenően a gazdaságban elfoglalt súlyunknak megfelelően két szervezetet is támogatunk: a **Csányi Alapítványt**, mely

a nehéz helyzetben lévő, szegény gyermekek oktatását segíti, illetve a **Magyar Élelmiszerbank Egyesületnek**, mely rászoruló családokat lát el élelmiszerekkel.

Adományaink segítségével 2020-ban kb. 3000 embernek tudtunk segíteni. Példaként említve támogattunk:

- ✓ rászoruló családokat, gyermekeket;
- ✓ fogyatékossgal élő gyermekeket, fiatalokat;
- ✓ óvodák, általános iskolák, gimnáziumok gyermekeit;
- ✓ játékonysági rendezvényeket, sportnapokat;
- ✓ alapítványokat (Csányi alapítvány, Concorde Soproni Speciális Kereső és Felderítő Mentőcsoport Alapítvány, „Dr. Tekulics Péter a Gyermekekért” Alapítvány).

ADOMÁNYKONVOJ

A Bonafarm Csoport tagjaként a Sole-Mizo Zrt. már több éve rendszeresen csatlakozik az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) és a Magyar Élelmiszerbank Egyesület által szervezett, az élelmiszer világnaphoz kapcsolódó adománykonvojhoz. Az október 16-ai élelmiszer világnap célja, hogy felhívja a figyelmet az éhezés felszámolására és egyúttal összefogásra ösztönözzön. Napjainkban még fontosabb, hogy az élelmiszerfelesleg a megfelelő helyekre kerülhessen: a 2020-ban megrendezett konvoj során több mint 20, élelmiszerrel megrakott kamion összesen 90 tonna élelmiszeradományt szállított, melyek közt ott voltak a Mizo és a Pick termékei is a Bonafarm Csoport teherautójában. Adományaink több száz rászoruló családhoz jutnak el a Magyar Élelmiszerbank Egyesületnek köszönhetően.

EGYÜNK EGYMÁSÉRT PROGRAM

A karácsonyi ünnepek közeledtével évek óta csatlakozunk az Együnk egymásért programhoz is, amelynek keretében a cégcsoport egyes telephelyein a kollégák süteményeket sütnek, melyeket behoznak a munkahelyre, megosztanak egymással és a sütemények elfogyasztásáért cserébe pedig adományoznak. Az adományból a Magyar Élelmiszerbank Egyesülete élelmiszercsomagokat juttat el a rászorulókhoz az ünnepek idején is.

Ezen felül örömről szolgál, hogy egyes infrastrukturális fejlesztéseinken keresztül segíthetjük a helyi közlekedés fejlődését is. 2020-ban sokat dolgoztunk együtt a Szegedi Közlekedési Társasággal, mert ottani telephelyünk, a városszéli elhelyezkedéséből adódóan tömegközlekedéssel nehezen volt megközelíthető. Munkavállalóink számára sikerült kialakítanunk egy különjáratot, mely olyan jó fogadtatásban részesült, hogy 2021 februárjától már a helyi tömegközlekedési menetrendbe is beépítette azt a közlekedési társaság.

„Egy időben a termelést irányító vezetők jelezték számunkra, hogy a munkavállalókat gyakran hazaengedik a műszak vége előtt az üzemből, hogy elérjék a helyi járatot. Ez a munka hatékonyságát rontotta, azonban enélkül a dolgozók számára nehézkes és sok időt igénylő lett volna a hazajutás. Ennek okán egyeztetések kezdődtek a Szegedi Közlekedési Társasággal, amelynek eredményeképp sikerült elérni a járatok számának sűrítését a műszakok kezdésének és befejezésének idejében. Ez az intézkedés megkönnyítette a munkavállalók hazajutását és segítette fenntartani a termelés hatékonyságát is.”

Kis Evelyn

HR üzleti partner, Szeged
Sole-Mizo Zrt.

8.2. A hazai gazdaságok erősítése

GRI 103-1,2,3, GRI 203-2

Mint Magyarország egyik meghatározó élelmiszeripari vállalata, jelentős közvetlen és közvetett gazdasági hatással vagyunk az egyes termelési egységeink régiójára, de általánosságban véve a magyar gazdaságra is.

CÉLUNK:
100%

100%-BAN HAZAI NYERSTEJ-FELHASZNÁLÁS TOVÁBBRA IS

**TÖBB MINT 1200
STABIL MUNKAHELY**

Jelentős helyi munkaadó:

A telephelyek településein (Szeged, Csorna, Bácsbokod, Marcali) és vonzáskörzetükben meghatározó munkaadóként több, mint 1 200 munkavállalónk számára biztosítunk versenyképes fizetést és stabil munkakörülményeket. Tevékenységünk jellegéből adódóan alacsonyabb végzettséggel rendelkező és megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazását is biztosítjuk.

**TÖBB MINT 860 MILLIÓ FT
BEFIZETETT
ADÓ ÉS JÁRULÉK**

Adók és járulékok befizetése:

2020-ban 861 944 715 Ft adót és járulékot fizettünk a Magyar Állam felé.

**A MAGYARORSZÁGI
NYERSTEJ-KÍNÁLAT
KÖRÜLBELÜL
NEGYEDÉNEK
FELVÁSÁRLÁSA**

Jelentős felvásárlóerő:

A napi kb. 1,1 millió kg alapanyagunkat hazai gazdáktól szerezzük be, akikkel hosszú távú partnerségi kapcsolatot alakítottunk ki. A Magyarországi nyerstej-kínálat kb. negyedét vásároljuk fel termelésünkhöz. 164 partnerünk szerte az országban további több ezer alkalmazott számára biztosít munkát és megélhetést.

GRI 103-1,2,3, GRI 204-1

Magyarországi gazdáktól
származó nyerstej aránya

100%

Magyarországi beszállítóktól
vásárolt termékek és szolgáltatások
értékének aránya

94%

ELSŐDLEGESEN HAZAI ALAPANYAGOK FELHASZNÁLÁSA

Alapvetésünk, hogy magyar nyerstejből, magyar munkaerő segítségével, főként a hazai fogyasztók számára minőségi, ízletes és tápanyagban gazdag tejtermékeket állítsunk elő széles választékban.

A környezeti hatások csökkentése és Magyarország gazdaságának támogatása céljából lényeges szempont, hogy fő alapanyagunkat, a nyerstejet hazai gazdáktól szerezzük be. Felvásárlási részlegünk kiemelt feladata ezen vállalásunk teljesítése. 2020-ban a 164 nyerstej-beszállító partnerünknek 100%-a volt hazai. Célunk, hogy a továbbiakban is 100%-ban magyar nyerstej-alapanyagból tudjunk dolgozni, ezzel is biztosítva a kiszámíthatóságot a nyerstej-beszállítóink számára.

Emellett adalékanyagaink, segédanyagaink és csomagolóanyagaink 61%-a is Magyarországról származik.

MEGBÍZHATÓ KAPCSOLAT, HOSSZÚ TÁVÚ STABILITÁS

Beszállítóinkkal a kölcsönösen előnyös, jó partneri viszony kialakítására törekszünk. Intézkedéseinkkel megbízható, hosszú távú stabilitást biztosítunk számukra. Amit garantálunk:

- ✓ hosszú távú szerződéseket;
- ✓ nyomon követési rendszer;
- ✓ pontos kifizetések;
- ✓ pontos árdefiníciók alkalmazása szerződéseinkben.

A stabilitás biztosításán túl nyerstej-termelőinkkel folyamatos kapcsolatban vagyunk. Felvásárlási osztályunk nyitott mindenmű hatékonyságot és minőséget javító kezdeményezésre. Nyerstej-beszállítóinkkal szeretnénk a fenntarthatóság területén is szorosabban együttműködni, hogy a már most is érzékelhető és a jövőben várhatóan tovább növekvő jogi és társadalmi elvárásoknak megfelelhessenek.

CÉLUNK:

TOVÁBBRA IS STABIL,
MEGBÍZHATÓ PARTNERSÉGI
KAPCSOLATOK

8.3. Tápláló, minőségi élelmiszerek

GRI 103-1,2,3

Vezető élelmiszer-előállító és -forgalmazó vállalként felelősségünk és célunk, hogy ne csak szakmai, hanem fenntarthatósági szempontok alapján is úttörők legyünk. E misszióink köré csoportosulnak az innovációs, terméktervezési és termelési folyamataink is, amelyek révén biztosítani tudjuk, hogy mindig magas minőségű, tápláló és ízletes élelmiszer kerüljön a fogyasztóink asztalára.

2021 tavaszán létrehoztuk a Minőség és fogyasztók egészsége munkacsoportot, amelynek feladata a táplálkozással, tejtermékekkel és a fenntarthatósággal kapcsolatos fogyasztói trendek és szükségletek feltérképezése, és ezek alapján a termékfejlesztési stratégia terveinek előkészítése, a fenntarthatósági szempontok beépítése a termékfejlesztés folyamatába, az intézkedések megvalósítása, valamint az eredmények folyamatos visszaellenőrzése, tanulságok levonása és beépítése a folyamatokba.

8.3.1. A MINŐSÉG MINDENKELŐTT

A magas minőség biztosítása számunkra alapvető fontossággal bír. A minőségközpontú szemlélet a vállalati kultúránk egyik alapvető pillére, és munkatársaink ezt szem előtt tartva, a szigorú minőségügyi követelmények betartásával végzik munkájukat.

Az élelmiszer-biztonságot mindennél komolyabban vesszük. Mind a négy telephelyünkön belső analitikai és mikrobiológiai vizsgálatokra alkalmas laboratóriumokat működtetünk, amelyekben a nyerstejtől a félkész terméken át a késztermékig az EU-s és a magyar szabályozásnak megfelelő, illetve az annál is szigorúbb vállalati sztenderdjeink szerinti vizsgálatokat, minősítéseket végzünk el. A termékeinken végzett belső vizsgálatokat többször is ellenőrizzük és ellenőriztetjük független, külső laboratóriumokkal. Ezáltal tudjuk szavatolni a mindenkori Mizo minőséget és biztonságot, amit fogyasztóink és vevőink minden általunk gyártott termék esetében garantálnak vehetnek.

MIT JELENT SZÁMUNKRA A MINŐSÉG?

- ✓ Magas, mindig azonos minőségű termékek előállítása a fogyasztói, vevői, hatósági és tulajdonosi elvárásoknak megfelelően.
- ✓ Gyártásfolyamat előtt, alatt és után is betartjuk a magas minőséget és az élelmiszer-biztonságot garantáló előírásokat a higiénia és a jó gyártási gyakorlat területein.
- ✓ Külső és belső auditokon bizonyítjuk a magas minőségi sztenderdeknek való megfelelésünket.
- ✓ Minden beszállítónktól elvárjuk, hogy az alapanyagokat mindig azonos, magas minőségben szállítsák be számunkra, és ezt auditokkal is ellenőrizzük.
- ✓ Dolgozóinkat rendszeresen képezzük a szabványoknak (pl. ISO9001 [minőségirányítási rendszer], IFS [Nemzetközi Élelmiszer Szabvány]) megfelelően.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK

Minden gyárunk rendelkezik ISO 9001 és IFS tanúsítvánnyal, és ezen szabványok összes követelményét alkalmazzuk termelésünk során.

Szigorú minőségirányítási rendszerünket a Bonafarm Csoport Minőségirányítási Kézikönyve szabályozza és a Sole-Mizo Zrt.-nél annak megfelelő működtetéséért a Minőségirányítási és kutatásfejlesztési igazgatónk felel.

MUNKAVÁLLALÓK MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI KÉPZÉSE

Ahhoz, hogy kollégáinkban tudatosítsuk a termékeink minőségének és az élelmiszerbiztonsági szempontoknak a fontosságát, rendszeres képzéseket szervezünk részükre. Az oktatási anyagok megértését tesztírás-sal, szóbeli visszakérdezéssel mérjük. 2020-tól rendszeres, kisebb területekre lebontott belső önellenőrzéseket is végzünk, és ezeket az auditokat számítástechnikai eszköz segítségével rögzítjük (iAuditor). Ez a rendszer lehetővé teszi a visszaellenőrzéseket és az akciók nyomon követhetőségét is.

A közelmúltban vizuális kommunikációs eszközök bevezetésére is sor került az üzemi területeken (pl. fényképes utasítások, helyes, illetve helytelen gyártási gyakorlatok meg-

jelenítése, egyéb kommunikációk), amelyek segítségével információkat, visszajelzéseket tudunk adni a termelésben dolgozóknak.

AUDITOK, ELLENŐRZÉSEK

Az élelmiszerbiztonság cégcsoportos szinten is alapkövetelmény. Telephelyeinken évi több tervezett és legalább 1 be nem jelentett (meglepetés) audit van, melyet a Bonafarm Csoport sztenderd belső eljárása szabályoz. A belső auditok célja a Bonafarm tagvállalatok és stratégiai partnereinek ellenőrzése minőségirányítási és élelmiszerbiztonsági szempontok alapján.

2020-ban a Bonafarm Csoport 10 alkalommal is auditálta üzemeinket. Mindegyik üzemünk megfelelően teljesítette a vállalatcsoport által előírt audit ellenőrzési pontjait, amelyek a következők:

CÉLUNK:

A BELSŐ AUDITON

10/8

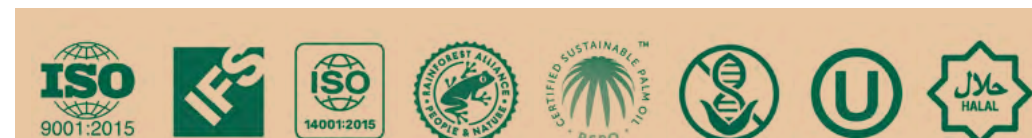
PONT ELÉRÉSE 2025-IG

2020: 10/7

- ✓ általános telephelyi higiénia;
- ✓ infrastruktúra;
- ✓ dolgozók ismerete, tudása, lojalitása;
- ✓ ágazati kommunikáció és vezetői jelenlét;
- ✓ kapcsolódó nyomon követés.

TANUSÍTVÁNYAINK:

	ISO 9001	IFS	ISO 14001	RFA	RSPO	GMO-mentes	Kosher	Halal
Bácsbokod	✓	✓						✓
Csorna	✓	✓	✓				✓	✓
Marcali	✓	✓		✓	✓			
Szeged	✓	✓	✓	✓		✓		

„A Bonafarm belső auditok segítenek a termelő üzemek külső és belső területein lévő, számunkra már nem észrevehető („üzemi vakság”) problémák feltárásában. Ezeket kivizsgáljuk és minden esetben megoldjuk, ezáltal biztosítva a megfelelő minőségű termégyártási folyamatokat. Ezen auditok elősegítik a külső auditáló cégek által végzett auditok sikeresebb lefolytatását is.

A külső auditáló cégek minden esetben elfogadják és használják a Bonafarm Csoport által elvégzett auditok jegyzőkönyveit.”

Csósza Beáta
Minőségirányítási és kutatás-fejlesztési igazgató,
Sole-Mizo Zrt.

A 10 pontos skála alkalmazása lehetővé teszi az eredmények hangsúlyos kifejezését, ahol a 7 és a felette teljesítő üzemek már minőségügyi tekintetben kimagaslónak számítanak. 2020-ban a Sole-Mizo üzeimei 7 pontot értek el, és az auditokon felmerülő tanulságok javításával célunk, hogy 2025-re minden üzemünk 8 pontos értékelést kapjon.

Az auditok során feltárt problémáknál mindig megkeressük a gyökérokokat, majd helyesbítő intézkedéseket határozunk meg, melyek megvalósulását nyomon követjük.

Az itt leírtakon túl még további 16 külsős audit is volt gyáregységeinkben a tavalyi évben, melyek közül mindegyiket sikerrel teljesítettük. Az auditok alapvetően személyes formában valósulnak meg a telephelyeken. 2020-ban a pandémia miatt azonban több bejárást is csak online módon tudtunk megvalósítani.

KORSZERŰ TECHNOLÓGIÁK ÉS ELJÁRÁSOK

A belső minőségirányítási rendszerünk mellett a korszerű feldolgozó- és csomagológépeink is hozzájárulnak a minőségi és termékbiztonsági problémák megelőzéséhez. Minden gyárunkban a 21. századi elvárásoknak megfelelő technológiák működnek. Az elmúlt öt évben jelentős technológiai fejlesztéseket hajtottunk végre, például új tejátviteli és

új előpasztórvonalakat alakítottunk ki, megújult a túrógyártási technológiánk is, zárt sajtókádákat és csomagológépeket üzemeltünk be, illetve új üzemszereket építettünk (pl. Csornán a fehérjeporgyártó üzemszér, Szegeden a fermentált üzem).

MINŐSÉGI ALAPANYAGOK

Termékeink minősége nem csak tőlünk, de az általunk felhasznált alapanyagok minőségétől is függ. Ezért is fektetünk nagy hangsúlyt a minőségi alapanyagok beszerzésére. Beszállítóink ellenőrzése érdekében auditokat végzünk. A nyers-tej-termelő gazdaságokban rendszeresen végzünk minőségügyi és higiéniai ellenőrzéseket és szükség esetén javító intézkedéseket határozunk meg beszállítóinknak.

TÉNYSZERŰ ÉS SZÉLES KÖRŰ FOGYASZTÓI TÁJÉKOZTATÁS

Nagy hangsúlyt fektetünk fogyasztóink megfelelő és széles körű tájékoztatására is. A termékek tárolásával és fogyaszthatóságával kapcsolatosan, a hatósági előírásoknak megfelelően, a szükséges információkat jól látható helyen tüntetjük fel termékeink csomagolásán. 2025-re kitűzött vállalásunk, hogy az előírtakon túl további információkat osszunk meg mind a termékcsomagolásokon, mind a különféle fogyasztói kommunikációs csatornáinkon keresztül a fogyasztókkal a minőség és fenntarthatóság témakörében, segítve ezzel őket a felelős termékválasztásban és táplálkozásuk, életvitelük megtervezésében.

CÉLUNK:

Az előírásokban meghatározottakon túl további minőséggel és fenntarthatósággal kapcsolatos információk megosztása a csomagolásokon és kommunikációs csatornáinkon keresztül 2025-re.

A MINŐSÉG INDIKÁTORAI A PANASZOK ÉS AZ ESETLEGES NEMMEGFELELŐSÉGEK

A fent bemutatott szigorú minőségi követelmények, a munkatársak megfelelő felkészítése, a rendszeres ellenőrzések és folyamatos javító intézkedéseink ellenére néha előfordulnak olyan esetek, amikor fogyasztóink, vevőink panasszal fordulnak hozzánk. Termékeink állandó magas minőségét igazolja az is, hogy 2020-ban mindössze 369 panaszt regisztráltunk. Az arányokat vizsgálva ez **kevesebb, mint 0,1%**, hiszen 1 000 kg késztermékünkéből csupán 0,77 kg esetén érkezett reklamáció. A panaszok többsége az ízzel, a termék

állagával volt kapcsolatos. Ezeknél súlyosabb reklamáció alig fordult elő az elmúlt években (2020-ban mindössze 3 ilyen eset volt). Minden reklamációt vizsgálunk, meghatározzuk a gyökérokot és megfelelő javító intézkedéseket hozunk, amelyek megvalósulását és eredményességét visszaellenőrizzük. Örömkre szolgál, hogy számos esetben pozitív visszajelést is kapunk, jelezvén, hogy a fogyasztók meg vannak elégedve a termékeinkkel.

A termékeink minőségére vonatkozó jogszabályi nemmegfelelésből adódó incidensek száma minimális. Tavaly mindössze egy ilyen eset volt. Az ezzel járó bírságot megfizettük és a megfelelő helyesbítő intézkedések segítségével a problémát orvosoltuk.

Folyamatos fejlődésünk érdekében évente mérjük kereskedelmi partnereink elégedettségét a **Vevői megelégedettség mérése** című kézikönyvünk alapján. Az értékelés során visszajelzést kérünk vevőinktől a Sole-Mizo Zrt. megbízhatóságára, promóciós tevékenységére, vevőszolgálatára, a reklamáció- és panaszkezelésre, a szállítás körülményeire, a termékek minőségére, csomagolására és a termékválasztékra vonatkozóan. Büszkéek vagyunk rá, hogy 2020-ban az 5-ös skálán átlagosan 4,5 pontos értékelést kaptunk partnereinktől.

CÉL, HOGY MINDIG JOBBAK LEGYÜNK!

Fejlődni és javulni mindig lehet. Célunk, hogy termékeink minőségi és termékbiztonsági szempontból még jobbak legyenek. 2021-ben, jelentésünk kiadása előtt a következő fejlesztéseket hajtottuk végre:

- ✓ Fogyasztói és vevői reklamációk kezelésének fejlesztése, gyorsabb helyesbítő tevékenységek kialakítása, így a visszáruk és reklamációk számának csökkentése.
- ✓ A problémák vizsgálása során alkalmazott gyökérelmézések fejlesztése, így a selejt- és visszáruk, illetve a reklamációk számának csökkentése.
- ✓ Fényképes utasítások használata, vizualizáció fejlesztése, reklamációk megoszlásáról szóló plakátok alkalmazása.

Az itt bemutatott, már bevezetett intézkedések fenntartásán túl a jövőben az alábbi intézkedések megvalósítását tervezzük még:

- ✓ Kiscsoportos dolgozói oktatások szervezése fényképes anyagok használatával.
- ✓ Belső információáramlás javítása, szabályozása.
- ✓ Változáskezelés fejlesztése.

GRI 416-2

- ✓ Üzemi környezet folyamatos fejlesztése, kockázatok csökkentése.
- ✓ Idegen anyag megelőzésére további intézkedések bevezetése.
- ✓ További korszerű feldolgozó- és csomagológépek alkalmazása.
- ✓ Automatizáltság fokának jelentős növelése.
- ✓ Erőforrások tudatosabb felhasználása.
- ✓ Laboratóriumi eredmények automatizált felhasználása.
- ✓ A digitalizáció által gyorsabb és pontosabb információáramlás a hibák megelőzésének érdekében.

8.3.2. TÁPLÁLÓ TEJTERMÉKEK MINDENKINEK

A minőségi termékek biztosításán túl szeretnénk, ha mindenki megtalálná termékportfóliónkban a számára megfelelő terméket. Ennek érdekében a fogyasztói igényeket figyelve és felismerve, illetve a változó életstílusra és táplálkozási szokásokra reagálva alakítjuk és szélesítjük termékínálatunkat. 2020-ban a Sole-Mizo már 12 termék kategóriában 459 féle készítménnyel rendelkezett.

Magyarországon a Sole-Mizo Zrt. 4 márkával van jelen, amelyek közül a Mizo a legnépszerűbb, de a Gazda, a Farmer,

és a Hazai márkájú termékeinkből is több mint 100 féle terméket készítünk.

A Mizo a legfontosabb és a legnagyobb márkánk. Az egyik legnagyobb hazai tejtermékmárkaként innovatív, izgalmas és meghatározó szerepet tölt be a fogyasztók mindennapjainkban, és számos család hűtőszekrényében jelen vannak termékeink, hiszen a portfólió a tejtől és a sajttól kezdve a jegeskávéig és a túró rudiig terjed.

A Gazda márka a gondoskodást, odafigyelést jelképezi. A hagyományos hazai ízvilág és a természetes alapanyag-választás előtérbe helyezésén van a hangsúly.

A Farmer márka elérhető áron nyújt magas minőséget az alapvető tejtermék-kategóriákban, míg a Hazai a magyar farmokról származó tejre helyezi a hangsúlyt.

Mizo

Modern, minőségi, trendi és innovatív.

GAZDA

Hagyományos ízek, természetes alapanyagok, E-szám-mentes.

FARMER

Elérhető áron, magas minőségben, alapvető termékek.

Hazai

Magyar farmokról származó tejből, Magyarországon.

CÉLUNK, HOGY MINDENKI MEGTALÁLJA A SZÁMÁRA MEGFELELŐ TEJTERMÉKET!

A terméktervezési folyamatokra kiemelt figyelmet fordítunk, hiszen szeretnénk mindig a lehető legszélesebb választékot biztosítani és a legjobbat adni fogyasztóinknak. Ehhez nélkülözhetetlen a **folyamatos fejlődés és fejlesztés**. Jelenleg több **termékfejlesztési projektben** is részt veszünk, akár külsős partnerekkel is: BioTechUSA, Medifood Hungary Innovation Kft., Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft. (MTKI), és a jövőben is keresni fogjuk a módját, hogy a fogyasztói igényeket a lehető legmegelőbbben tudjuk kiszolgálni.

Terméktervezési és innovációs stratégiánk fő célja, hogy az állandóan változó fogyasztói elvárásokat és igényeket rugalmasan és maradéktalanul ki-elégítsük. Például a következő trendeket figyeltük meg és adresszáljuk termékeinkkel:

A magyar lakosságban egyre nő a különböző tápanyagokra, összetevőkre való érzékenység, intolerancia (pl. laktózérzékenység).

A lakosság növekvő hányada túzi ki célul a mindennapi egészségesebb táplálkozást, saját maga és családja számára (pl. kevesebb cukor és só fogyasztása).

A természetességre, a természetes összetevők választására irányuló megfigyeléseink megerősítették bennünk, hogy szükség van termékeink természetes eredetének erősebb kihangsúlyozására (pl. természetes adalékanyagok és aromák használata, garantáltan GMO-mentes alapanyagok).

A fenntarthatóság iránti egyre erősödő elköteleződés (pl. megújuló csomagolóanyagú vagy helyből származó termékek választása).

MIÉRT VAN SZÜKSÉG LAKTÓZMENTES TERMÉKEKRE?

A tej hasznos az emberi szervezet számára, kivéve, ha laktóz-intoleranciában szenved a fogyasztó. A laktózérzékenyek képtelenek a tejben és tejtermékekben található tejcukor megemésztésére. A tünetek közé tartozik a puffadás, a hasmenés, valamint a gázok és görcsök jelentkezése.

A laktózintolerancia nem is igazán érzékenység, inkább a tejcukor emésztésének zavara. A tejcukor (laktóz) két egyszerű cukorból (glükózból és galaktózból) felépülő szénhidrát.

A táplálékkal elfogyasztott laktóz emésztése fiziológiailag a vékonybélben történik, ahol a laktáz enzim azt egyszerű cukrokká bontja, amelyek felszívódnak. A laktózérzékenyeknél ez a laktáz enzim hiányzik, így az ő szervezetük nem tudja lebontani a laktózt, ami a korábban említett kellemetlen panaszokat okozza.

Hazánkban a laktózérzékenység a háztartások 17%-ában van jelen és főként a fiatalabb korosztályt érinti a GFK Hungária Piackutató Kft. 2020-as táplálkozási szokásokat felmérő kutatása alapján.

A tej és tejtermék legfontosabb tápanyaga a kalcium, így teljes elhagyása az étrendből megfelelő pótlás nélkül hiányállapotot eredményezhet. Ezért is célszerű a laktózmentes termékek fogyasztása, amelyekben a tejcukrot hozzáadott laktáz enzimmel bontjuk alkotórészeire, így az a szervezetbe már lebontva kerül be, ezáltal a tejcukorérzékenyeknek semmilyen panaszt nem okozhatnak a laktózmentes tejtermékek.

tejben lévő laktóz + laktáz enzim

galaktóz + glükóz

emészthető

LAKTÓZMENTES TERMÉKEK

A Mizo márka 15 éve ajánl laktózmentes termékeket a laktózérzékeny fogyasztók számára, minden termékkategoriában. 2020-ban ez a szegmens már a forgalom 10%-át tette ki, és ezzel a volumenével a Mizo piacvezető szerepet tölt be Magyarországon.

KEVESEBB SÓ ÉS CUKOR, TÖBB TERMÉSZETES ADALÉKANYAG ÉS AROMA

Az elmúlt 5 évben több olyan fejlesztést is végrehajtottunk, amelyek termékeink egészségére pozitív hatással voltak. Ezek két fontos területre bonthatóak: a mesterséges helyett a természetes adalékanyagok és aromák használata, illetve a só- és cukorcsökkentési intézkedések.

Az eddigi fejlesztéseknek köszönhetően jelenleg számos laktózmentes, E-szám-mentes, hozzáadott cukormentes, illetve zsírcsökkentett terméket tudunk kínálni fogyasztóinknak. Termékfejlesztési folyamataink során előtérbe helyezük az egészségügyi szempontokat.

2021-től ezt még inkább prioritásként kezeljük és termékfejlesztési folyamataink szabályozását kiegészítjük az egészségügyi kritériumok és a fenntarthatósági kritériumok szempontrendszerével.

Az alábbi akciópontok szerepelnek a közeljövő termékrenewálási tervei között:

- ✓ cukorcsökkentés minden gyümölcsjoghurnál;
- ✓ ízesített italaink esetén további cukorcsökkentés;
- ✓ túródesszertjeink cukortartalmának csökkentése;
- ✓ természetes anyagok használata termékeinkben (ezt termékfejlesztéseink során minden esetben prioritásként kezeljük).

TERMÉKFEJLESZTÉSEK AZ EGÉSZSÉGTUDATOSSÁG JEGYÉBEN AZ ELMÚLT 5 ÉV SORÁN:

Természetes adalékanyagok és aromák használata

Só- és cukorcsökkentési intézkedések

Az eperjoghurtokban a kármint színező hatású sűrítvényekre cseréltük (feketerépálé, citromlé).

A gyümölcsjoghurtokban a zselatint elhagytuk, helyette a stabilizáláshoz módosított keményítőt használunk.

A Mizo vajkrémek E-számmentesek lettek.

Kifejlesztettünk egy E-számmentes trappista sajtot.

Fűszerkeverékeinkben a nátrium-glutamátot természetes ízesítőkre cseréltük.

A termékfejlesztéseinkhez természetes aromákat használunk (pl. Mizo levendulás-kókusz ízű tejjital).

Egyes vajkrémeink sótartalmát 10%-kal csökkentettük.

A gyümölcsdarabos joghurtok cukortartalmát 10%-kal csökkentettük.

Egyes túródesszertek cukortartalmát (eper, barack, natúr) 10%-kal csökkentettük.

A legtöbb ízesített tejjital fejlesztése alacsonyabb hozzáadott cukortartalmú (5%) receptúrával készül.

Egyre több olyan laktózmentes terméket gyártunk, amelyeknél a hozzáadott cukor mértékét 4,5%-ra tudtuk csökkenteni.

Két cukormentes terméket is fejlesztettünk: a Mizo laktózmentes light kakaó és a Mizo levendulás-kókusz ízű tejjital.

CÉLUNK:

2021-től termékfejlesztési folyamataink szabályozását kiegészítjük az egészségtudatos és a fenntarthatósági kritériumok szempontrendszerével.

8.3.3. A FELELŐS DÖNTÉS ALAPJA A SZÉLES KÖRŰ TÁJÉKOZTATÁS

Miután elkészítjük minőségi, ízletes és tápanyagban gazdag termékeinket, lényeges, hogy vásárlóink megtalálják a számukra megfelelő. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a fogyasztói döntéshez szükséges minden információ könnyen megtalálható legyen készítményeink csomagolásán, illetve segítsük Önöket abban, hogy könnyebben eligazodjanak a táplálkozással kapcsolatos – sokszor ellentmondásos – adatok sűrűjében. Ennek érdekében több, **a tejtermékek egészségügyi hatásaival kapcsolatos kampányt** tervezünk indítani, ilyen kezdeményezésekhez csatlakozni szándékozunk a jövőben is.

FOGYASZTÓI TÁJÉKOZTATÁS A CSOMAGOLÁSON

Ahogy korábban is írtuk, a fogyasztó megfelelő tájékoztatása kiemelten fontos számunkra. Termékeink címkézési gyakorlata a törvényi előírásoknak megfelelő, amit rendszeresen ellenőrizzük is. Minden gyáregységben saját belső sztenderd alapján olyan minőségbiztosítási kolléga ellenőrzi a grafikákat, aki megfelelő képesítéssel és szaktudással rendelkezik ezen feladatok ellátásához. A jövőben ellenőrzésünk bővülni fog, mivel a Bonafarm minőségbiztosítási rendszerének jóváhagyása is szükséges lesz a csomagolások helyes jelölési feliratok tekintetében.

TÁJÉKOZTATÓ KAMPÁNYOK

A tej az egyetlen olyan élelmiszer, mely a túléléshez az összes szükséges tápanyagot tartalmazza. Napjainkban sokféle információt hallhatunk a tej pozitív és negatív élettani hatásairól. Célunk, hogy segítsük fogyasztóinkat a tisztán látásban és különböző tájékoztató kampányaink során minél több megbízható, hiteles, szakértői véleménnyel alátámasztott információt adjunk át számukra, hogy felelős döntéseket tudjanak meghozni.

Az elmúlt években több sikeres eseményt támogattunk és szerveztünk **az egészséges életmód és a tej jótékony élettani hatásainak ismertetése céljából**, melyeket a jövőben is szeretnénk folytatni.

A Csányi Alapítványon keresztül **hátrányos helyzetű gyermekek** számára biztosítunk lehetőséget **üzemlátogatásra**, mely során a gyerekek betekintést nyerhetnek a tejtermékek gyártásának izgalmas világába. Iskolás csoportoknál ezt játékos feladatokkal egészítjük ki, valamint rajzpályázatot is szervezünk számukra.

További információ az alapítványról: <https://www.csanyialapitvany.hu/>.

Támogatjuk az Iskolatej **roadshowt**, ami lehetőséget biztosít arra, hogy közel 100 iskolában megrendezésre kerüljön egy mobil kiállítás, mely segítségével megismertetik a gyerekekkel a **tejtermékek sokféleségét és szerepét az egészséges táplálkozásban**. További információ a roadshowról: <https://tejsziv.hu/blog/hirek/ismet-utnak-inditotta-iskolai-educacios-roadshowjat-a-tej-termektanacs>.

A Sole-Mizo Zrt. **Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramjának gyémántfokozatú támogatója**. A program célja az egészség megőrzése, a betegségek megelőzése és segítségnyújtás a már kialakult betegségek korszerű és magas színvonalú kezelésében. A kampány a szűrőprogramok és az életmód- és életviteli tanácsadás által egyben a **prevenció és a megelőzés** fontosságát is népszerűsíti. A programon keresztül speciálisan a **laktózmentes táplálkozásra** vonatkozó tájékoztató kiadványainkkal, termékkatalógusunkkal és receptajánlóinkkal segítjük a laktózmentes étrend kialakítása iránt érdeklődő látogatókat. További részletek a programról: <https://egeszsegprogram.eu/>.

CSÁNYI ALAPÍTVÁNY

A Bonafarm Csoport minden évben rajzpályázatot hirdet a Csányi Alapítvány gyermekeinek, 3 korosztályban: 5-6., 7-8. és 9-10. osztályosoknak. A rajzpályázaton jutalmazuk a legjobbakat és minden résztvevőt elviszünk a cégcsoport valamely telephelyére, hogy megmutassuk, hogyan is készülnek a közkedvelt termékeink. A gyár- és telephelylátogatások során elhangzott információkat játékokkal színesítve idézzük fel a nap végén, ezzel támogatva, hogy tudással is gazdagodjanak a program során a gyerekek az izgalmas élmények mellett. Az elmúlt években átlagosan 40-50 diák vett részt a pályázatainkon.

2021-ben a jelentés írásának időszakában csatlakoztunk a Tej Terméktanács Községi Marketing Alapjának támogatásával megvalósult „A tej az tej” kampányhoz. Ennek keretében a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének közreműködésével és további **hiteles források révén segítünk eligazodni a tejjel kapcsolatos különféle álláspontok között**. További információ a kampányról: www.tejsziv.hu.

A tej és annak jótékony hatásai

A tej egy tápláló élelmiszer, mert olyan tápanyagokat tartalmaz, amelyekre a szervezetünknek kortól függetlenül nagy szüksége van. Gyermekkorban és idősebb korban érdemes a tejtermékekkel történő kalciumbevittelt növelni, mivel ez fiatal korban hozzájárul az **erős, egészséges fogak** és a **megfelelő csonttömeg** kialakulásához, míg idősebb korban pedig a **csontok védelmét segíti elő**. Számos hazai és nemzetközi kutatás rávilágított már arra, hogy a tejtermékeknek számtalan jótékony hatása van:

Ca F Mg Na

B₁ B₂ B₁₂ A D K

A tej fehérjéi teljes értékűek, könnyen emészthetők és jól hasznosulnak a szervezetben. A jó minőségű fehérjék megfelelő mozgásmennyiség mellett védik az izomrendszert, növelik az állóképességet és javítják az immunrendszer állapotát, valamint a csontok ásványi anyag sűrűségére is pozitív hatással bírnak.

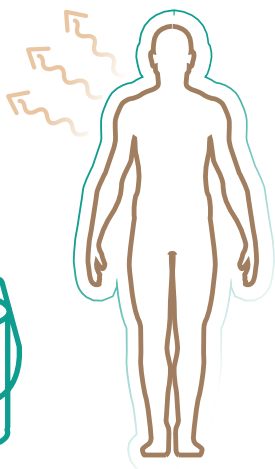
A tejtermékek rendszeres fogyasztása támogatja az immunrendszer erősségét és szerepet játszhat a szív- és érrendszeri betegségek, a vastagbél daganatos betegségeinek, a magasvérnyomás-betegség, az elhízás, a csonttritkulás és a fogszuvasodás, valamint a legelterjedtebb krónikus megbetegedések megelőzésében.

A tejcukor, más nevén a laktóz, egyrészt remek energiaforrás, másfelől fontos szerepet játszik a tejfehérjék szervezetbe történő beépülésében és segíti a kalcium felszívódását is.

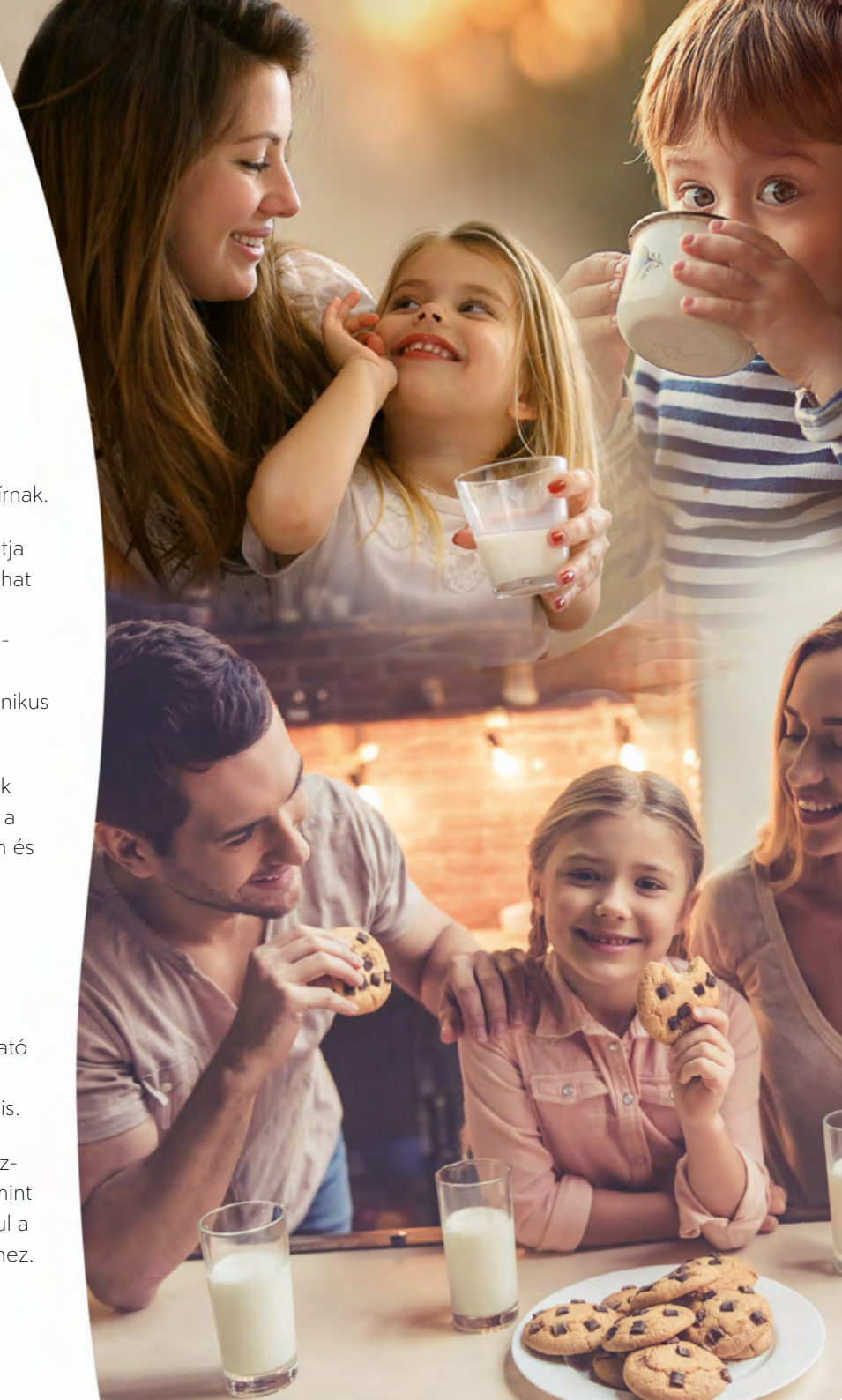
A tejszírnak is van pozitív tulajdonsága: jól emészthető, kedvező a felszívódása.

Ásványi anyagok közül elsősorban a tej kalcium- és foszfortartalma jelentős, de található benne magnézium, nátrium és a szervezetünk működéséhez szükséges egyéb mikroelemek is.

Vízben és zsírban oldódó vitaminoknak is hasznos forrása a tej: B₁-, B₂-, B₁₂-vitamint, valamint A- és D-vitamint is tartalmaz, ezáltal hozzájárul a tápanyagokra vonatkozó ajánlások teljesítéséhez.

Forrás: <https://tejsziv.hu/tejtenyek>
Mizo Tejkódex

9. KÜLDETÉSÜNK

A MI TEJÜNK. A MI JÖVŐNK.

Ez jelentésünk és stratégiánk mottója.

A MI TEJÜNK,

hisz tejtermékeinket magyar tejből, hazai munkaerő segítségével készítjük. Fáradhatatlan, lelkes és szakértő csapatunk nap mint nap dolgozik azért, hogy országszerte minőségi, a Mizo üzemeiben készített tejtermékek kerülhessenek az étkezőasztalokra.

A MI JÖVŐNK,

hiszen a jövőnk a mi kezünkben van. A vállalatoknak és az embereknek a közös felelőssége az, hogy mindennapi tevékenységüket úgy alakítsák és végezzék, hogy az ne károsítsa világunkat. Döntéseink és cselekedeteink jelentős hatással vannak mindannyiunk jövőjére. Ezt felelősségünk, sőt kötelességünk szem előtt tartani.

Küldetésünk, hogy fogyasztóink számára ízletes, minőségi és tápláló tejtermékeket kínáljunk. Mindezt a környezetünkkel összhangban, a hazai gazdaságokat erősítve, büszke és elégedett kollégák társaságában.

E célok vezérelnek minket és ezért alakítottuk ki fenntarthatósági stratégiánkat, melynek alappilléreként **6 munkacsoport** segíti tervezett intézkedéseink megvalósítását és céljaink elérését.

Tartson velünk! Formáljunk együtt egy szebb és élhetőbb jövőt!

FENNTARTHATÓSÁG ÉS VÁLLALATI KULTÚRÁNK

A fenntarthatóság mindig is fontos volt vállalatunknál, ezért is döntöttünk úgy 2020-ban, hogy fenntartható működésünket strukturált, stratégiai keretekbe foglaljuk. A közel egy éves stratégiaalkotási folyamat során a felelős, fenntartható vállalati működés iránti elköteleződés tovább mélyült vállalati kultúránkba. A jövőben ezt kívánjuk még tovább erősíteni és erre fogunk építkezni. Ehhez részletes terveket dolgoztunk ki 2025-ig, de már most gondolkodunk az azt követő lehetőségeinken. Stratégiánkat, céljainkat időről időre felülvizsgáljuk, megújítjuk, hogy a gyorsan változó világunk adta kihívásokra és lehetőségekre mi is rugalmasan tudjunk válaszolni.

CSAK EGYÜTT SIKERÜLHET!

A saját telephelyeinken megteszük a tőlünk telhető legtöbbet, hogy termelésünkhöz közvetlenül kapcsolódó tevékenységeink minél fenntarthatóbbá váljanak. A takarmánytermesztés, a tehenészetek vagy épp a fogyasztói élelmiszer- és csomagolási hulladékok okozta környezeti hatások kezelése azonban már szélesebb körű összefogást igényel. Felelős vállalként az egész értékláncot figyelembe vesszük. Ezért is tervezzük, hogy a jövőben tovább erősítjük és bővítjük együttműködéseinket partnereinkkel és fogyasztóinkkal egyaránt, hogy közösen további meghatározó eredményeket érhessünk el.

A MI TEJÜNK. A MI JÖVŐNK.

A mi környezetünk – Összhangban a környezettel:

Csökkentjük környezeti lábnyomunkat és erre ösztönözzük beszállítóinkat és fogyasztóinkat is, különös tekintettel a klímavédelem, az anyagok körforgása, a vizeink védelme és az állatjólét területén.

A mi munkatársaink – Egy munkahely, ahol jó dolgozni:

Támogató, stabil, inspiráló és biztonságos munkakörnyezetben dolgozunk egészséges és elégedett munkavállalókkal a minőségi termékekért.

A mi társadalmunk – Értékteremtés:

Magyar tejből, magyar munkaerő által előállított széles körű, minőségi és tápláló termékek biztosítása a fogyasztók számára.

FÜGGELÉK

GRI indikátor	GRI indikátor leírása	Fejezet	Oldal-szám	Megjegyzés
GRI 102: Általános közzétételek 2016				
A szervezet bemutatása				
102-1	A szervezet neve	A Sole-Mizo Zrt.	5	
102-2	Elsődleges márkák, termékek és szolgáltatások	A Sole-Mizo Zrt.	5, 11	
102-3	A szervezet központjainak elhelyezkedése	A Sole-Mizo Zrt.	8, 9	
102-4	Működési helyszínek	A Sole-Mizo Zrt.	8, 9	
102-5	A tulajdonlás formája és jogi státusza	A Sole-Mizo Zrt.	5	
102-6	A kiszolgált piacok	A Sole-Mizo Zrt.	12	
102-7	A jelentést tevő szervezet mérete	A Sole-Mizo Zrt.	5, 11	Pénzügyi kimutatásaink – beleértve a saját tőkét és az adósságokkal kapcsolatos pénzügyi információkat is – a pénzügyi jelentésünkben találhatóak meg: https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/beszamolo_kereses .
102-8	Az alkalmazottakra és más munkavállalókra vonatkozó információk	A Sole-Mizo Zrt.	10	
102-9	A szervezet beszerzési láncának bemutatása	Felelősség az értékláncban	20	
102-10	A szervezetet és ellátási láncát érintő jelentős változások	-	-	A szervezetben és a beszerzési láncban nem történt jelentős változás a jelentéstételi időszak alatt.
102-11	Az elővigyázatosság elvének érvényesítése a szervezeten belül	-	-	A termelés és terméktervezés során az elővigyázatosság elve mentén esetleges negatív hatásaink elkerülésére, illetve csökkentésére törekszünk. Beruházások során a fenntarthatósági szempontokat figyelembe vesszük.
102-12	Külső kezdeményezések	-	-	Nincs ilyen.
102-13	Tagság egyesületekben és/vagy nemzeti/nemzetközi érdekvédelmi szervezetekben	A Sole-Mizo Zrt.	12	
Stratégia és analízis				
102-14	A legmagasabb beosztású döntéshozó nyilatkozata	CEO köszöntő	3	
Etikus viselkedés és integritás				
102-16	Értékek, elvek, normák	Vállalati etika	19	

Irányítás

102-18 A szervezet irányítási struktúrája

A fenntarthatóság integrálása a vállalat irányításába

18

Érintettek bevonása

102-40 Az érintettek listája

2. számú melléklet

79

102-41 A kollektív szerződés által lefedett alkalmazottak aránya

A Sole-Mizo Zrt.

10

Minden munkavállalónk.

102-42 Az érdekelt felek azonosítása és kiválasztása

Érdekelt feleink
A Jelentésről

13, 14

102-43 Az érintettek bevonásának módszere

Érdekelt feleink
2. számú melléklet

13, 79

102-44 Kulcsfontosságú témák és kérdések

2. számú melléklet

79

Jelentéstételi gyakorlat

102-45 A szervezet konszolidált pénzügyi jelentésében szereplő egységeinek felsorolása

-

-

A Sole-Mizo Zrt. pénzügyi jelentése egy entitásra vonatkozik.
A jelentés itt érhető el: https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/beszamolo_kereses.

102-46 A jelentés tartalmának és a témák határainak meghatározása

A Jelentésről

14, 15

102-47 A lényeges témák listája

A Jelentésről

15

102-48 Az információk (korábbi jelentésben) újrafogalmazása

-

-

Ez a Sole-Mizo Zrt. első fenntarthatósági jelentése.

102-49 Változások a jelentéskészítésben (korábbi jelentéshez képest)

-

-

Ez a Sole-Mizo Zrt. első fenntarthatósági jelentése.

102-50 A jelentéstételi időszak meghatározása

A Jelentésről

14

102-51 A legutóbbi jelentés dátuma

-

-

Ez a Sole-Mizo Zrt. első fenntarthatósági jelentése.

102-52 A jelentéstételi ciklus meghatározása

A Jelentésről

14

102-53 Elérhetőség a Jelentéssel kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatban

Bevezető

4

102-54 A megfelelési szint meghatározása

A Jelentésről

14

Ez a jelentés a GRI Standards: Core opciónak megfelelően készült.

102-55 GRI index

GRI index

72-77

102-56 Harmadik fél általi hitelesítés

-

-

A jelentés nem került minősítésre harmadik fél által.

Lényeges témákat érintő adatközlés

GRI 202 Piaci jelenlét 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi munkatársaink Támogató és elismerő munkakörnyezet	44, 45	
202-1	A kezdő fizetés aránya nemek szerint a helyi minimálbérhez képest	Támogató és elismerő munkakörnyezet 3. számú melléklet	45, 80	Az adatokat telephelyenként ismertetjük. Mivel munkavállalóink többsége fizikai dolgozó, ezért a következő adatokat szerepeltetjük jelentésünkben: betanított munkások állományi átlagbérének aránya a minimálbérhez képest; a betanított szakmunkás fizikai dolgozók állományi átlagbérének aránya a garantált bérminimumhoz képest.

GRI 203 Közvetett gazdasági hatások 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi társadalmunk Hazai gazdaságok erősítése	57, 59, 60	
203-2	Jelentős közvetett gazdasági hatások	Hazai gazdaságok erősítése	59	A Sole-Mizo Zrt. közvetett gazdasági hatásait bemutató adatok és mutatószámok magyarországi viszonylatban értelmezendők. Ezen indirekt hatások számos tényezőtől függenek (pl. vállalati és környezeti tényezők), összehasonlítható, azonos kontextussal rendelkező referenciaértékek nem álltak rendelkezésre.

GRI 204 Beszerzési gyakorlat 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi társadalmunk Hazai gazdaságok erősítése Felelősség az értékláncban	21, 57, 60	
204-1	A helyi beszállítókra fordított kiadások aránya	Hazai gazdaságok erősítése	60	A magyarországi beszállítókra fordított kiadások aránya az összes beszállítóra fordított kiadásokhoz képest (magyarországi telephelyekre egybe került megadásra).
FP2	Hiteles, nemzetközileg elismert felelős termelési szabványoknak megfelelően előállított alapanyagok aránya szabványok szerint lebontva	Felelősség az értékláncban	22	

GRI 301 Anyagok 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A körforgásos gazdaság erősítése	30	
301-1	Súly vagy térfogat szerint felhasznált anyagok	A körforgásos gazdaság erősítése	30	

GRI 302 Energiafelhasználás 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	Klímvédelem	25, 27	
302-3	Energiaintenzitás	Klímvédelem	27	

GRI 303 Vízhatalás és szennyvíz 2018

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	Vizeink védelme	37	
303-1	A vízzel való kölcsönhatás, mint közös erőforrás	Vizeink védelme	37	
303-2	A vízkibocsátással kapcsolatos hatások kezelése	Vizeink védelme	39	
303-4	Vízkibocsátás	Vizeink védelme	38	Az összes oldott szilárd anyag mennyiségére jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő adat.

GRI 305 Légköri kibocsátások 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	Klímvédelem	25, 28	
305-4	ÜHG kibocsátás intenzitása	Klímvédelem	25	ÜHG: üvegházhatású gázok.

GRI 306 Hulladék 2020

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A körforgásos gazdaság erősítése	30, 34	
306-1	Hulladéktermelés és a hulladékkal kapcsolatos jelentős hatások	A körforgásos gazdaság erősítése	34	
306-2	A hulladékkal kapcsolatos jelentős hatások kezelése	A körforgásos gazdaság erősítése	34-36	
306-3	Keletkezett hulladék	A körforgásos gazdaság erősítése	34	

GRI 308 Beszállítók környezetvédelmi teljesítményének értékelése 2016

103-1,2,3	Vezetési megközelítés	Felelősség az értékláncban	20, 21	
-----------	-----------------------	----------------------------	--------	--

GRI indikátor	GRI indikátor leírása	Fejezet	Oldal-szám	Megjegyzés
308-1	Új beszállítók, akik környezetvédelmi kritériumok alapján lettek kivizsgálva	Felelősség az értékláncban	21	Anyaghasználatunk túlnyomó részét nyerstej-beszállítóink szolgáltatják, akik fluktuációja kisebb. Ezért jelentésünkben a stratégiánkkal összhangban a szerződéses nyerstej-beszállítók ellenőrzésére vonatkozó indikátorunkat mutatjuk be.
GRI 401 Foglalkoztatás 2016				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi munkatársaink Támogató és elismerő munkakörnyezet	44, 48	
401-1	Új munkavállalók száma és fluktuáció	Támogató és elismerő munkakörnyezet 3. számú melléklet	48, 81	
GRI 402 Vezetőség és munkavállalók kapcsolata 2016				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi munkatársaink Támogató és elismerő munkakörnyezet	44, 46, 47	
402-1	A működési változásokra vonatkozó minimális értesítési határidők	Támogató és elismerő munkakörnyezet	46	
GRI 403 Munkavédelem és foglalkozás-egészségügy 2018				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi munkatársaink Munkavállalóink egészsége és biztonsága	44, 52	
403-1	Munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítási rendszer	-	-	Jelenleg nem működik vállalatunknál ilyen irányítási rendszer. A munkavédelmi feladatokért a magyarországi 1993. évi XCIII. munkavédelmi törvényben meghatározottaknak megfelelően munkavédelmi megbízottunk felel.
403-2	Veszélyek azonosítása, kockázatértékelés és események kivizsgálása	Munkavállalóink egészsége és biztonsága	52	
403-3	Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások	Munkavállalóink egészsége és biztonsága	55	
403-4	Munkavállalói részvétel, konzultáció és kommunikáció munkahelyi egészség és biztonság témában	Biztonságos munkakörülmények	52	
403-5	Munkavállalói képzés a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról	Munkavállalóink egészsége és biztonsága	53	
403-6	A dolgozók egészségének előmozdítása	Munkavállalóink egészsége és biztonsága	55	
403-7	Az üzleti kapcsolatokkal összefüggő, a munkahelyi egészségre és biztonságra gyakorolt hatások megelőzése és enyhítése	Munkavállalóink egészsége és biztonsága	52	Gyáraink területén dolgozó alvállalkozóinkra a területátadási szerződéseink értelmében saját vállalatuk munkavédelmi előírásai vonatkoznak.

GRI indikátor	GRI indikátor leírása	Fejezet	Oldal-szám	Megjegyzés
403-9	Munkahelyi sérülések	Munkavállalóink egészsége és biztonsága	54	
GRI 404 Képzés és oktatás 2016				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi munkatársaink Támogató és elismerő munkakörnyezet	44, 49	
404-1	A képzések átlagos óraszama	Támogató és elismerő munkakörnyezet	49	
GRI 414 Beszállítók szociális értékelése 2016				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	Felelősség az értékláncban	20, 21	
414-1	Új beszállítók, akik szociális kritériumok alapján lettek kivizsgálva	Felelősség az értékláncban	21	Anyaghasználatunk túlnyomó részét nyerstej-beszállítóink szolgáltatják, akik fluktuációja kisebb. Ezért jelentésünkben a stratégiánkkal összhangban a szerződéses nyerstej-beszállítók ellenőrzésére vonatkozó indikátorunkat mutatjuk be.
GRI 416 Fogyasztók egészsége és biztonsága 2016				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	A mi társadalmunk Tápláló, minőségi élelmiszerek	57, 61	
416-2	A termékek és szolgáltatások egészséget és biztonságot érintő nem megfelelésekből adódó incidensek	Tápláló, minőségi élelmiszerek	64	
Lényeges nem GRI téma				
Állatjólét				
103-1,2,3	Vezetési megközelítés	Állatjólét	41	
A1	A Sole-Mizo Zrt. tudomására jutott állatjóléti szabálysértések nyerstej-beszállítóinknál	Állatjólét	41	Saját indikátor.

Melléklet

1. számú melléklet: Fenntarthatósági fejlődési célok (SDG) egy fenntarthatóbb jövőért

Az ENSZ egy fenntarthatóbb, élhetőbb jövő érdekében 2000-ben globálisan kiterjesztette tervét, a Millenniumi Fejlesztési Célokat (MFC), amelyek 2015-ig voltak hatályban. Az ENSZ erre az időszakra 8 célt határozott meg, melyek leginkább szociális területeket érintettek, így a szegénységet, az oktatást és az egészségügyet. Annak ellenére, hogy jelentős előrelépéseket és fejlesztéseket hozott a kezdeményezés, számos kritika érte többek között a célok átláthatóságának és eredményeinek nem megfelelő követése, valamint az országok közötti egyenetlen fejlődés miatt. Ezen hiányosságok kiküszöbölésének céljából, valamint a klímaváltozás egyre fontosabbá válása miatt 2012-ben több mint 60 ENSZ szervezet és más nemzetközi szervezet közösen kialakította az ENSZ 2015 utáni stratégiáját, a Fenntartható Fejlődési Célokat (FFC), amely 2030-ig érvényes.

Hasonlóan a korábbi kezdeményezéshez, az FFC is az egész világra kiterjedő indítvány, amely a korábbitól eltérően előtérbe helyezi a Földet és az összes élőlényt érintő klímaváltozást, azaz a 21. század legnagyobb kihívását. A fenntartható fejlődés eléréséhez három ágazatnak kell összefognia: a gazdasági, a társadalmi-politikai és a környezetvédelmi területek mindegyike kritikusán fontos és kölcsönösen függenek egymástól. A fejlődéshez mindhárom szektorban multidiszciplináris és transzdiszciplináris kutatásokra van szükség. Az FFC átfogó kérdéskörei közé tartozik többek között a nemek közötti egyenlőség, az oktatás, a kultúra és az egészségügy. A meglévő célok megtartásán vagy átalakításán túl az ENSZ további 9 célt adott hozzá a korábbiakhoz, és így jelent meg az FFC, 17 lefedni kívánt területtel. Minden cél általában 8-12 célkitűzést tartalmaz, és mindegyik célhoz 1-4 mutató tartozik, amelyekkel mérhető a célok elérésében elért haladás. Így a 17 célnak összesen 169 célkitűzése van.

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI

2. számú melléklet: Érintetti kommunikáció

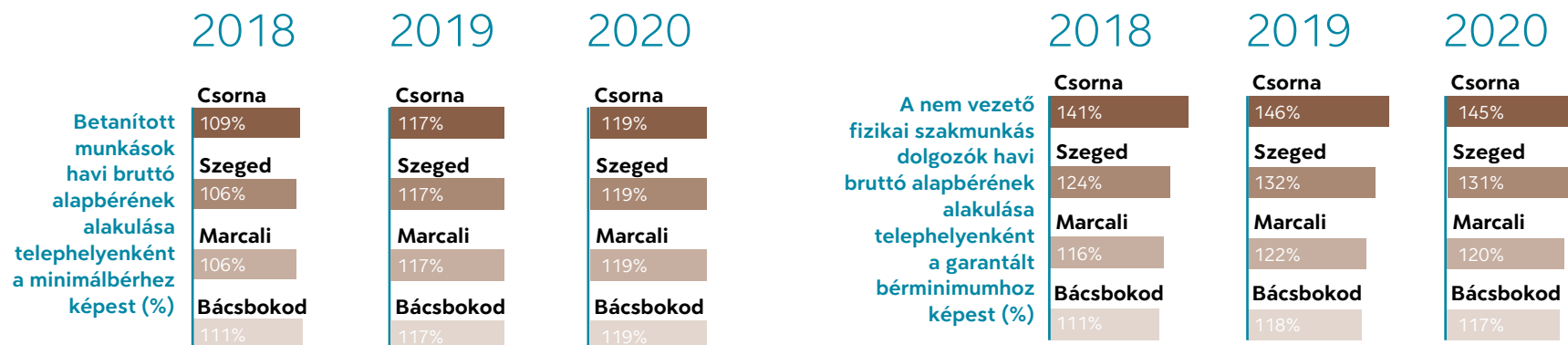
Érdekelti csoport	Kommunikációs csatorna	Kommunikáció gyakorisága	Kommunikáció során felmerült témák
Belső érdekelt felek			
Tulajdonos	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Üzleti működéssel kapcsolatos témák, eredmények bemutatása, fenntarthatósági irányok megvitatása
Menedzsmen	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Üzleti működéssel kapcsolatos témák, eredmények bemutatása, fenntarthatósági irányok megvitatása
Munkavállalók	személyes, Kaizala, e-mail, faliújság	Hetente	Munkahelyi elégedettségi felmérés, határidők, fontos tudnivalókról szóló hírek, új Mizo és társvállalati termékek, érdekességek a Mizoról, kollégákról szóló hírek, egyéb (programok, stb.)
Külső érdekelt felek			
Cégcsoport tagjai	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Üzleti működéssel kapcsolatos témák, eredmények bemutatása
Beszállítók (nyerstej)	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Elszámolás, adategyeztetés, felmérések készítése, fejlesztési lehetőségek megbeszélése
Beszállítók (segéd- és alapanyag)	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Elszámolás, adategyeztetés, felmérések készítése
Beszállítók (csomagolóanyag)	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Elszámolás, adategyeztetés, felmérések készítése, fejlesztési lehetőségek megbeszélése, fenntarthatósági szempontok egyeztetése
Beszállítók (szolgáltatók)	személyes, e-mail, telefon	Havonta	Elszámolás, adategyeztetés
Vevők	e-mail, postai levél, telefon	Havonta	Vevői elégedettségi felmérés, vevői igények egyeztetése (fenntarthatósági is), elszámolás, adategyeztetés
Fogyasztók	Honlap, közösségimédia-felületek, kommunikációs kampányok, ügyfélszolgálat, áruházak	Folyamatos	Vásárlói visszajelzések, kérdések, általános vélemények, alkalmanként áruházi kóstoltatások
Helyi közösségek	személyes, e-mail, telefon	Folyamatosan	Lakossági észrevételek, nyílt napok, együttműködés helyi közösségekkel
Szakmai szervezetek	személyes, e-mail, telefon	Folyamatosan	Együttműködési lehetőségek megvitatása, problémák megvitatása
Oktatási közösségek (K+F is)	személyes, e-mail, telefon	Negyedévente	Kutatási témák
Versenytársak	személyes	Félévente	Tej Terméktanácson keresztül
Társadalmi, civil szervezetek	e-mail, telefon	Alkalmanként	Szponzoráció, közösségi kezdeményezések
Tanúsító szervezetek	személyes	Évente	Auditok (ISO, IFS)
Hatóságok	személyes, e-mail, telefon	Alkalmanként szükség/ igény szerint	Szakmai egyeztetések, hatósági ügyintézés

*2020-ban a járványhelyzet miatt a személyes kapcsolattartás korlátozott mértékben valósulhatott meg.

A stratégiaalkotás és a jelentésírás folyamatába bevont érintettjeink (kérdőíves felmérés keretében).

3. számú melléklet: Versenyképes fizetések és fluktuáció

A MUNKÁSOK BÉRÉNEK ALAKULÁSA TELEPHELYENKÉNT A GARANTÁLT BÉRMINIMUMHOZ KÉPEST (%)

FLUKTUÁCIÓ

Férfi és női belépők és kilépők száma és aránya

Férfi-nő	belépők száma			kilépők száma			belépők aránya*			kilépők aránya*		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Férfi	215	207	177	186	211	155	33%	31%	26%	28%	32%	23%
Nő	160	125	127	103	173	92	27%	21%	22%	17%	29%	16%

*Az adott évben a vizsgált csoportban foglalkoztatottak számához képest.

Belépők és kilépők száma és aránya korcsoportok alapján

Korcsoport	belépők száma			kilépők száma			belépők aránya*			kilépők aránya*		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
18-29	144	128	123	109	113	76	52%	47%	49%	39%	42%	30%
30-39	76	75	69	62	94	55	28%	27%	27%	23%	34%	21%
40-49	81	75	61	55	93	50	25%	22%	18%	17%	28%	15%
50-59	65	51	44	43	59	39	23%	18%	15%	15%	21%	14%
60-69	9	3	7	20	24	27	9%	3%	7%	20%	26%	26%
70-79	0	0	0	0	1	0	0%	0%	0%	0%	100%	0%

*Az adott évben a vizsgált csoportban foglalkoztatottak számához képest.

Belépők és kilépők száma és aránya telephelyenként

Telephely	belépők száma			kilépők száma			belépők aránya*			kilépők aránya*		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Szeged	196	173	177	165	212	151	32%	29%	30%	27%	35%	26%
Bácsbokod	78	97	73	52	77	65	23%	27%	21%	16%	22%	18%
Csorna	80	45	41	55	51	22	38%	22%	19%	26%	25%	10%
Marcali	18	17	13	16	15	9	25%	24%	17%	22%	21%	12%
Kereskedelmi egységek**	3			1	29		11%	0%	0%	4%	100%	0%

*Az adott évben a vizsgált csoportban foglalkoztatottak számához képest.

**A kereskedelmi szervezeti egységek 2019-ben átkerültek a Bonafarm Zrt. irányítása alá. 2019-ben a nagyobb mértékű fluktuáció a kereskedelmi munkatársak cégcsoporton belüli átlépése következtében alakult ki.

TARTSON VELÜNK! FORMÁLJUNK EGYÜTT EGY SZEBB ÉS ÉLHETŐBB JÖVŐT!

KIADÓ: Sole-Mizo Zrt. 2021.
6728, Szeged, Budapesti út 6.
fenntarthatosag@solemizo.bonafarm.hu
<https://mizo.hu>

TANÁCSADÓ PARTNER: denkstatt Hungary Kft.

DESIGN: Szalay Miklós, Kara Orsolya

FOTÓK FORRÁSA: Sole-Mizo Zrt.

